

Till arbetspensionsanstalterna

LAGPROPOSITION MED ANLEDNING AV TREDJE FÖRSÄKRINGS-DIREKTIVEN

Regeringen har 8.12.1994 avlåtit en proposition till Riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om finländska försäkringsbolag och försäkringsmäklare (RP 330/1994 rd). Utöver lagen om försäkringsbolag och lagen om försäkringsmäklare gäller propositionen också arbetspensionslagarna inom den privata sektorn och lagen om olycksfallsförsäkring. I propositionen ingår också förslag till förordningar.

Propositionen gäller anpassningen av lagstiftningen om försäkringsbolag till EG-rådets tredje försäkringsdirektiv, dvs. tredje skadeförsäkringsdirektivet, tredje livförsäkringsdirektivet och bokslutsdirektivet för försäkringsföretag. Fastän det tredje skadeförsäkringsdirektivet inte tillämpas i relation till Finland, föreslås att direktivets stadganden skall träda i kraft så att de gäller finländska försäkringsbolags verksamhet i Finland.

Anpassningen innebär också att många stadganden som gäller arbetspensionsförsäkringen kommer att slopas i lagen om försäkringsbolag. Flera principer i livförsäkringsdirektiven kan likväl inte tillämpas inom arbetspensionssystemet. Avsikten är att APL-verksamheten också i fortsättningen skall följa nuvarande principer och praxis. Av den anledningen föreslås att en del av de stadganden som kommer att slopas i lagen om försäkringsbolag i stället skall intas i APL.

En koncession

Enligt förslaget skall lagen om försäkringsbolag ändras så att finländska försäkringsbolag med stöd av koncession som beviljats i Finland skall ha rätt att bedriva försäkringsverksamhet i de EES-länder som tillämpar det tredje livförsäkringsdirektivet i relation till Finland. Social- och hälsovårdsministeriet skall också svara för tillsynen av bolagets solvens utomlands. Det föreslås att uppgiften att besluta om koncession skall överföras från statsrådet till social- och hälsovårdsministeriet.

Beträffande arbetspensions- och olycksfallsförsäkringen skall stadgandena om koncession enligt förslaget överföras från lagen om försäkringsbolag till APL och lagen om olycksfallsförsäkring. Dessutom

Juridiska avdelningen/ep

20.12.1994

skall i dessa lagar intas stadganden om förutsättningarna för beviljande av koncession. Statsrådet skall också i fortsättningen bevilja koncession att bedriva lagstadgad arbetspensions- och olycksfallsförsäkring. Om förutsättningarna för beviljande av koncession skall stadgas i lag och statsrådets fria prövningsrätt skall slopas.

Ansvarsskuld

Ett försäkringsbolags hela ansvarsskuld skall enligt förslaget täckas på det sätt som stadgas i lagen samt bestäms i de förordningar och ministeriebeslut som utfärdas med stöd av lagen.

På förhand fastställda beräkningsgrunder för premier och ansvarsskuld

I direktiven ingår ett förbud mot att på förhand fastställa beräkningsgrunderna för försäkringspremierna och ansvarsskulden. Fastän det föreslås att förbudet skall intas i lagstiftningen om försäkringsbolag, skall förfarandet med på förhand fastställda beräkningsgrunder för premier och ansvarsskuld bibehållas inom arbetspensionssystemet.

Beräkningsgrunderna för försäkringspremier och ansvarsskuld

I propositionen föreslås bl.a. att en förordning skall utfärdas om beräkningsprinciperna för ett försäkringsbolags ansvarsskuld. De nuvarande stadgandena om detta i lagen om försäkringsbolag skall enligt förslaget överföras till APL och den föreslagna förordningen skall inte tillämpas på APL-bolag. Det här innebär att APL-bolagen t.ex. inte behöver tillämpa stadgandena om maximiränta i direktiven, utan beräkningsgrundsräntan i APL bibehålls. Dessutom kan man i beräkningsgrunderna nöja sig med den nuvarande konsolideringsgraden.

Försäljning av andra livförsäkringar

Ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring skall enligt förslaget upphöra med försäljningen och marknadsföringen av andra livförsäkringar när lagändringarna träder i kraft. Ett direktförsäkringsbestånd som har uppkommit genom verksamhet som inte baserar sig på APL eller FÖPL eller ett återförsäkringsbestånd som har ett direkt samband med detta skall överföras till något annat försäkringsbolag inom loppet av tre månader från det att lagen trätt i kraft.

Juridiska avdelningen/ep

20.12.1994

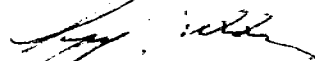
Försäkringsmäklare

Enligt lagen om försäkringsmäklare skall försäkringsmäklaren ha fast verksamhetsställe i Finland. Lagen skall enligt förslaget ändras så att det fasta verksamhetsstället skall vara i någon EES-stat.

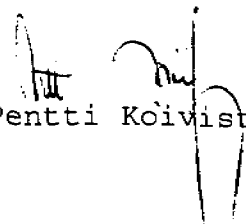
Ikraftträdande

Ändringarna avses träda i kraft så snart de har antagits och stadfästs.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Seppo Pietiläinen

Pentti Köivistoinen

BILAGA

Delar av regeringens proposition RP 330/94 rd (med rättelser sådan den avlätits till Riksdagen)

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om finländska försäkringsbolag och försäkringsmäklare

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition förelås det att den finska försäkringslagstiftningen skall ändras så att den anpassas till EG-rådets tredje skadeförsäkringsdirektiv, tredje livförsäkringsdirektiv och bokslutsdirektiv för försäkringsföretag, vilka genom Gemensamma EES-kommitténs beslut nr 7/94 om ändring av protokoll 47 och vissa bilagor till EES-avtalet har tagits in i EES-avtalet.

Enligt Gemensamma EES-kommitténs ovan nämnda beslut skall det tredje skadeförsäkringsdirektivet inte tillämpas i relation till Finland. Utgångspunkten för denna proposition är emellertid att också det tredje skadeförsäkringsdirektivets bestämmelser skall genomföras beträffande de inhemska försäkringsbolagens verksamhet i Finland och att dessa bestämmelser också skall tillämpas mellan Finland och de andra EFTA-stater som anslutit sig till EES-avtalet samt mellan Finland och de EG-länder som i relation till Finland tillämpar bestämmelserna i ovan nämnda direktiv.

Det föreslås att lagen om försäkringsbolag ändras bl.a. så att de principer om en enda koncession och om tillsyn i hemlandet som omfattats i de tredje försäkringsdirektiven skall genomföras beträffande de inhemska försäkringsbolagen.

Detta innebär att finländska försäkringsbolag med stöd av koncession som har beviljats i Finland skall ha rätt att bedriva försäkringsverksamhet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet på grundval av antingen etableringsrätten eller rätten att fritt tillhandahålla tjänster, med undantag för de stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som inte tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland. Social- och hälsovårdsministeriet skall i första hand svara för tillsynen över inhemska försäkringsbolags solvens beträffande också deras utlandsverksamhet.

Stadgandena gällande försäkringsbolags innehav inom främmande branscher, förutsättningar för beviljande av koncession och tillsynen över försäkringsbolags ägare föreslås också bli ändrade till vissa delar. Uppgiften att besluta om koncession föreslås samtidigt bli överförd från statsrådet till social- och hälsovårdsministeriet.

Stadgandena om försäkringsbolags bokslut i lagen om försäkringsbolag föreslås bli ändrade med anledning av bokslutsdirektivet för försäkringsföretag.

Också stadgandena om beräkning och täckning av ansvarsskulden föreslås bli ändrade i överensstämmelse med kraven i EG:s tredje försäkringsdirektiv. Ett försäkringsbolags hela ansvarsskuld skall täckas på det sätt som stadgas i lagen samt bestäms i den förordning och de ministeriebeslut som utfärdas med stöd av lagen.

Det föreslås att förhandsfastställandet av beräkningsgrunderna för ansvarsskulden och grunderna för livförsäkring slopas.

Stadgandena om beviljande av koncession för bedrivande av lagstadgad pensions- eller olycksfallsförsäkring föreslås bli flyttade från lagen om försäkringsbolag till lagen om pension för arbetstagare och lagen om olycksfallsförsäkring. I dessa lagar föreslås även stadganden om förutsättningarna för beviljande av koncession. Koncession för bedrivande av lagstadgad pensions- eller olycksfallsförsäkring skall fortfarande beviljas av statsrådet.

Vissa principer för lagstadgad pensionsförsäkring föreslås bli reglerade i lagen om pension för arbetstagare i stället för i lagen om försäkringsbolag. Stadgandena skall huvudsakligen ha samma innehåll som tidigare.

Propositionen ansluter sig till regeringens proposition om ändring av lagstiftningen om

INNEHÅLL

	Sida		Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1	3. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden ...	85
ALLMÄN MOTIVERING	4	4. Lag om ändring av lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande .	86
1. Nuläge	4	5. Lag om ändring av lagen om pension för företagare	87
1.1. Lagstiftning	4	6. Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare	88
1.2. De EG-direktiv om försäkringsverksamhet som genom Gemensamma EES-kommitténs beslut har fogats till EES-avtalet ...	6	7. Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner .	89
1.3. Gemensamma EES-kommitténs beslut ...	9	8. Lag om ändring av 29 § lagen om olycksfallsförsäkring	89
2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen .	9	9. Lag om ändring av lagen om försäkringsmäklare	90
2.1. Mål och medel	9	BILAGOR	91
2.2. De viktigaste förslagen	9	Bilaga 1. Parallelltexter	91
3. Propositionens verkningar	20	Lag om ändring av lagen om försäkringsbolag .	91
3.1. Ekonomiska verkningar	20	Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare	130
3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	20	Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden	138
4. Beredningen av propositionen	21	Lag om ändring av lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande ...	140
4.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial .	21	Lag om ändring av lagen om pension för företagare	142
4.2. Remissutlåtanden	21	Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare	144
5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	22	Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner .	145
5.1. Samband med andra propositioner	22	Lag om ändring av 29 § lagen om olycksfallsförsäkring	146
5.2. Samband med internationella fördrag ...	22	Lag om ändring av lagen om försäkringsmäklare .	147
DETALJMOTIVERING	22	Bilaga 2. Förordning om ändring av bokföringsförordningen	150
1. Motivering till lagförslagen	22	Bilaga 3. Förordning om de principer som skall iaktas då ansvarsskulden i försäkringsbolag beräknas	151
1.1. Lagen om försäkringsbolag	22	Bilaga 4. Förordning om täckning av ansvarsskulden i försäkringsbolag som bedriver direktförsäkringsrörelse	153
1.2. Lagen om pension för arbetstagare	56	Bilaga 5. Förordning om poster som skall hänföras till försäkringsbolags verksamhetskapital	159
1.3. Lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden	59	Bilaga 6. Förordning om försäkringsmatematiker vid försäkringsbolag	161
1.4. Lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande	59		
1.5. Lagen om pension för företagare	59		
1.6. Lagen om pension för lantbruksföretagare	60		
1.7. Lagen om sjömanspensioner	60		
1.8. Lagen om olycksfallsförsäkring	61		
1.9. Lagen om försäkringsmäklare	62		
2. Ikraftträdande	62		
2.1. Lagen om försäkringsbolag	62		
2.2. Lagen om pension för arbetstagare	63		
2.3. Övriga lagar som föreslås bli ändrade ...	64		
LAGFÖRSLAGEN	65		
1. Lag om ändring av lagen om försäkringsbolag .	65		
2. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare	82		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning

I lagen om försäkringsbolag (1062/79) regleras inhemska försäkringsbolags bildande och verksamhet samt upphörande med verksamheten. Finländska försäkringsbolag kan vad bolagsformen beträffar vara antingen försäkringsaktiebolag eller ömsesidiga försäkringsbolag. Enligt lagen om försäkringsbolag tillämpas både i fråga om ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsaktiebolag i andra hand lagen om aktiebolag (734/78) och lagen angående införande av lagen om aktiebolag (735/78).

I lagen om försäkringsbolag finns stadganden om försäkringsbolags bildande, koncession, delägarskap, ledning och förvaltning, revision och bokslut, den solvens som krävs av försäkringsbolag, livförsäkring, tillsynen över försäkringsbolag samt likvidation och upplösning av försäkringsbolag, fusion och överläteise av försäkringsbeståndet.

Endast sådana inhemska försäkringsbolag som har av statsrådet beviljad koncession kan bedriva försäkringsrörelse. Ett försäkringsbolag som erhållit koncession skall koncentrera sig på försäkringsverksamhet och det kan i regel bedriva endast antingen skade- eller livförsäkringsrörelse. Verksamhetsavgränsningen gäller förutom bedrivande av verksamhet som är främmande för försäkringsrörelsen även innehav av en betydande andel eller bestämmanderätten (över 50 %) i en sammanslutning som bedriver någon annan verksamhet än försäkringsrörelse. Det är däremot tillåtet att äga en sammanslutning som bedriver verksamhet som ansluter sig till försäkringsrörelsen och är ändamålsenlig för den. Likaså får ett försäkringsbolag äga bostads- och fastighetssammanslutningar.

Endast försäkringsbolag kan enligt lagen om försäkringsbolag bedriva försäkringsrörelse i Finland, om inte något annat stadgas i lag. Andra lagar som avses här är bl.a. lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland (635/89), lagen om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster (1488/92) samt lagen om försäkringsföreningar (1250/87).

Det centrala målet för försäkringslagstiftningen är att säkerställa att förmånstagarna och försäkringstagarna får de ersättningar som

tillkommer dem. Denna s.k. trygghetsprincip är ett genomgående drag i alla de viktigaste stadgandena i lagen om försäkringsbolag, vilka gäller bl.a. koncessionskrav, beräkningsgrunderna för försäkringspremierna och ansvarsskulden, kraven på verksamhetskaptal, solvenstest, tillsynen över placeringar och tryggnade av de försäkrades förmåner när försäkringsbolaget är i likvidation.

Den skälighetsprincip som skall iaktas inom försäkringsverksamheten innebär att när beräkningsgrunderna i livförsäkring och långvarig skadeförsäkring fastställs skall utöver trygghetssynpunkten även skäligheten beaktas. Premierna får inte med åberopande av tryggheten ligga på oskälig nivå jämfört med den försäkrade risk.

Med stöd av lagen om försäkringsbolag övervakas försäkringsverksamheten av social- och hälsovårdsministeriet. Ministeriets uppgift är att övervaka att försäkringsbolagen i sin verksamhet iakttar lag och de stadganden på en lägre nivå som utfärdats med stöd av lagen om försäkringsbolag samt god försäkringssed. En särskilt viktig del av tillsynen är tillsynen över försäkringsbolagens solvens för att säkerställa att försäkringsbolaget förmår ansvara för sina förpliktelser gentemot försäkringstagarna och förmånstagarna. Ministeriets försäkringsavdelning fastställer premiegrunderna för lagstadgade försäkringar, liv- och pensionsförsäkring och andra försäkringar som tagits för längre tid än tio år samt beräkningsgrunderna för ansvarsskulden, vilka gäller all försäkringsverksamhet. I enlighet med offentlighetsprincipen publicerar ministeriet i den officiella statistiken detaljerade uppgifter om försäkringsbolagens verksamhet specificerade enligt bolag. Bolagen skall årligen utarbeta en berättelse över sin verksamhet enligt ministeriets anvisningar.

Utöver lagen om försäkringsbolag finns det också en mängd lagar som gäller enskilda försäkringsgrenar. Sådana är lagen om pension för arbetstagare (395/61) och de lagar som reglerar andra lagstadgade pensioner, lagen om olycksfallsförsäkring (608/48), patientskadelagen (585/86) och trafikförsäkringslagen (279/59).

Genom lagen om ändring av lagen om försäkringsbolag (752/93), som trädde i kraft vid ingången av 1994, anpassades lagen om

försäkringsbolag till de av Europeiska gemenskapernas (EG) direktiv om försäkringsbranschen som nämns i bilaga IX till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet).

Lagen om försäkringsbolag ändrades bl.a. så att de risker som kan försäkras indelades i försäkringsklasser i enlighet med direktivens bestämmelser och så att finländska försäkringsbolag fick rätt att bevilja av s.k. fondförsäkringar.

Koncession för bedrivande av försäkringsrörelse beviljas numera för vissa försäkringsklasser och klassgrupper. Dessutom höjdes det grundkapitalbelopp som krävs av försäkringsbolagen så att det motsvarar utvecklingen av den allmänna prisnivån. Samtidigt höjdes grundkapitalkravet för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse till 30 milj. mk.

De stadganden i lagen om försäkringsbolag som begränsat utländskt ägande och utlänningars rätt att använda sin bestämmanderätt i försäkringsbolag upphävdes redan vid ingången av 1993.

I samband med att EES-avtalet trädde i kraft slopades de i lagen om försäkringsbolag stadgade medborgarskapskraven för stiftarna och bolagsledningen. Minst hälften av stiftarna, styrelsens och förvaltningsrådets medlemmar samt verkställande direktören skall dock vara bosatta eller ha hemort i en EES-stat. Av verkställande direktören och styrelsemedlemmarna förutsätts dessutom att de är väl ansedda och har tillräcklig kännedom om försäkringsverksamhet. Såsom en ändring som inte anslöt sig till EES-avtalet ändrades stadgandena om val av försäkringsbolags ledning och dess mandatperiod i överensstämmelse med lagen om aktiebolag. I fråga om revisorerna slopades medborgarskapskravet samt delvis också kravet på boningsort. Försäkringsbolags revisorer förutsätts vara godkända av Centralhandelskammaren eller en handelskammare.

De begränsningar som gäller försäkringsbolags placeringsverksamhet ändrades så att ett försäkringsbolag ensamt eller tillsammans med andra försäkringsbolag eller försäkringsföreningar utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd får äga högst 50 % i stället för 20 % av en sammanslutning som bedriver annan verksamhet än försäkringsrörelse.

Stadgandena om tillsynen över försäkringsbolags ägare, d.v.s. den s.k. kvalitativa inneha-

varkontrollen, preciserades. Dessutom gavs social- och hälsovårdsministeriet rätt att avkräva var och en vars innehav i ett försäkringsbolag överstiger 10 % av dess aktie- eller garantikapital eller av det röstetal som samtliga aktier eller garantiandelar medför de uppgifter som behövs för övervakningen av försäkringsbolagets solvens.

Stadgandena om försäkringsbolags verksamhetskapital anpassades till kraven i de direktiv som uppräknas i bilaga IX till EES-avtalet.

Finländska försäkringsbolag fick rätt att fritt tillhandahålla försäkringstjänster i övriga EES-stater och rätt att i fall som stadgas genom förordning överlåta sitt försäkringsbestånd till utländska försäkringsbolag eller överta utländska försäkringsbolags försäkringsbestånd helt eller delvis.

Försäkringsbolagen ålades dessutom att anmäla sådana omständigheter som bedöms kunna ha samband med tvättning av pengar och som har kommit till bolagens kännedom.

Lagstadgad olycksfallsförsäkring som bedrivs av finländska försäkringsbolag är en försäkring som hör till den lagstadgade sociala tryggheten och faller därför utanför skadeförsäkringsdirektivets tillämpningsområde. Lagstadgad pensionsförsäkring lämnade å sin sida utanför EG:s livförsäkringsdirektiv genom det undantag gällande Finland som togs in i EES-avtalet.

Av det som anförts ovan följde att lagstadgad pensionsförsäkring och olycksfallsförsäkring oavsett att EES-avtalet trätt i kraft alljämt får bedrivas endast av inhemska försäkringsbolag som beviljats koncession. Det är således inte möjligt att här sälja lagstadgade pensions- och olycksfallsförsäkringar från andra EES-länder. Lagstiftningen om arbetspensionsanstalter behövde inte heller samordnas med direktiven.

Följden av att begränsningarna i fråga om utländskt ägande av försäkringsbolag avvecklades blev emellertid att också utlänningar kan grunda sådana försäkringsbolag i Finland som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring eller olycksfallsförsäkring. Enligt EES-avtalet har Finland emellertid förbundit sig att överföra lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse från bolag som bedriver annan slags försäkringsrörelse på särskilda försäkringsbolag inom en viss övergångstid.

1.2. De EG-direktiv om försäkringsverksamhet som genom Gemensamma EES-kommitténs beslut har fogats till EES-avtalet

Inom EG har utöver de direktiv om försäkringsverksamhet som nämns i bilaga IX till EES-avtalet godkänts bl.a. följande direktiv om försäkringsverksamhet:

1) *Rådets direktiv 92/49/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring samt om ändring av direktiv 73/239/EEG och 88/357/EEG (tredje skadeförsäkringsdirektivet)*

Syftet med det tredje skadedirektivet är att i fråga om försäkringar och företag som hör till dess tillämpningsområde genomföra den inre marknaden för direktförsäkring inom EG. För uppnående av detta mål ändrar direktivet den reglering av rätten att inleda och bedriva skadeförsäkringsrörelse som grundar sig på direktivet om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (73/239/EEG) nedan det första skadeförsäkringsdirektivet, sådan denna reglering gäller ändrad genom direktivet om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring och med bestämmelser avsedda att göra det lättare att effektivt utöva friheten att tillhandahålla tjänster samt om ändring av direktiv 73/239/EEG (88/357/EEG), nedan det andra skadeförsäkringsdirektivet (88/357/EEG). Direktivet slutför samtidigt rättsutvecklingen i fråga om tillhandahållandet av skadeförsäringstjänster över de nationella gränserna.

Övergången från en nationell skadeförsäkringsmarknad till en integrerad marknad sker med hjälp av de principer om en enda koncession och om tillsyn som utövas av myndigheterna i försäkringsföretagets hemstat som omfattats i det tredje skadeförsäkringsdirektivet.

Ett försäkringsföretag som har erhållit koncession i en av EU:s medlemsstater har rätt att med stöd av den bedriva försäkringsrörelse som överensstämmer med koncessionen i alla de stater som hör till unionen, antingen genom att inrätta filialer där eller genom att oberoende av riskens storlek tillhandahålla skadeförsäkringar från ett driftställe i utlandet eller genom att samtidigt bedriva båda formerna av verksamhet.

Den centralisering av tillsynen som genomförts genom det tredje skadeförsäkringsdirekti-

vet innebär att de behöriga myndigheterna i företagets hemland skall ansvara för tillsynen över ett försäkringsföretags ekonomi. Den centraliserade tillsynen omfattar också försäkringsrörelse som företaget bedriver i en annan medlemsstat genom filial eller genom att där tillhandahålla försäkringar från sitt hemland eller en filial i en annan medlemsstat. Anmälningar som gäller sådan verksamhet som avses här, t.ex. inledande eller utvidgande av försäkringsrörelse, skall riktas till tillsynsmyndigheten i försäkringsföretagets hemland.

Enligt den nya regleringen får medlemsstaterna inte längre utfärda stadganden med krav på förhandsgodkännande eller löpande anmälan av försäkringspremier och försäkringsvillkor. De obligatoriska försäkringarna utgör ett undantag från detta. I fråga om dem kan medlemsstaterna kräva att de behöriga myndigheterna skall underrättas om de allmänna och särskilda försäkringsvillkoren innan villkoren införs. I fråga om premiehöjningar är förhandsgodkännande eller krav på anmälan tillåtet endast då detta ingår som en del i allmänna priskontrollsystem.

Det tredje skadeförsäkringsdirektivet ändrar till vissa delar också bestämmelserna om överlåtelse av försäkringsbestånd i det andra skadeförsäkringsdirektivet. Behovet av ändring beror på övergången till systemet med en koncession.

Också de bestämmelser om s.k. kvalitativ ägarkontroll som tagits in i direktivet innebär en ny reglering inom EG:s lagstiftning.

Enligt det tredje skadeförsäkringsdirektivet skall ett försäkringsföretags hemland kräva att varje försäkringsföretag bildar en tillräcklig försäkringsteknisk ansvarsskuld, som täcker företagets hela affärsverksamhet. Enligt en allmän bestämmelse i direktivet skall de tillgångar som täcker den försäkringstekniska ansvarsskulden vara uppbyggda med hänsyn till arten av den affärsverksamhet som företaget bedriver, så att placeringarna tryggar säkerhet, avkastning och likviditet. Dessutom förpliktar direktivet företaget att säkerställa att placeringarna är diversifierade och har tillräcklig spridning.

Den allmänna bestämmelsen kompletteras i direktivet av en förteckning över de tillgångar med vilka den försäkringstekniska ansvarsskulden får täckas i enlighet med närmare bestämmelser som hemlandet utfärdar. I direktivet finns också bestämmelser om de belopp, i

relation till det totala bruttobeloppet av den försäkringstekniska ansvarsskulden, till vilka ett försäkringsföretag högst får placera tillgångar som täcker ansvarsskulden i de tillgångsslag eller enskilda objekt som särskilt nämns i direktivet. En medlemsstat har enligt direktivet inte rätt att kräva att ett försäkringsföretags placeringar görs i vissa kategorier av tillgångar.

Medlemsstaterna skall senast den 31 december 1993 anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa det tredje skadeförsäkringsdirektivet och sätta dem i kraft senast den 1 juli 1994. Direktivet innehåller bestämmelser om en del arrangemang som gäller Förbundsrepubliken Tyskland, Danmark, Spanien och Portugal under en övergångsperiod.

2) *Rådets direktiv 92/96/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser direkt livförsäkring och om ändring av direktiven 79/267/EEG och 90/619/EEG (nedan det tredje livförsäkringsdirektivet)*

Syftet med det tredje livförsäkringsdirektivet är att i fråga om försäkringar och företag som hör till dess tillämpningsområde genomföra den inre marknaden för direktförsäkring inom EG. För uppnående av detta mål ändrar direktivet den reglering av rätten att inleda och bedriva livförsäkringsrörelse som grundar sig på direktivet om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse (79/267/EEG) nedan det första livförsäkringsdirektivet, sådan denna reglering gäller ändrad genom direktivet om samordning av lagar och andra författningar om direkt livförsäkring, och med bestämmelser för att underlätta det effektiva utnyttjandet av friheten att tillhandahålla tjänster, och om ändring av direktiv 79/267/EEG, (90/619/EEG) nedan det andra skadeförsäkringsdirektivet. Direktivet slutför samtidigt rättsutvecklingen i fråga om tillhandahållandet av livförsäkringstjänster över de nationella gränserna.

I det tredje livförsäkringsdirektivet har liksom i fråga om motsvarande skadeförsäkringsdirektiv omfattats principerna om en koncession och hemlandstillsyn. Också den reglering som gäller överlåtelse av försäkringsbeståndet, den kvalitativa ägarkontrollen och täckandet av ansvarsskulden har nästan samma innehåll.

Ett försäkringsföretag som har beviljats koncession i en av EG:s medlemsstater har rätt att

bedriva livförsäkringsrörelse enligt koncessionen i alla gemenskapsstaterna. Ett livförsäkringsföretag kan inrätta en filial i en annan medlemsstat eller där på eget initiativ tillhandahålla försäkringar från ett driftställe i utlandet eller samtidigt i medlemsstaterna bedriva båda dessa former av affärsverksamhet.

Enligt direktivet får medlemsstaterna inte längre anta bestämmelser med krav på förhandsgodkännande eller löpande anmälan av försäkringsvillkoren eller beräkningsgrunderna för försäkringspremierna och ansvarsskulden. I avvikelse från denna huvudregel får hemlandet dock, för kontroll av att försäkringsföretagets försäkringsmatematiska grunder överensstämmer med nationella regler, kräva regelbunden underrättelse om de tekniska grunder som använts vid beräkning av premietariffer och av den försäkringstekniska ansvarsskulden.

I det tredje livförsäkringsdirektivet lindras det förbud i det första livförsäkringsdirektivet enligt vilket inget företag samtidigt får bedriva både liv- och skadeförsäkringsrörelse i en medlemsstat. Förbudet har inte gällt redan verksamma företag som har en separat ledning för de två slagen av rörelse. Efter ändringen av det första livförsäkringsdirektivet kan medlemsstaterna, utöver vad som gällt redan tidigare, avvika från kravet på att de två formerna av försäkringsrörelse skall bedrivas separat genom att medge företag som beviljats koncession för bedrivande av försäkringsrörelse enligt direktivet tillstånd att samtidigt bedriva försäkringsrörelse som avser sådana olycksfalls- och sjukförsäkringar som nämns i klass 1 och 2 i bilagan till det första skadeförsäkringsdirektivet. Ett företag som enbart bedriver ovan nämnd skadeförsäkringsrörelse kan på motsvarande sätt beviljas koncession för livförsäkring.

Enligt det tredje livförsäkringsdirektivet skall ett försäkringsföretags hemland kräva att varje försäkringsföretag bildar en tillräcklig försäkringsteknisk ansvarsskuld, som täcker företagets hela affärsverksamhet. I direktivet har tagits in detaljerade bestämmelser om de principer enligt vilka den försäkringstekniska ansvarsskuldens storlek bestäms inom livförsäkringen. Premierna inom försäkringsrörelse som etableras skall enligt direktivet på välgrundade försäkringsmatematiska antaganden vara sådana att försäkringsföretagen kan bilda en tillräcklig försäkringsteknisk ansvarsskuld.

I en bilaga till det tredje livförsäkringsdirektivet har tagits in s.k. matchningsregler enligt

vilka den valuta i vilken ett försäkringsföretags förpliktelser skall betalas bestäms, samt regler om den information som skall lämnas försäkringstagaren innan ett försäkringsavtal ingås och under avtalets löptid.

Medlemsstaterna skall senast den 31 december 1993 anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa det tredje livförsäkringsdirektivet och sätta dem i kraft senast den 1 juli 1994. Direktivet innehåller bestämmelser om en del arrangemang som gäller Spanien, Portugal och Grekland under en övergångsperiod.

3) Rådets direktiv 91/674/EEG om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag (nedan bokslutsdirektivet för försäkringsföretag)

Bokslutsdirektivet för försäkringsföretag innehåller avvikelser från och kompletteringar till rådets fjärde direktiv grundat på artikel 54.3 g i fördraget om årsbokslut i vissa typer av bolag (78/660/EEG), nedan fjärde bolagsrättsliga direktivet, och rådets sjunde direktiv grundat på artikel 54.3 g i fördraget om sammanställd redovisning (83/349/EEG), nedan sjunde bolagsrättsliga direktivet. Av dessa direktiv, sådana de lyder ändrade genom direktiv 90/604/EEG och 90/605/EEG av 1990, gäller det fjärde bolagsrättsliga direktivet uppgörandet av, innehållet i och offentliggörandet av bokslut för samt revision av enskilda bolag. Det sjunde bolagsrättsliga direktivet reglerar motsvarande frågor när det gäller koncernbokslut.

Bokslutsdirektivet för försäkringsföretag skall följas i företag som omfattas av tillämpningsområdet för det första skadeförsäkringsdirektivet och det första livförsäkringsdirektivet. Direktivet gäller dessutom företag som bedriver återförsäkringsrörelse samt, på vissa villkor, en del företag som lämnats utanför tillämpningsområdet för det första skadeförsäkringsdirektivet.

Syftet med bokslutsdirektivet för försäkringsföretag är att beakta särdragen hos dessa företag när det gäller de frågor som regleras i direktivet. I försäkringsföretagen skall, med de avvikelser och kompletteringar som denna reglering medför, i övrigt iaktas bestämmelserna i det fjärde och sjunde bolagsrättsliga direktivet.

Syftet med direktivet är bl.a. att öka jämförbarheten hos boksluten för företag som verkar

i olika medlemsstater och informationen om det gängse värdet av placeringar.

För alla försäkringsföretag bestäms huvudgruppsvis en likadan form för resultaträkningens och balansräkningens uppställning. I fråga om vissa poster, i synnerhet sådana som gäller den försäkringstekniska ansvarsskulden, bestäms innehållet i detalj. Rörelsekostnaderna och avskrivningarna skall i resultaträkningen upptas enligt funktion. Samma bestämmelser gäller alla de försäkringsföretag som hör till direktivets tillämpningsområde, oberoende av företagets storlek.

Den eftersträlvade jämförbarheten hos boksluten har förutsatt att harmoniserade bestämmelser i direktivet utfärdas i synnerhet om hur placeringar skall värderas i balansräkningen och hur deras gängse värde skall fastställas. Sådana tillgångar som hänförs till huvudgruppen "placeringar" i det balansräkningsschema som ingår i direktivet och som enligt rådande praxis i Finland motsvarar investeringstillgångar, värdepapper och fastigheter ingående i anläggningstillgångar, depositioner och återförsäkringsdepåer, kan i balansräkningen värderas till ett belopp som motsvarar antingen anskaffningsutgiften eller det gängse värdet. Värderingssättet skall väljas balanspostvis. Det värde till vilket en placering alternativt kunde ha antecknats i balansräkningen skall uppges i en bilaga till balansräkningen. Med anskaffningsutgift avses anskaffningsutgiften nedsatt med värdeminskningar och med gängse värde i regel marknadsvärdet. Som resultatpåverkande värdeminskningar behandlas alla slutliga värdeminskningar samt valfritt även tillfälliga värdeminskningar, i fråga om fastigheter dock endast slutliga värdeminskningar. Ifall det gängse värdet senare stiger skall företagna värdeminskningar återföras till anskaffningsutgiften resultatpåverkande. Byggnaders värde nedskrivs genom avskrivningar enligt plan, antingen i balansräkningen eller i dess bilaga.

Enligt direktivet får en förändring i skillnaden mellan det gängse värdet och anskaffningsutgiften helt eller delvis upptas i resultaträkningen, om placeringen i balansräkningen har värderats till sitt gängse värde. En eventuell återstod av förändringen skall upptas bland passiva, i uppskrivningsfonden. I fråga om placeringar som täcker ansvarsskulden för fondförsäkringar som avses i livförsäkringsklass 3 finns det ingen möjlighet att välja sättet att värdera placeringarna. Sådana placeringar

skall enligt direktivet tas upp särskilt i balansräkningen till sitt gängse värde. En förändring i skillnaden mellan det gängse värdet och anskaffningsutgiften skall alltid upptas i resultaträkningen.

Enligt direktivet får bland passiva i balansräkningen under en särskild post tas upp medel, vilkas fördelning mellan försäkringstagnarna och aktieägarna inte har fastställts vid räkenskapsårets utgång. Ändringen av balansposten skall tas upp i resultaträkning.

För att boksluten skall vara jämförbara har man varit tvungen att utfärda bestämmelser också om värderingen av den försäkringstekniska ansvarsskulden. Angående ersättningsansvaret har bl.a. utfärdats bestämmelser om diskontering. Harmoniseringen har drivits längre inom skadeförsäkringen än inom livförsäkringen.

I en bilaga till bokslutsdirektivet för försäkringsföretag har det tagits in bestämmelser om tillämpningen av direktivet på försäkringsgivarnas förening Lloyd's.

EU:s medlemsstater skall före den 1 januari 1994 anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet om försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut. Medlemsstaterna får föreskriva att ovan nämnda författningar och bestämmelser skall tillämpas första gången på årsbokslut och koncernbokslut för det räkenskapsår som börjar den 1 januari 1995 eller under kalenderåret 1995.

1.3. Gemensamma EES-kommitténs beslut

Genom Gemensamma EES-kommitténs beslut om ändring av protokoll 47 och vissa bolagor till EES-avtalet nr 7/94 fogades ovan nämnda försäkringsdirektiv till EES-avtalet. På grund av oenighet beträffande tolkningen av den lagstadgade olycksfallsförsäkringen i Finland godkände EU inte att det tredje skadeförsäkringsdirektivet skulle ha tillämpats i relation till Finland. Gemensamma EES-kommitténs beslut fattades i enlighet med EU:s krav.

För att de betydande men som Gemensamma EES-kommitténs beslut orsakar skulle kunna minskas godkände EFTA-staterna ett uttalande i saken, enligt vilket de har för avsikt att sinsemella vidta arrangemang som i praktiken innebär att den inre marknaden förverkligas i

relationerna mellan Finland och de övriga EFTA-staterna också inom skadeförsäkringen. I uttalandet sade sig Finland dessutom vara redo att på basis av ömsesidighet komma överens om samma arrangemang med var och en av EU:s medlemsstater.

I enlighet med Gemensamma EES-kommitténs beslut skall bestämmelserna i det tredje livförsäkringsdirektivet och bokslutsdirektivet för försäkringsföretag genomföras i den finska lagstiftningen. Utgångspunkten för denna proposition är dessutom att även bestämmelserna i det tredje skadeförsäkringsdirektivet skall genomföras beträffande inhemska försäkringsbolags verksamhet i Finland och att dessa bestämmelser även skall tillämpas mellan Finland och de andra EFTA-stater som är parter i EES-avtalet samt mellan Finland och de EU:s medlemsstater som tillämpar direktivets bestämmelser i relation till Finland.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

2.1. Mål och medel

Det huvudsakliga syftet med propositionen är att den finska lagstiftningen skall anpassas till de EG-direktiv som nämns i avsnitt 1.2. En anpassning kräver flera ändringar i stadgandena om bedrivande av försäkringsrörelse. Samtidigt är det ändamålsenligt att i dessa stadganden göra vissa andra ändringar som föranleds av nationella behov. Propositionen innehåller dessutom nödvändiga förslag till ändring av lagen om olycksfallsförsäkring, lagen om försäkringsförmedlare och lagen om pension för arbetstagare (APL) samt vissa andra lagar om arbetspension. Syftet med dessa ändringar är att bibehålla nuvarande principer och praxis i fråga om APL-verksamheten med undantag för vissa delområden. Förfarandet möjliggörs av EES-avtalets undantagsstadgande gällande lagstadgad pensionsförsäkring.

2.2. De viktigaste förslagen

Lagen om försäkringsbolag

1 kap. Allmänna stadganden

Enligt lagförslaget skall särskiljandet av liv-

och skadeförsäkringsrörelse mildras så att livförsäkringsbolag får rätt att vid sidan av livförsäkringsrörelse och återförsäkring av livförsäkring bedriva även olycksfalls- och sjukförsäkringsrörelse som hör till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 och återförsäkring av dessa. Försäkringsbolag som bedriver endast skadeförsäkringsrörelse enligt nämnda klasser och återförsäkring av dessa försäkringar skall på motsvarande sätt ha rätt att samtidigt bedriva livförsäkringsrörelse och återförsäkring av livförsäkring. På ett sådant försäkringsbolag skall, efter att det har börjat bedriva livförsäkringsrörelse, tillämpas stadgandena om livförsäkringsbolag. Den föreslagna ändringen beror på de nya reglerna om särskiljande av liv- och skadeförsäkringsbolagsrörelse i det tredje livförsäkringsdirektivet.

I de ändringar som gjordes i lagen om försäkringsbolag 1993 ingår en sådan ändring av begreppet livförsäkring att som sådan försäkring skall, utöver traditionell livförsäkring, betraktas även annan personförsäkring som beviljas av ett livförsäkringsbolag och som hör till någon av de livförsäkringsklasser 1—4 som räknas upp i det första livförsäkringsdirektivets bilaga. Som livförsäkring betraktas däremot inte verksamhet som hör till de i nämnda direktivs bilaga uppräknade försäkringsklasserna 5—9.

För att finländska och utländska EES-livförsäkringsbolag skall kunna konkurrera jämbördigt föreslås att som livförsäkring skall betraktas verksamhet som hör till alla försäkringsklasser som finns uppräknade i det första livförsäkringsdirektivets bilaga.

Enligt den ändring av lagen om försäkringsbolag som trädde i kraft vid ingången av 1994 får ett försäkringsbolag i stället för tidigare 20 % nu inneha 50 % av aktierna eller röstetalet för samtliga aktier i ett aktiebolag som bedriver annan verksamhet än försäkringsrörelse. Stadgandena gällande aktieinnehav och röstetal tillämpas också på motsvarande bestämmanderätt i andra sammanslutningar. Samtidigt ändrades lagen om försäkringsbolag även så att när begränsningen tillämpas sammanräknas alla försäkringsbolags och försäkringsföreningars ägarandelar eller röster i sammanslutningar som verkar inom främmande branscher.

I propositionen föreslås att stadgandena gällande innehav i företag inom främmande branscher huvudsakligen skall ha samma innehåll som tidigare på grund av försäkringsverksam-

hetens samhälleliga betydelse. Upphåvs stadgandena kunde det på Finlands lilla aktie- och kapitalmarknad leda till att den neutrala konkurrensen äventyras och även till ett närings- och samhällspolitiskt sett oändamålsenligt slutresultat som främjar en koncentrerings av näringslivet. Stadgandena kan inte heller anses strida mot bestämmelserna i EG:s försäkringsdirektiv.

Enligt förslaget skall ett försäkringsbolag på samma sätt som enligt gällande lag med social- och hälsovårdsministeriets tillstånd kunna överskrida det stadgade innehavet i sammanslutningar inom främmande branscher. Innehavsbegränsningen skall fortfarande inte gälla bostads- och fastighetsbolag och inte heller kreditinstitut, finansiella institut och fondbolag under offentlig övervakning. Ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring skall emellertid inte utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd få inneha mera än 50 procent av ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut eller ett fondbolag. Lagen skall inte heller framledes begränsa försäkringsbolags innehav i bolag inom främmande branscher, om bolagets verksamhet kan anses ansluta sig till försäkringsrörelsen. En ändring jämfört med den tidigare regleringen innebär dock det att verksamhet som sådana bolag bedriver inte längre behöver vara ändamålsenlig för försäkringsrörelsen.

När den innehavs- och bestämmanderättsbegränsning som nu är aktuell tillämpas skall man enligt lagförslaget inte längre beakta andra försäkringsbolags och försäkringsföreningars innehav eller röstetal i sammanslutningar inom främmande branscher. Ändringen kan motiveras inte bara med att regleringen inte skulle kunna gälla utländska EES-försäkringsbolag utan också med praktiska svårigheter att räkna samman sinsemellan konkurrerande inhemska försäkringsbolags innehav i sammanslutningar inom främmande branscher.

En ändring jämfört med den nuvarande regleringen innebär det att när begränsningen tillämpas skall man enligt förslaget framledes dock beakta de aktier och den bestämmanderätt som innehas av sådana övriga försäkringsbolag vilkas aktie- eller garantikapital till minst 20 % ägs av försäkringsbolaget eller sådana bolag som hör till försäkringsbolagskoncernen och innehavet motsvarar minst 20 % av det röstetal som bolagets samtliga aktier eller garantiandelar medför. Den nya regleringen

kan motiveras med att ett så stort innehav kan ge möjlighet att påverka det ägda företagens förvaltning och sålunda även placeringsverksamheten.

Inte heller den nya regeringen beaktar emellertid samtliga fall där försäkringsbolags verksamhet har ordnats gemensamt. Av denna anledning föreslås att i lagen om försäkringsbolag skall på nytt intas det stadgande om s.k. samarbetsgrupper som upphävdes i samband med lagändringen 1993. Enligt lagförslaget skall också de aktier och den bestämmanderätt som innehas av ett sådant försäkringsbolag med vilket försäkringsbolaget i betydande omfattning har gemensam ledning och administration samt gemensamt ordnad verksamhet, om social- och hälsovårdsministeriet så bestämmer, beaktas när innehavs- och bestämmanderättsbegränsningen tillämpas på försäkringsbolaget.

Dessutom föreslås i 1 kap. ett stadgande om vilka av stadgandena i lagen om försäkringsbolag som med undantag från huvudregeln inte skall tillämpas på försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring.

2 kap. Försäkringsbolags bildande

Enligt lagförslaget överförs beviljandet av koncession för försäkringsbolag från statsrådet till social- och hälsovårdsministeriet. Ändringen, som inte föranleds av EG:s försäkringsdirektiv, överensstämmer med riktlinjerna för förnyandet av centralförvaltningen och regionalförvaltningen. En utgångspunkt för denna reform har varit att ärenden gällande administrativa tillstånd endast av särskilda skäl skall behandlas i statsrådet. Tillståndsbehandling på ministerienivå har redan genomförts t.ex. i fråga om depositionsbanker och hypoteksföreningar. Det är motiverat att jämställa försäkringsbolag med dem i den mån det är fråga om försäkringsbolagens samhälleliga och ekonomiska betydelse.

I propositionen förelås ingen motsvarande ändring i lagen om pension för arbetstagare och lagen om olycksfallsförsäkring. I fråga om lagstadgad arbetspensions- och olycksfallsförsäkring skall sålunda statsrådet fortfarande besluta om koncession.

Enligt förslaget skall koncession som beviljats ett försäkringsbolag, något som de som

bedriver försäkringsrörelse fortfarande skall ha också enligt EG:s tredje försäkringsdirektiv, alltid gälla i alla stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stater). Finländska försäkringsbolag skall alltså i princip ha rätt att bedriva försäkringsrörelse enligt sin koncession i dessa stater genom att i dem inrätta ett fast etableringsställe eller driftställe, i lagförslaget representation, eller genom bjuda ut försäkringar i dem från Finland. Den föreslagna ändringen föranleds av principen om en enda koncession i de tredje försäkringsdirektiven. Koncessionen skall inte ens på sökandens begäran kunna begränsas till att omfatta en mindre helhet än Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Försäkringsbolag kan också på ansökan beviljas regionalt obegränsad koncession.

Till följd av Gemensamma EES-kommitténs beslut skall finländska skadeförsäkringsbolag dock inte ha rätt att bedriva försäkringsrörelse på grundval av etableringsrätten eller rätten att fritt tillhandahålla tjänster i de EES-stater som inte tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland. Om dessa stater stadgas genom förordning.

Koncession skall beviljas om det på grundval av den utredning som fåtts om den tilltänkta försäkringsrörelsen och delägarna i försäkringsbolaget kan anses att försäkringsbolaget i sin framtida verksamhet kommer att följa sunda och försiktiga affärsprinciper, om försäkringsbolagets ledning uppfyller lagens krav på myndighet, yrkeskunskap och gott anseende och bolaget har det grundkapital som lagen kräver.

2 a kap. Bedrivande av direkt försäkring utomlands

I kapitlet stadgas i enlighet med det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet om det förfarande som finländska försäkringsbolag skall iakttä om de vill etablera en representation i en EES-stat som tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till och vid sidan av den eller i stället för den där fritt tillhandahålla försäkringstjänster. Kapitlet innehåller också stadganden om villkoren för att etablera representationer och inleda verksamhet samt för att börja tillhandahålla försäkringstjänster.

I kapitlet stadgas också om bedrivande av skadeförsäkring på grundval av etableringsrätten eller rätten att fritt tillhandahålla tjänster i en sådan EES-stat som inte ömsesidigt tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland.

Enligt kapitlet skall ett försäkringsbolag också meddela social- och hälsovårdsministeriet om det ämnar etablera en representation i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Social- och hälsovårdsministeriet kan i vissa fall förbjuda att en sådan representation etableras.

Det nya 2 a kap. innehåller likaså ett stadgande om försäkringsbolags skyldighet att meddela social- och hälsovårdsministeriet om ett utländskt försäkringsföretag har blivit dotterbolag till försäkringsbolaget. Avsikten med stadgandet är att göra det lättare för ministeriet att få information och följa försäkringsbolagens verksamhet.

3 kap. Delägarskap i försäkringsbolag

Genom den lag som gavs 1991 (632/91) fogades till lagen om försäkringsbolag stadganden om s.k. kvalitativ ägarkontroll. Denna reglering har preciserats tidigare i samband med den redan nämnda lagändringen som trädde i kraft vid ingången av 1994 genom att den till vissa delar gjordes överensstämmande med det tredje skadeförsäkringsdirektivets och det tredje livförsäkringsdirektivets bestämmelser samt finansgruppskommitténs (kommittébetänkande 1991:31) förslag. Nu föreslås att regleringen ytterligare preciseras till vissa delar.

I syfte att effektivera tillsynen skall bolagen dessutom åläggas att årligen till social- och hälsovårdsministeriet vid den tidpunkt ministeriet bestämmer anmäla de innehav i försäkringsbolaget som omfattas av den kvalitativa ägarkontrollen. Ett försäkringsbolag skall omedelbart underrätta ministeriet om de förändringar av dessa innehav som kommit till bolagets kännedom.

Förbud gällande anskaffning av aktier och garantiandelar kan enligt lagförslaget komma i fråga i fall där innehavet anses äventyra en sund utveckling av försäkringsverksamheten. Förbudets tillämpningsområde blir sålunda på samma sätt som i gällande lag något mera omfattande än i EG:s tredje skadeförsäkrings-

direktiv och tredje livförsäkringsdirektiv enligt vilka endast tilltänkta förvärvs antagna menliga effekter på en sund och ansvarsfull ledning av försäkringsföretaget (*sound and prudent management*) är av betydelse.

10 kap. Bokslut och koncernbokslut

Enligt EG:s fjärde och sjunde bolagsrättsliga direktiv omfattar bokslut och koncernbokslut resultaträkning och balansräkning samt de uppgifter som skall lämnas i bilagor till dem. En likadan preciserad definition på bokslut ingår numera också i bokföringslagen (655/73). En motsvarande precisering föreslås i lagen om försäkringsbolag.

I övrigt föreslås att de ändringar som bokslutsdirektivet för försäkringsbolag förutsätter i försäkringsbolagens boksluts form och innehåll skall genomföras med social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter, som baserar sig på ett bemyndigande i detta kapitel.

Det föreslås att det förbud som säger att koncernbokslut för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring och är moderföretag inte får omfatta försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkringsrörelse skall upphävas såsom onödigt.

Sättet att presentera ansvarsskulden i bokslutet avviker i bokslutsdirektivet för försäkringsbolag från nuvarande praxis i Finland, även om begreppen ansvarsskuld i sig har samma innebörd. Ny reglering krävs för skadeförsäkringens del av bokslutsdirektivets och för livförsäkringens del av det tredje livförsäkringsdirektivets bestämmelser om de principer som skall iakttas när den försäkringstekniska ansvarsskuldens storlek bestäms.

I förslaget har intagits ett stadgande om möjligheten att bestämma premieansvaret retrospektivt, med andra ord på grundval av händelserna under den gångna försäkringstiden. Detta förfarande kommer enligt lagförslaget i fråga om försäkringsavtalets art förutsätter det.

Enligt lagförslaget skall ett försäkringsbolag ha betryggande beräkningsgrunder för fastställande av ansvarsskulden. Stadganden om ansvarsskuldens beskaffenhet och om de krav som tryggheten ställer på ansvarsskulden föreslås ingå i en förordning.

Avsikten är att social- och hälsovårdsministeriet vid behov skall meddela närmare före-

skrifter om tillämpningen av ovan nämnda krav. Ministeriet kan enligt förslaget kräva att de statistiska metoder som tillämpas vid fastställandet av ansvarsskulden för en skadeförsäkring skall bekräftas på förhand. Förfarandet kommer i fråga åtminstone för utjämningsbeloppets del.

Beträffande lagstadgad pensionsförsäkring bibehålls det nuvarande sättet att fastställa ansvarsskulden och förfarandet med förhandsfastställelse av beräkningsgrunderna och stadgandena därom överförs till lagen om pension för arbetstagar. Av denna anledning skall ovan nämnda förordning gällande ansvarsskulden inte tillämpas på pensionsförsäkringsbolag.

I lagförslaget ingår ett allmänt stadgande om motsvarar det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet om skyldighet att ta hänsyn till arten av den rörelse försäkringsbolaget bedriver när ansvarsskulden täcks. Av de placeringar som hör till täckningen fordras att de med avseende på den bedrivna försäkringsrörelsen tryggar säkerhet, avkastning och likviditet. Placeringarna skall dessutom enligt stadgandet vara diversifierade och ha tillräcklig spridning. Lagförslaget innehåller stadganden om de placeringar, fordringar och övriga tillgångar med vilka ansvarsskulden kan täckas. Mera detaljerade stadganden om täckningen av ansvarsskulden, i synnerhet om diversifieringen och spridningen av de tillgångar som skall räknas till den, utfärdas genom förordning.

Social- och hälsovårdsministeriet ges i lagen rätt att på försäkringsbolagets begäran som täckning av ansvarsskulden för en bestämd tid godkänna även andra tillgångar än de som nämns i lagen. Ministeriet skall enligt förordningen ha rätt att på ansökan ge försäkringsbolaget tillstånd att överskrida den gräns för enskilda tillgångsslag eller någon annan gräns som stadgats för diversifiering eller spridning av tillgångarna. Tillståndet kan i vissa fall beviljas endast för en bestämd tid.

Med avvikelse från den gällande lagen skall regleringen gällande de tillgångar som skall räknas till täckningen enligt lagförslaget omfatta ansvarsskuldens hela belopp och all försäkringsrörelse. Enligt förslaget skall social- och hälsovårdsministeriet fastställa de grunder som skall användas för värderingen av de i lagen stadgade lagen av tillgångar som skall räcka till för att täcka ansvarsskuldens hela belopp efter att de avdrag som stadgas i lagen har

gjorts från ansvarsskulden. Ministeriet skall dessutom ha rätt att meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av stadgandena om täckning och i enskilda fall bestämma att vissa tillgångar inte får beaktas i täckningen för ansvarsskulden av försäkringsbolag om det föreligger särskilda skäl med hänsyn till tillämpningen av allmänna stadganden om täckning av ansvarsskulden i lagen om försäkringsbolag.

Den föreslagna nya regleringen motsvarar i tillämpliga delar bestämmelserna gällande täckning av ansvarsskulden i det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet.

De nya stadgandena i anslutning till täckningen av ansvarsskulden skall i regel också tillämpas på arbetspensionsbolag även om social- och hälsovårdsministeriet i fråga om dem ges något större befogenheter än i fråga om andra bolagstyper att tillåta undantag till följd av verksamhetens speciella karaktär.

Enligt bokslutsdirektivet för försäkringsföretag skall placeringar upptas som särskilda poster i balansräkningen, antingen till anskaffningsutgiften eller till gängse värdet. Det ena värdet skall anges i bokslutsbilagorna. Om en balanspost har åsatts gängse värde, skall förändringar i värderingsdifferensen mellan det nämnda värdet och anskaffningsutgiften bokföras på värdeförändringsåret antingen i resultaträkningen eller i balansräkningen, eller delvis i vardera, bland passiva. Uppskrivningsfonden skall sänkas i det fall att uppskrivningsföresättningar senare upphör.

Enligt artikel 22 i bokslutsdirektivet för försäkringsföretag får bland passiva i balansräkningen under en särskild post tas upp medel, vilkas fördelning mellan försäkringstagar och aktieägarna inte har fastställts vid räkenskapsårets utgång. Ändringen av balansposten skall tas upp som en särskild post i livförsäkringsbolagets resultaträkning. En värderingsdifferens som i enlighet med den nämnda artikeln har tagits upp i resultaträkningen under värdestegringsåret får helt eller delvis periodiseras på kommande år. Den andel som periodiseras skall emellertid bokföras öppet och i enlighet med bruttoprincipen under en särskild post bland passiva i balansräkningen, medan en eventuell förändring av andelen skall tas upp som en egen post i resultaträkningen. Denna artikel som möjliggör periodisering tillkom närmast för att tillgodose de irländska och

engelska livförsäkringsbolagens praktiska behov, men eftersom också andra länder ansåg regleringen vara befogad togs artikeln in i direktivet. Till de icke-fördelade tillgångarna kan överföras både realiserade och icke-realiserade överskott. Tillämpningen av artikeln har inte begränsats enbart till livförsäkringsbolag eftersom en överföring till de icke-fördelade tillgångarna, i den mån som intäkterna innehåller icke-realiserade värdesteringsvinster, är förenlig med trygghetsprincipen och således ett lämpligt förfarande också för skadeförsäkringsbolag.

För de finländska försäkringsbolagen har värderingen av placeringarna och värderingsdifferenserna en väsentlig betydelse. En avsevärd del av placeringarna består av realegendom, i synnerhet hos bolag som i en betydande utsträckning bedriver sådan långfristig försäkringsrörelse som livförsäkring, pensionsförsäkring, lagstadgad olycksfallsförsäkring eller trafikförsäkring. I dessa fall baserar sig försäkringsbolagets risktäckningskapacitet och t.ex. kundgottgörelserna till försäkringstagarna i stor utsträckning på placeringarnas värdestegring. En betydande del också av placeringsavkastningarna härrör från värdestegring på placeringarna. T.ex. bolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring måste kalkylera med värdestegring på placeringarna för att de skall kunna tillgodoräkna det belopp på ansvarsskulden som beräkningsgrundräntan förutsätter.

Enligt Finlands gällande lagstiftning är det väsentligt att försäkringsbolag kan intäktsföra värdestegringen på investeringstillgångarna i resultaträkningen utan att samtidigt behöva realisera egendom. De anskaffningsutgifter som upptagits i balansräkningen kan under värdestegringsåret eller senare skrivas upp t.ex. för utbetalning av gottgörelse till de försäkrade eller för att täcka förluster av försäkringsverksamheten. Värdestegringar har eventuellt kunnat användas också för uppfyllande av den skuldighet att öka det synliga egna kapitalet som följer av en utvidgning av rörelsen. Om någon sådan uppskrivningsmöjlighet inte hade funnits skulle flera försäkringsbolag ha varit tvungna att i stället sälja delar av sin egendom (aktier och fastigheter), även om detta inte varit nödvändigt av solvens- eller likviditets-skäl.

Behov av uppskrivningar uppkommer framförallt under lågkonjunkturer. Om någon uppskrivningsmöjlighet inte finns blir det i en

ekonomiskt svår situation nödvändigt att realisera egendom, vilket inte är affärsekonomiskt rationellt eller förenligt med försäkringstagarnas intressen. De stora egendomsmassor som eventuellt måste realiseras bidrar dessutom till att ytterligare pressa ner prisnivån och fördjupa recessionen. Försäkringsbolagens placeringar består till stor del av bostads- och andra fastigheter, som det i allmänhet är varken ändamålsenligt eller alltid ens möjligt att omätta i någon större utsträckning.

Uppskrivningsmöjligheten är särskilt viktig för liv- och pensionsförsäkringsbolag, eftersom eventuella alternativ skulle innebära att kundgottgörelser måste ske i samband med egendomsrealisering. Ett sådant förfarande skulle innebära att olika grupper av försäkrade inte blir jämbörigt behandlade. Förfarandet kan således anses strida mot den skälighetsprincip som kommer till uttryck i lagen om försäkringsbolag och som förutsätter att det när extra förmåner ges i samband med liv- och pensionsförsäkring är nödvändigt att både beträffande de extra förmånernas totalbelopp och deras fördelning beakta beloppet av det överskott som försäkringarna avkastat samt det sätt på vilket överskottet uppkommit.

De finländska försäkringsbolagens placeringsstruktur är, i förhållande till arten av deras försäkringsbestånd, avvikande från den som tillämpas av försäkringsbolagen i vissa andra EES-länder. Detta beror i sin tur närmast på att finansieringsmarknaden hos oss varit relativt outvecklad, vilket har lett till en relativt stor andel av framförallt fastighetsplaceringar och placeringslån, samt på att de med placeringsverksamheten förenade riskerna när det gäller de finländska livförsäkringsbolagens försäkringsavtal har lagts på försäkringsbolaget. Till följd av placeringsbeståndets uppbyggnad skulle livförsäkringsbolagens konkurrensposition i förhållande till de utländska bolagen försvagas i det fall att tidigare års värdestegringar på placeringar i realegendom inte senare skulle kunna användas för kundgottgörelser på annat sätt än genom realisering av placeringarna. Utländska bolag skulle kunna ge motsvarande kundgottgörelser t.ex. genom de realiserade avkastningarna av masskuldebrevslån. De inhemska försäkringsbolagen skulle också förättas i en sinsemellan ojämbördig ställning beroende på hur respektive bolags placeringsbestånd är strukturerat när den nya regleringen träder i kraft. På kort sikt är det inte möjligt

eller överhuvudtaget ändamålsenligt att i Finlands förhållanden strukturera om ett försäkringsbolags placeringsbestånd, eftersom placeringar i realegendom på sikt kan beräknas ge en bättre reell avkastning än ränteinstrument. Det som sägs ovan stämmer i stor utsträckning också in på skadeförsäkringsbolag, eftersom värderingsdifferenser utgör ett viktigt element i deras solvens och risktagningsförmåga.

De finländska försäkringsbolagens nuvarande värderingsprinciper har möjliggjort verksamhet som är förenlig med försäkringstagar-ns intressen. Detta kommer till synes bl.a. däri att inte ens den senaste tidens djupa depression har medfört någon allmän försäkringskris. En utgångspunkt för anpassningen av lagstiftningen är därför att bibehålla nuvarande praxis så långt detta är möjligt. Detta innebär att de finländska försäkringsbolagens konkurrensförmåga inte äventyras som en följd av liberaliseringen av marknaden. Som en andra utgångspunkt har i direktivets motiveringsavsnitt förts fram principen att bestämmelser som avfattats för att förbättra informationen inte är avsedda att medföra förändringar i beskattningen av försäkringsföretag. Den tredje utgångspunkten är att bestämmelserna om försäkringsbolags bokföring och bokslut i så stor utsträckning som möjligt skall överensstämma med stadgandena rörande andra finländska bokföringsskyl-diga.

Bokslutsdirektivet för försäkringsföretag godkänner som placeringarnas värde i balansräkningen antingen anskaffningsvärdet eller det gängse värdet men, åtminstone inte bokstavligen tillämpat, den mellanform mellan dessa som för närvarande är praxis i Finland. Direktivet tillåter dessutom att den icke-realiserade värdeökningen bokförs och periodiseras genom en bruttoteknik, men inte genom den finska nettotekniken som grundar sig på partiella uppskrivningar. Om anskaffningsutgiftsprincipen väljs som alternativ är det inte möjligt att bokföra en icke-realiserad värdeökning, vilket innebär att de ovan beskrivna olägenheterna är för handen. Om däremot det gängse värdet läggs till grund kommer beskattningen av försäkringsföretag att förbli oförändrad i den bemärkelse som direktivet avser endast i det fall att motsvarande justeringar samtidigt görs i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Principen om ett gängse värde för enskilda poster i balansräkningen skulle dessutom i fråga om anläggningstillgångarna leda

till ett förfarande som avviker från de i Finland allmänna värderingsprinciperna. Det enda sättet att förverkliga de tre principer som nämns ovan inom ramen för den nuvarande skattelagstiftningen är således att utgå ifrån de nuvarande värderingsprinciperna. Detta betyder att det blir nödvändigt att inom ramen för de föreslagna stadgandena delvis avvika från de formella bestämmelserna i direktivet men att det genom utökade bilageuppgifter dock blir möjligt att säkerställa att bokslutet till sitt sakinhåll är överensstämmande med direktivets syfte. För detta förfarande talar också den omständigheten att även om placeringarna i balansräkningen värderas på det sätt som direktivet förutsätter, är det vid en jämförelse mellan den ekonomiska situationen för EES-ländernas försäkringsbolag i varje fall, beroende på de alternativa bestämmelserna, nödvändigt att förlita sig på de uppgifter som framgår av bilagorna.

Lagförslaget innehåller stadganden som överensstämmer med de nuvarande för försäkringsbolag gällande värderingsprinciperna. Anskaffningsutgiften för byggnader skall dock avskrivas enligt plan under sin verkningstid. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om huruvida avskrivningarna enligt plan skall upptas i resultaträkningen och balansräkningen eller i bokslutsbilagorna. Skillnaden mellan den vid beskattningen tillåtna sammanlagda avskrivningen respektive värdeminskningen skall behandlas som avskrivningsdifferens. Enligt förslaget kan försäkringsbolagen liksom för närvarande, antingen det är som värdeökningen skett eller senare inkomstföra uppskrivningar av placeringsfastigheter och -värdepapper i balansräkningen eller bokföra uppskrivningar av fastigheter och värdepapper som hör till anläggningstillgångarna i uppskrivningsfonden. Även om en per nyttighet enligt nettoprincipen periodiserad uppskrivning avviker från de uttryckliga bestämmelserna i bokslutsdirektivet för försäkringsföretag, kan förfarandet anses vara förenligt med direktivets syfte, eftersom den av direktivet förutsatta informationen om anskaffningsutgiften för varje balanspost och om gängse värde skall ges i en bilaga. Direktivet tillåter, visserligen med en annan teknik, en i sak överensstämmande periodisering vid intäktsföringen av värderingsposterna.

Enligt förslaget skall social- och hälsovårdsministeriet utfärda sådana föreskrifter som

direktivet förutsätter om bestämmande av placeringars gängse värde.

På samma sätt som i bokslutsdirektivet för försäkringsbolag har i lagförslaget intagits ett specialstadgande om skyldigheten att uppta placeringar som utgör täckning för ansvarsskulden för fondförsäkringar separat värderade till sitt gängse värde i balansräkningen. Ändringar i differensen mellan gängse värde och anskaffningsutgiften skall beträffande dessa placeringar alltid bokföras till fullt belopp i resultaträkningen.

I fråga om försäkringsbolag är skyldigheten att göra upp koncernbokslut inte beroende av koncernens storlek. Lagen om försäkringsbolag föreslås av denna anledning bli kompletterad så att koncernens finansieringskalkyl alltid skall fogas också till moderbolagets verksamhetsberättelse.

12 kap. Vinstutdelning och annan användning av bolagets tillgångar

Lagen om aktiebolag innehåller inget stadgande om vinstutdelning med tanke på det fallet att vissa dotterbolag inte har hänförs till koncernbokslutet. Enligt de allmänna anvisningar om koncernbokslut som bokföringsnämnden uppgjort måste det emellertid då moderföretaget nämns i ett aktiebolags bokslutsbilagor utredas på vilket sätt den omständigheten att någon sammanslagning inte skett har påverkat moderföretagets utdelningsbara egna kapital. Av det konsolideringsförbud som gäller för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring kan anses följa att det när förbudet tillämpas inte finns någon tillräcklig grund för att särskilt begränsa moderbolagets vinstutdelning. Med avseende på detta föreslås i lagen om försäkringsbolag ett stadgande om att ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring inte skall beaktas vid beräkningen av maximibeloppet av moderbolagets utdelningsbara vinst enligt lagen om aktiebolag.

13 kap. Livförsäkring

Enligt gällande lag skall försäkringsbolag ha av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder för beräkning av ansvarsskulden. I lagförslaget slopas förhandsfastställandet av

beräkningsgrunderna för ansvarsskulden för att lagstiftningen skall anpassas till EG-direktiven. De fastställda grunderna skall till vissa delar ersättas av den redan tidigare nämnda regleringen i lagen om försäkringsbolag och den förordning som ges med stöd av lagen. Denna reglering skall kompletteras av social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter.

Den hänvisning till beräkningsgrunderna som finns i lagförslagens kapitel om bokslut och koncernbokslut visar att försäkringsbolag också framledes på ändamålsenligt sätt skall dokumentera beräkningsgrunderna för ansvarsskulden enligt den nya regleringen.

Med beaktande av livförsäkringsrörelsens speciella karaktär och långfristighet samt tillsynsmyndighetens behov av information om rörelsen föreslås att beträffande livförsäkringen skall också de grunder där det bestäms hur premierna beräknas samt om fribrev och återköp fortfarande dokumenteras särskilt också efter det att förhandsfastställandet av dessa beräkningsgrunder slopas.

Beträffande beräkningsgrunderna för premierna föreslås dessutom ett särskilt stadgande i lagen om att grunderna skall uppgöras med hänsyn till tryggheten av de försäkrade förmåner. Specialstadgandet skall på samma sätt som det tredje livförsäkringsdirektivet bekräfta att fastställandet av livförsäkringspremier sker på det sätt som den s.k. trygghetsprincipen förutsätter.

I den nuvarande lagen om försäkringsbolag omfattas livförsäkring och skadeförsäkring som beviljas för längre tid än tio år av den s.k. skälighetsprincipen. I enlighet med den skall bl.a. de grunder som gäller fribrev och återköp samt beviljande av sådana till försäkring avslutna extra förmåner till vilka försäkringsbolaget inte har förbundit sig i försäkringsavtalet göras upp med beaktande främst av deras skälighet.

EG-direktiven gällande försäkringsrörelsen innehåller inga bestämmelser som kunde ses som ett tecken på att skälighetsprincipen skulle ingå som obligatorisk i EG:s normer. Enbart av denna anledning är det dock inte motiverat att upphäva ovan nämnda stadganden i den gällande lagen om försäkringsbolag vilka baserar sig på beaktande av skäligheten.

Den föreslagna nya regleringen begränsar skälighetsprincipen till att framledes gälla endast försäkringsrörelse som bedrivs av livförsäkringsbolag. Enligt lagförslaget skall princi-

pen närmast tillämpas när man fattar beslut om beviljande av extra förmåner på sådana försäkringar som enligt försäkringsavtalet är delaktiga i fördelningen av det överskott de avkastar. Extra förmåner som eventuellt beviljas på sådana försäkringar som enligt försäkringsavtalet inte är delaktiga i fördelningen av överskottet blir helt beroende av försäkringsbolagets prövning. I det totala beloppet av de extra förmånerna och vid fördelningen av dem mellan försäkringarna skall i skäligen mån beaktas beloppet och uppkomsten av överskottet på dessa försäkringar. Skälighetsprincipen blir således iakttagen både med avseende på försäkringsbolagets ägarinstanser och fördelningen av de extra förmånerna mellan försäkringarna. Också beträffande de extra förmånerna skall försäkringsbolaget ha ett särskilt dokument som innehåller grunderna för deras beviljande.

Enligt förslaget får beräkningsgrunderna inte heller ändras så att enstaka försäkringars återköpsvärden varierar omotiverat. En ändring av grunderna som sänker försäkringarnas fribrevsvärde vore också den möjlig enbart om den föranleds av ändringar i lagstiftningen eller av en sådan ändring i den allmänna räntenivån som skulle leda till att den räntesats som används vid beräkningen av ansvarsskulden sänks. Förbuden gällande ändringar av beräkningsgrunderna är också de en följd av att skälighetsprincipen beaktas.

14 kap. Tillsynen över försäkringsbolag

Enligt det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet övervakar myndigheterna i försäkringsföretagets hemstat också den utländska försäkringsrörelse som företaget bedriver på grundval av etableringsrätten eller rätten att fritt tillhandahålla tjänster. Tillsynsstadgandena i lagen om försäkringsbolag föreslås därför bli kompletterade så att den del av social- och hälsovårdsministeriets tillsyn som gäller försäkringsbolagets ekonomi skall konstateras omfatta även ovan nämnda verksamhet, då det är fråga om försäkringsrörelse som ett finländskt bolag driver i en annan EES-stat. Enligt förslaget skall ministeriets tillsyn omfatta bl.a. granskning av försäkringsbolagets solvens samt bolagets försäkringstekniska ansvarsskuld och de tillgångar som används för att täcka denna.

Rätten till tillsyn över finländska skadeför-

säkringsbolags utlandsverksamhet skall dock i allmänhet inte utsträckas till deras verksamhet i de EES-länder som inte ömsesidigt tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland.

Lagförslaget innehåller också stadganden om social- och hälsovårdsministeriets samarbete med de behöriga myndigheter i EES-staterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten. Avsikten med stadgandena är att säkerställa att den tillsyn som riktar sig till den nu aktuella utlandsverksamheten är effektiv.

15 kap. Likvidation och upplösning

Vad som i lagen om försäkringsbolag stadgas om användning av ett särskilt administrationsbos tillgångar till förmån för de försäkrade, föreslås i fråga om försäkringsverksamhet som avses i APL bli ändrat så att det bättre motsvarar verksamhetens art.

16 kap. Fusion och överlåtelse av försäkringsbeståndet

De nuvarande reglerna om överlåtelse av försäkringsbeståndet föreslås delvis bli ändrade och delvis kompletterade så att regleringen i de fall där ett inhemskt försäkringsbolag är överlåtande bolag motsvarar det tredje skadeförsäkringsdirektivets och det tredje livförsäkringsdirektivets bestämmelser. Det finns särskilda regler för överlåtelse av försäkringsbeståndet och villkoren därför beroende på om det mottagande bolaget är ett inhemskt försäkringsbolag, ett utländskt EES-försäkringsbolag eller ett annat utländskt försäkringsbolag.

De nuvarande reglerna om överlåtelse av försäkringsbeståndet eller en del av det tillämpas när både det överlåtande och det mottagande bolaget är inhemskt, även i fall där det bestånd som skall överlätas innehåller avtal om försäkring av objekt (risker) som finns utomlands eller personer som är fast bosatta utomlands. Reglerna föreslås nu bli kompletterade i överensstämmelse med ovan nämnda EG-försäkringsdirektiv så att i fall där det försäkringsbestånd som skall överlätas innehåller försäkringsavtal som slutits med stöd av etableringsrätten eller rätten att fritt tillhandahålla tjänster skall social- och hälsovårdsministeriet, innan det ger tillstånd till överlåtelsen, inhämta

godkännande av vissa försäkringstillsynsmyndigheter i andra EES-stater eller höra dem.

Dessutom förelås i kapitlet stadganden som överensstämmer med det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet om finländska försäkringsbolags rätt att överlåta försäkringsbestånd som innehåller försäkringsavtal som slutits med stöd av etableringsrätten eller fritt tillhandahållande av tjänster till ett utländskt EES-försäkringsbolag.

I lagen om försäkringsbolag föreslås också ett allmänt stadgande om sådant överlåtande eller mottagande av försäkringsbeståndet eller en del av det där antingen ett finländskt försäkringsbolag överlåter sitt försäkringsbestånd till ett utländskt försäkringsbolag eller ett utländskt försäkringsbolag överlåter sitt bestånd till ett finländskt försäkringsbolag. Därvid är det inte fråga om en sådan överlåtelse av beståndet som avses i de tredje försäkringsdirektiven. Enligt lagförslaget skall en sådan överlåtelse av beståndet vara möjlig endast av särskilda skäl. Hur överlåtelserna påverkar försäkringsstagarnas, de försäkrades och förmåntagarnas ställning är av central betydelse när man överväger huruvida det kan tillåtas att beståndet överläts eller tas emot.

Vid överlåtelse av beståndet skall ett inhemskt försäkringsbolag i allmänhet i tillämpliga delar iakttä samma förfarande som när den andra avtalsparten är ett inhemskt försäkringsbolag.

Om ett finländskt skadeförsäkringsbolags rätt att överlåta försäkringsbeståndet till ett utländskt EES-försäkringsbolag vars hemort är i en stat som inte ömsesidigt tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland stadgas i enlighet med gällande lag genom förordning. Förordningens stadganden skall motsvara det andra skadeförsäkringsdirektivets bestämmelser om överlåtelse av försäkringsbeståndet.

18 kap. Särskilda stadganden

Anpassningen av lagen om försäkringsbolag till EG-direktiven kräver vissa kompletteringar också i de nuvarande reglerna om skyddandet av försäkringshemligheten.

För att säkerställa att försäkringsbolagen handlar som sig bör också i andra stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsrådet föreslås att dessa staters behöriga myn-

digheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten får rätt att få uppgifter som är sekretessbelagda till sitt förfogande. Motsvarande rätt skall enligt lagförslaget också tillkomma tillsynsmyndigheterna i tredje stat, om de uppgifter som skall överlätas där är skyddade på det sätt som sägs i lagen om försäkringsaktiebolag.

Sekretessbelagda uppgifter skall framledes kunna överlätas även till de myndigheter som avses i lagen om finansinspektionen (503/93) och till andra myndigheter som övervakar finansmarknaden. De skall likaså kunna lämnas till en revisor i ett försäkringsbolag och ett kreditinstitut eller finansiellt institut som hör till samma koncern som försäkringsbolaget, ifall uppgifterna är nödvändiga med tanke på revisionen.

En ändring jämfört med de nuvarande reglerna innebär det att inte bara social- och hälsovårdsministeriet utan också försäkringsbolaget kan överlämna uppgifter som omfattas av försäkringshemligheten till dem som har rätt till uppgifterna.

Lagförslaget innehåller på samma sätt som det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektiven också stadganden om för vilka ändamål social- och hälsovårdsministeriet samt andra staters behöriga myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten får använda sekretessbelagda uppgifter. I förslaget ingår dessutom ett stadgande om de villkor som skall uppfyllas för att social- och hälsovårdsministeriet skall kunna vidareöverlämna uppgifter som har erhållits av andra EES-staters behöriga myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten eller vid revisioner som verkställts i dessa stater.

Dessutom föreslås att stadgandet gällande förhindrade av penningtvätt ändras så att social- och hälsovårdsministeriet ges rätt att registrera anmälningar gällande penningtvätt som försäkringsbolagen gjort till ministeriet.

Lagen om pension för arbetstagare och andra lagar som reglerar lagstadgad arbetspension

Den ovan presenterade anpassningen av lagen om försäkringsbolag till det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektiven och bokslutsdirektivet för försäkringsföretag innebär att i lagen om försäkrings-

bolag upphävs flera stadganden som hittills också tillämpats på försäkring enligt lagen om pension för arbetstagare (APL). Försäkringsverksamhet enligt APL är å andra sidan utestängd från livförsäkringsdirektivens tillämpningsområde bl.a. just av den anledningen att flera av livförsäkringsdirektivens principer inte alls lämpar sig för att iakttas i samband med APL.

I denna proposition föreslås att nuvarande praxis, enligt vilken stadgandena i lagen om försäkringsbolag i allmänhet också gäller försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring, skall bibehållas nästan oförändrad. Ett undantag från huvudregeln utgör dock stadgandena om beviljande av koncession och förutsättningar därför, vilka i sin helhet föreslås bli överförda från lagen om försäkringsbolag till lagen om pension för arbetstagare.

Koncession skall fortfarande beviljas av statsrådet. Nytt jämfört med tidigare är emellertid det att stadganden om förutsättningar för beviljande av koncession skall ingå i lagen och statsrådets fria prövningsrätt slopas. Statsrådets prövningsrätt vid beviljande av koncession skall dock fortfarande vara mera omfattande än social- och hälsovårdsministeriets prövningsrätt när ministeriet beslutar om koncession för andra försäkringsbolag än sådana som bedriver verksamhet enligt APL. Statsrådet kan ställa villkor i anslutning till koncessionen.

Övriga i denna proposition anförda förslag till stadganden gällande försäkringsverksamhet enligt APL ansluter sig till strävan att bibehålla nuvarande principer och praxis för APL-verksamheten. I enlighet med detta innebär förslagen i huvudsak enbart att de gällande principer som slopas i lagen om försäkringsbolag överförs till lagen om pension för arbetstagare och social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter.

Som den mest väsentliga omständighet som förutsätter undantag bör nämnas direktivens förbud mot förhandsfastställelse av beräkningsgrunderna för premierna och ansvarsskulden. Det är dock nödvändigt att bibehålla förfarandet med förhandsfastställelse i fråga om försäkringar enligt APL för att systemet skall fungera. Detta bl.a. därför att olika pensionsanstalters och pensionsanstaltstypers grunder måste vara enhetliga i fråga om det väsentliga innehållet på grund av det omfattande gemensamma ansvaret.

Likasa måste de krav hållas på nuvarande

nivå enligt vilka man vid uppgörandet av beräkningsgrunderna för premierna och ansvarsskulden i första hand skall fästa uppmärksamhet vid tryggheten och i fråga om återbetalning av eventuellt överskott till försäkringstagarna vid grundernas skälighet. Dessa stadganden föreslås bli överförda till lagen om pension för arbetstagare varvid förordningen, som innehåller de principer som skall iakttas vid uppgörandet av beräkningsgrunder för ansvarsskulden i fråga om skade- och livförsäkringsbolag, inte tillämpas på APL-bolag.

Systemet för tryggnad av de försäkrade intressen, sådant det framgår av de allmänna principer för beräkningsgrunderna och de stadganden om bolagens solvens som nu skall ingå i lagen om försäkringsbolag och den förordning som ges med stöd av den, lämpar sig inte ens vad innehållet beträffar som sådant i samband med lagstadgad pensionsförsäkring.

I fråga om beräkningsgrunderna är det speciellt skäl att nämnda APL:s beräkningsgrundsrenta, som förutom den ränta som används vid beräkningen av den egentliga ansvarsskulden innehåller en andel vars avkastning används för finansieringen av pensioner som skall bekostas gemensamt. Beräkningsgrundsrentan kan också ändras halvårsvis. Av denna anledning kan beräkningsgrundsrentans nivå hållas närmare den vid varje tidpunkt gängse räntenivån än vad som är möjligt beträffande den beräkningsgrundsrenta som används vid beräkningen av ansvarsskulden. Sålunda blir APL:s beräkningsgrundsrenta väsentligt högre än den beräkningsgrundsrenta som tillämpas i normal livförsäkringsverksamhet. Det är således inte möjligt att med avseende på den följa den maximiräntebestämmelse om förutsätts i direktiven.

Eftersom APL:s finansieringssystem endast delvis baserar sig på fondering, begränsar sig den trygghetsprincip som fortfarande skall iakttas vid beräkningen av premierna och ansvarsskulden till att gälla den andel som den enskilda pensionsanstalten är ansvarig för. Dessutom bör beaktas att inom arbetspensionsförsäkringen kan premienivån rättas till på kort sikt och dessutom innehåller APL stadganden om gemensamt konkursansvar och fondkompleteringsmöjlighet. Av dessa orsaker skall det i fråga om beräkningsgrunderna fortfarande vara möjligt att nöja sig med den nuvarande trygghetsnivån, som är närmare principen om

väntevärde än vad det tredje livförsäkringsdirektivet tillåter.

De försäkringsbolag som bedriver verksamhet enligt APL skall alltså fortfarande vid beräkningen av ansvarsskulden och premierna iakttä beräkningsgrunder för vilka de skall inhämta social- och hälsovårdsministeriets bekräftelse. På motsvarande sätt skall de försäkringskassor som bedriver verksamhet enligt APL fortfarande inhämta ministeriets bekräftelse för sina beräkningsgrunder. För de pensionsstiftelser som bedriver verksamhet enligt APL skall ministeriet åter utfärda grunder för beräkningen av pensionsansvaret liksom för närvarande. För dessa grunder gäller fortfarande det APL-krav att de skall motsvara varandra till innehållet oberoende av pensionsanstalts-typ.

Enligt APL:s ikraftträdelsestadgande skall försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring upphöra att sälja och marknadsföra andra livförsäkringar när de ändringar som följer av de i tilläggsprotokollet nämnda tredje direktiven träder i kraft. Annat direktförsäkringsbestånd än sådant som uppkommit till följd av verksamhet enligt APL och lagen om pension för företagare eller återförsäkringsbestånd som direkt ansluter sig därtill skall överföras till andra försäkringsbolag inom tre månader från lagens ikraftträdande.

Lagen om olycksfallsförsäkring

På försäkringsbolag som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring skall fortfarande huvudsakligen tillämpas de stadganden i lagen om försäkringsbolag som gäller skadeförsäkringsbolag. Med avvikelse härifrån föreslås i lagen om olycksfallsförsäkring stadganden om beviljande av koncession och förutsättningar därför.

Dessa stadganden följer i stor utsträckning de principer som presenterats i de stadganden som fogas till lagen om pension för arbetstagar: 1) beslutanderätten kvarstår hos statsrådet, 2) den fria prövningsrätten slopas men statsrådet har kvar större prövningsrätt än i fråga om koncession som beviljas för frivillig försäkring och 3) om förutsättningar för beviljande av koncession stadgas i lag.

Lagen om försäkringsmäklare

Lagen föreslås bli ändrad så att i enlighet

med den princip om frihet att tillhandahålla tjänster som ingår i EES-avtalet skall försäkringsmäklaren ha ett fast driftställe i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i stället för i Finland. Dessutom ändras lagens stadganden om förhindrande av penningtvätt i överensstämmelse med motsvarande stadganden gällande inhemska och utländska försäkringsbolag.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

Skapandet av en gemensam marknad för försäkringstjänster inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och ett effektivt genomförande av de tredje direktivens princip om hemstatens tillsyn förutsätter ett närmare samarbete än tidigare mellan EES-staternas försäkringstillsynsmyndigheter. Ett ökat samarbete gör att försäkringsinspektionens arbetsbörda ökar.

Också i övrigt ökar ett genomförande av det tredje skadeförsäkringsdirektivets och det tredje livförsäkringsdirektivets principer i den finska försäkringslagstiftningen försäkringsinspektionens uppgifter så att tillsynspersonalen måste utökas. Personalbehovet kommer att öka i synnerhet p.g.a. att man inom tillsynen över solvensen övergår från förhandskontroll till inspektioner och annan efterhandskontroll som kräver mera tillsynspersonal när man slopar förfarandet med fastställande av försäkringsgrunderna. I fråga om privatförsäkringen uppstår dock kostnaderna för tillsynen av försäkringsbolagen i fråga i form av försäkringsinspektionsavgifter, varför staten inte åsamkas några merkostnader.

Den uppföljning som den nya regleringen kräver ökar i någon mån försäkringsbolagens kostnader för räkenskapsväsendet.

Den ökade konkurrensen och produktutvecklingen kan förväntas göra försäkringstagaras valmöjligheter mångsidigare. Den nya regleringens effekter på premienivån torde bli ringa.

3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Inga nya myndigheter eller organ föreslås bli

inrättade för tillsynen över försäkringsbolagen eller tillämpningen av lagen om försäkringsbolag. Försäkringsverksamheten skall fortfarande övervakas av social- och hälsovårdsministeriet, som dock av statsrådet får överta uppgiften att fatta beslut om koncession för försäkringsbolagen, med undantag för koncession som beviljas för lagstadgad arbetspensions- och olycksfallsförsäkring. Solvensövervakningens ändrade karaktär och tillsynsmyndighetens nya uppgifter förutsätter att mera personal anställs vid ministeriets försäkringsavdelning.

4. Beredningen av propositionen

4.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte den 16 mars 1993 en arbetsgrupp (EES-arbetsgruppen för försäkringsbolagens solvensstadganden) som fick i uppdrag att bl.a. utreda vilka ändringar som måste göras i lagen och försäkringsbolag och lagar som har samband med den i fråga om de försäkringstekniska grunderna, ansvarsskuldens täckning och verksamhetskapitalet samt livförsäkringsklasserna och andra specialfrågor gällande liv- och pensionsförsäkringen för att anpassa försäkringslagstiftningen till det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet, som gavs 1992 inom Europeiska gemenskaperna. Arbetsgruppens arbete omfattade emellertid inte specialfrågorna gällande lagstadgad olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring. I fråga om lagstadgad arbetspensionsförsäkring skulle arbetsgruppen utreda enbart de ändringsbehov som gällde försäkringsbolagens solvenskrav. Social- och hälsovårdsministeriet kompletterade den 14 juni 1993 arbetsgruppens uppdrag så att arbetsgruppen dessutom skulle utreda och göra upp behövliga förslag till ändringar som måste göras i lagen om pension för arbetstagare och den lagstiftning som har samband med den samt i försäkringsbolagslagstiftningen, om det tredje livförsäkringsdirektivet inte tillämpas i relation till lagstadgade arbetspensionsförsäkring. Arbetsgruppen skulle dessutom med beaktande av det redan utförda utredningsarbetet göra upp ett förslag i form av en regeringsproposition till anpassning av försäkringsbolagslagstiftningen till direktivet om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag från 1991.

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte den 31 mars 1991 en arbetsgrupp (Försäkringsbolagslagstiftningens EES-arbetsgrupp) med uppdrag att bl.a. utreda vilka ändringar som måste göras i lagen om försäkringsbolag och de lagar som har samband med den för att anpassa försäkringsbolagslagstiftningen till det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet, som gavs 1992 inom Europeiska gemenskaperna dock så att ändringsbehoven gällande liv- och pensionsförsäkringsverksamheten, de försäkringstekniska grunderna, ansvarsskuldens täckning och verksamhetskapitalet skulle utredas i den andra arbetsgrupp som ministeriet tillsatt den 16 mars 1993. Arbetsgruppens arbete omfattade inte heller specialfrågorna gällande lagstadgad arbetspensionsförsäkring, lagstadgad olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring. Social- och hälsovårdsministeriet utvidgade dock genom sitt beslut av den 12 januari 1994 arbetsgruppens uppdrag till att omfatta även specialfrågorna gällande lagstadgad arbetspensionsförsäkring. Beträffande detta utredningsarbete skulle arbetsgruppen höra Arbetspensionsanstaltens Förbund rf. och Pensionsskyddscentralen.

Den proposition som nu avläts grundar sig på förslagen från dessa två arbetsgrupper.

4.2. Remissutlåtanden

Utlåtande om arbetsgruppernas preliminära förslag begärdes 1993 av Finska Försäkringsbolagens Centralförbund och Arbetspensionsanstaltens Förbund samt dessa organisationers medlemsbolag.

Beträffande specialfrågorna gällande den lagstadgade arbetspensionsförsäkringen hörde försäkringsbolagslagstiftningens EES-grupp sakkunniga från Arbetspensionsanstaltens Förbund, Pensionsskyddscentralen och PensionsVarma samt arbetsmarknadsorganisationernas representanter.

Utlåtande om arbetsgruppernas promemorior har begärts 1994 av justitieministeriet, handels- och industriministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet, Akava, Pensionsskyddscentralen, Pensionskassan för utövande konstnärer, Centralhandelskammaren, Konsumenternas försäkringsbyrå, LEL Arbetspensionskassan, Affärsarbetsgivarnas Centralförbund AAC, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Sjömanspensionskassan, Finlands Fackförbunds

Centralorganisation FFC, Finlands Tekniska Funktionärsorganisationers Centralförbund FTFC, Finska Försäkringsbolagens Centralförbund, Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund, Arbetspensionsanstaltens förbund, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund samt av Bokföringsnämnden.

Inrikesministeriet, finansministeriet och Finland Tekniska Funktionärsorganisationers Centralförbund FTFC gav inte utlåtande om promemorior.

I propositionen har i mån av möjlighet beaktats de synpunkter som framförts i utlåtandena och när de sakkunniga hördes.

5. Andra omständigheter som inneverkat på propositionens innehåll

5.1. Samband med andra propositioner

Justitieministeriet bereder som bäst en ändring av lagen om aktiebolag. Lagen om aktiebolag tillämpas på försäkringsbolag till de delar som något annat inte stadgas i lagen om försäkringsbolag. Efter att förslaget till ändring av lagen om aktiebolag blivit klart avläts en särskild regeringsproposition som gör att de föreslagna ändringarna beaktas i lagen om försäkringsbolag.

Om de ändringar som till följd av de direktiv gällande försäkringsbranschen som genom Gemensamma EES-kommitténs beslut har fogats till EES-avtalet måste göras i trafikförsäkringslagen, patientskadelagen och lagen om försäkringsföreningar särskilda regeringspropositioner avläts.

Anpassningen av den finska lagstiftningen till nämnda direktiv kräver också att stadgandena gällande utländska försäkringsbolags verksamhet i Finlands revideras. Detta förelås i en särskild regeringsproposition gå till så att det ges en ny lag om utländska försäkringsbolag som skall gälla representationer i Finland till de utländska EES-försäkringsbolag som bedriver livförsäkring samt till de utländska EES-försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkring och vars hemstat tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland samt dessa bolags fria tillhandahållande av försäkringstjänster i Finland. Dessutom skall lagen tillämpas på de representationer som de försäkringsbolag vars hemort är utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (tredje lands försäkringsbolag) grundar i Finland. Den nuvarande lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland och lagen om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster skall således gälla enbart de utländska EES-skadeförsäkringsbolag vars hemstat inte ömsesidigt tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland.

5.2. Samband med internationella fördrag

Propositionen avläts huvudsakligen för att anpassa den finska försäkringslagstiftningen till de EG-direktiv gällande försäkring som har tagits in i EES-avtalet genom Gemensamma EES-kommitténs beslut nr 7/94.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lagen om försäkringsbolag

1 kap. Allmänna stadganden

3 §. Enligt artikel 16 i tredje livförsäkringsdirektivet får i nationell lagstiftning föreskrivas att ett livförsäkringsbolag kan få koncession också för bedrivande av verksamhet som hör till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 som

avses i första skadeförsäkringsdirektivet att ett sådant skadeförsäkringsbolag som fått koncession enbart för verksamhet som hör till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 också kan få koncession för bedrivande av livförsäkringsrörelse.

Enligt samma artikel skall livförsäkringsrörelse och skadeförsäkringsrörelse som ett i punkt 2 avsett försäkringsbolag bedriver samtidigt hållas avskilt enligt artikel 14 i första

1.2. Lagen om pension för arbetstagare

3 §. Enligt EES-avtalets bilaga IX om finansiella tjänster gäller livförsäkringsdirektiven inte pensionsförsäkringsverksamhet som bedrivs av försäkringsbolag enligt lagen om pension för arbetstagare och annan finsk lagstiftning i anslutning till denna lag. I avtalet förutsätts dock att Finland ger medborgare och företag i andra EES-stater likvärdiga rättigheter att grunda och äga försäkringsbolag som bedriver pensionsförsäkringsverksamhet som finska medborgare och försäkringsbolag. För

att dessa tillämpningsregler skall kunna följas på ett klart och ändamålsenligt sätt, måste finsk lagstiftning ändras så att försäkringsbolag som bedriver lagstadgad arbetspensionsförsäkring ålades att koncentrera sig enbart på denna uppgift.

Ändringen genomfördes genom att det till 3 § lagen om pension för arbetstagare fogades ett stadgande om att försäkringsbolag som beviljats i paragrafen nämnd särskild koncession inte får bedriva annan försäkringsrörelse än verksamhet som avses i lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare (468/69) samt med den direkt förknippad återförsäkring. Lagändringen trädde i kraft 1.1.1994. Ändringen innebär för nu verksamma försäkringsbolag att om försäkringsbolaget utöver lagstadgad arbetspensionsförsäkring bedriver till exempel icke formbunden eller individuell pensionsförsäkring eller livförsäkring, skall bolaget under övergångsperioden överföra den frivilliga försäkringsverksamhetens försäkringsbestånd till ett annat bolag som beviljats koncession för detta ändamål. Dessutom höjdes beloppet grundkapital som krävs av försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring till 30 miljoner mark. I övrigt gjordes inga ändringar i förutsättningarna för beviljande av koncession.

Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras endast så att hänvisningen till lagen som reglerar pensionskassornas verksamhet korrigeras. Det föreslås också att momentet ändras så att en yppande om arbetsgivares skyldighet att anordna pensionsförsäkring preciseras när det är fråga om en pensionsstiftelse. Momentets sakliga innehåll förblir oförändrat.

Innehållet i paragrafens 2 mom. motsvarar den första och sista meningen i gamla 2 mom. Det föreslås alltså inga ändringar av 2 mom. till denna del.

Det föreslås att det till paragrafens 3 mom. fogas stadganden om koncession och villkoren för koncession som beviljas försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring. Koncession beviljas även i fortsättningen av statsrådet.

Nytt i jämförelse med tidigare är dock att villkoren för beviljande om koncession tas in i lagen och statsrådets fria prövningsrätt avskaffas. Ändringen innebär en förbättring med tanke på den koncessionssökandes rättsskydd. Detta kan anses vara nödvändigt med beaktande av att även medborgare i andra länder än

Finland kan ansöka om koncession för att grunda försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring i Finland. Den prövningsrätt som statsrådet enligt förslaget fortfarande har kvar vid beviljande av koncession skall dock vara mer omfattande än den som social- och hälsovårdsministeriet har vid beslut om koncession för försäkringsbolag som bedriver annan än den i denna lag nämnd verksamhet. Statsrådet skall enligt förslaget kunna neka till att bevilja koncession, om det anser att den planerade försäkringsrörelsen eller de delägare som äger minst den i 3 kap. 3 § 1 mom. lagen om försäkringsbolag bestämda andel av ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet äventyrar en sund utveckling av pensionsförsäkringsverksamheten. Statsrådet kan alltså vid prövning beakta både om försäkringsbolagets sakkännedom och resurser kan anses vara tillräckliga för att bedriva tillförlitlig pensionsförsäkring som uppfyller soliditetskraven, och bedöma det planerade försäkringsbolagets verksamhets inverkan på pensionsförsäkringens utveckling i Finland och på andra inom branschen verksamma försäkringsbolag. Det är dock inte meningen att genom stadgandet begränsa konkurrensen mellan försäkringsbolag som bedriver arbetspensionsförsäkring.

För att säkerställa att det planerade försäkringsbolaget följer samma förfaringsätt och utfästelser i sin verksamhet som de försäkringsbolag som redan är verksamma inom branschen, kan statsrådet foga villkor till koncessionen. Försäkringsbolaget kan till exempel åläggas att följa avtal som ingåtts mellan försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring och arbetsmarknadsorganisationerna och som övriga bolag som är verksamma inom branschen har förbundit sig att följa.

Eftersom villkoren för beviljande av koncession skall ingå i lagen kan statsrådet inte längre tillämpa ändamålsenlighetsprövning vid beviljande av koncession och den sökande har alltid rätt att överklaga avslag till högsta förvaltningsdomstolen.

Andra förutsättningar för beviljande av koncession, är enligt förslaget att försäkringsbolagets ledning uppfyller de villkor som ställs i 7 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag och att försäkringsbolagets aktiekapital eller garantikapital och grundfond (grundkapital) tillsammans är minst 30 miljoner mark.

Första meningen i paragrafens 4 mom. mot-

svarar till innehållet stadgandet i 3 § 2 mom. i den nu gällande lagen. I försäkringsbolagets bolagsordning skall dessutom nämnas att försäkringsbolaget bedriver lagstadgad pensionsförsäkring.

I paragrafens 5 mom. stadgas att det förut-satta grundkapitalets belopp kan ändras så att det motsvarar den allmänna prisnivåns utveckling.

3 a §. Laghänvisningarna ändras och språket görs tydligare i 3 § 3 och 4 mom. och stadgan-dena flyttas till denna nya paragraf.

4 i §. Det föreslås att paragrafen upphävs eftersom den saknar betydelse i praktiken.

12 §. Det föreslås att mellanrubriken före paragrafen ändras så att den motsvarar de ändrade stadgandena bättre.

Paragrafens 1 mom. 2 punkten sådant den lyder i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (979/93), som givits den 19 november 1993, föreslås att bli upphävd, eftersom det finns också en annan, senare given gällande lag om ändring av lagen i fråga; lagen har givits den 3 december 1993 (1077/93). Det är fråga om en teknisk rättelse, som inte har någon verkan på pensionsanstalternas ansvar eller de försäkrades förmåner.

Av lagtekniska skäl föreslås att paragrafens 5 mom. som innehåller stadganden om principerna för fastställande försäkringspremiens så kallade utjämningsdel upphävs. Med undantag av hänvisningar har stadganden med likalydande innehåll inkluderats i nya 12 a § 3 mom.

12 a §. Stadgandena i den gällande lagens 12 a § flyttas utan ändringar till en ny 12 c §.

I den nya 12 a § 1 mom. stadgas om för-farandet vid fastställande av grunderna på förhand. Stadgandet bevarar pensionsförsäkringsbolagens nuvarande förfarande. Detsamma gäller också pensionskassor som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbets-tagare. Beräkningsgrunderna för pensionsstiftelsernas pensionsansvar skall enligt förslaget utfärdas av social- och hälsovårdsministeriet.

Paragrafens 2 mom. innehåller stadganden om trygghetsprincipens primära ställning när grunderna för försäkringspremiens, ansvarsskulden och pensionsansvaret görs upp. Stadgandet överensstämmer med gällande lag om försäkringsbolag. Det bör dock beaktas att en delvis fonderande teknik tillämpas i det på lagen om pension för arbetstagare baserade systemet och att stadgandena om fondering ingår i 12 §. Den ansvarsskuld som orsakas av dessa fonderade

pensionsdelar kan, om grunderna visar sig vara otillräckliga, kompletteras, varvid samtliga pensionsanstalter gemensamt bekostar kompletteringen. Det betyder att den nuvarande betryggande nivån som är närmare väntevärdeprincipen än vad som förutsatts i direktiven kan bevaras när ansvarsskulden räknas ut.

Momentet innehåller också ett stadgande om skälighetsprincipens primära ställning vid uppgörande av för sådana tilläggsförmåner som försäkringsbolaget inte förbundit sig till i försäkringsavtalet.

Stadgandena i den gällande lagens 12 § 5 mom. om principerna för bestämmande av försäkringspremiens så kallade utjämningsdel har flyttats till paragrafens 3 mom. Innehållet i momentet har inte ändrats.

Det föreslås att i paragrafens 4 mom. stadgas att om grunderna för ansvarsskulden ändras så att medel frigörs, skall de användas för finansiering av pensioner som bekostas gemensamt och för fondkompletteringar som bekostas gemensamt. Förfarandet är motiverat därför att i en motsatt situation, dvs. när beräkningsgrunderna ändras så att ansvarsskulden ökar, skall ansvarsökningen enligt 12 § 1 mom. 4 punkten lagen om pension för arbetstagare bekostas gemensamt. För registrerad tilläggsförmånsförsäkring enligt lagen om pension för arbetstagare överensstämmer den föreslagna huvudregeln med skälighetsprincipen i 13 kap. 4 § i den gällande om försäkringsbolag. I vissa situationer kan det dock vara ändamålsenligare att tillämpa samma förfarande som vid grundpensionsförsäkring. Sådana situationer är närmast situationer då de frigjorda medlen inte kan anses härstamma från försäkringstagare som tecknat tilläggsförsäkring enligt lagen om pension för arbetstagare, utan till exempel från gemensamt bekostade fondkompletteringar. Momentet har formulerats så att social- och hälsovårdsministeriet får den egentliga beslutanderätten i fråga om vilket förfarande som skall användas.

13 §. Hänvisningen till lagarna om försäkringsbolag och försäkringskassor har ändrats till en hänvisning till lagen om pension för arbetstagare, eftersom en ny 12 a § som gäller pensionsförsäkringspremiens fogats till lagen om pension för arbetstagare. Stadgandet om anspråksnivån på täckningen av den brist som uppkommer har likaså ändrats för att motsvara ändringen av lagen om försäkringsbolag.

13 a §. Den föreslagna ändringen gäller en-

dast paragrafens 3 mom. Hänvisningen i denna har ändrats så att den överensstämmer med ordalydelsen i 13 a § i den regeringsproposition (RP 118/1994 rd.) som överlämnats till riksdagen den 10 juni 1994. I den föreslås att finansieringen av Pensionsskyddscentralens kreditförsäkring justeras.

13 b §. Ändringen gäller endast hänvisningen i paragrafens 4 mom.

15 §. Till följd av att pensionsskyddscentralens kreditförsäkringsverksamhet har upphört föreslås att paragrafens 3 mom. upphävs.

1.3. Lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

1 §. Till paragrafens 1 mom., som bland annat innehåller hänvisningar till behövliga stadganden i lagen om pension för arbetstagare, har fogats en hänvisning till nya 3 a § i lagen om pension för arbetstagare.

5 c §. Det föreslås att hänvisningen till lagens 9 § 1 mom. 2 punkt avlägsnas från paragrafens 2 mom., eftersom familjepensionerna inte längre fonderas.

10 §. I paragrafens 3 mom. stadgas om storleken på arbetspensionskassans premiereserv. I överensstämmelse med begreppen som används i den föreslagna nya 12 a § i lagen om pension för arbetstagare har namnet på premiereserven i 3 mom. ändrats till ansvarsskuld.

11 §. I paragrafens 2 mom. stadgas om skyldigheten att sörja för att arbetspensionskassans placeringars säkerhet, avkastning och likviditet samt att de är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning. Samtidigt föreskrivs att stadgandena i 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag i denna regeringsproposition skall följas när det gäller täckande av ansvarsskulden. Härvid skall dock som huvudregel följas paragrafens 1 mom. enligt vilket arbetspensionskassans medel i första hand skall placeras för produktiva ändamål på vederbörande arbetsområde.

Enligt paragrafens 3 mom. skall social- och hälsovårdsministeriet meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av 2 mom.

11 a §. Det föreslås att ett nytt stadgande fogas till den nya 11 a §, enligt vilket en arbetspensionskassa för uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall ha en försäkringsmatematiker som uppfyller de behörighetsvillkor som social- och

hälsovårdsministeriet bestämmer. Beträffande behörighetsvillkoren och försäkringsmatematikers uppgifter hänvisas i paragrafen till 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag, där motsvarande stadganden om ett försäkringsbolags försäkringsmatematiker ingår. Stadgandena motsvarar varandra till sitt innehåll.

1.4. Lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande

7 §. I paragrafens 3 mom. har termen "premiereserv" ändrats till "ansvarsskuld" på samma sätt som i den föreslagna ändringen av 10 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden.

7 a §. Det felaktiga uttrycket i paragrafens 3 mom. enligt vilket arbetsgivaren svarar inför arbetspensionskassan för arbetstagarnas pensionsavgift har korrigerats så att de svarar inför Pensionskassan för utövande konstnärer.

9 §. Stadgandena överensstämmer med de föreslagna ändringarna av 11 § 2 och 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden.

9 a §. Det föreslås att ett nytt stadgande fogas i den nya 9 a § enligt vilket pensionskassan för utövande konstnärer för uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall ha en försäkringsmatematiker som uppfyller de behörighetsvillkor som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer. Beträffande behörighetsvillkoren och försäkringsmatematikers uppgifter hänvisas i paragrafen till 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag, där motsvarande stadganden om ett försäkringsbolags försäkringsmatematiker ingår. Stadgandena motsvarar varandra till sitt innehåll.

1.5. Lagen om pension för företagare

2 §. Enligt paragrafens 1 mom. är det möjligt att grunda försäkringsbolag som bedriver verksamhet enbart enligt lagen om pension för företagare. Det har dock inte grundats ett enda sådant bolag, utan försäkringar enligt lagen om pension för företagare beviljas endast av försäkringsbolag som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare. Om man vill grunda en pensionsanstalt enbart för försäkring av företagare, är grundandet av en pensionskassa enligt lagen om försäkringskas-

sor en tillräcklig möjlighet till detta. Därför föreslås det att möjligheten att grunda försäkringsbolag som enbart bedriver försäkring av företagare avlägsnas från paragrafens 1 mom.

9 §. Till paragrafens 3 mom. har fogats ett stadgande enligt vilket social- och hälsovårdsministeriet på framställning av pensionsanstalten fastställer grunderna för försäkringspremi- en enligt lagen om pension för företagare. Stadgandet motsvarar 10 § 3 mom. i gällande lag om pension för lantbruksföretagare.

Till följd av det nya 3 mom. som fogas till paragrafen flyttas nuvarande 3 mom. till 4 mom. Den gällande lagens 4 mom. är föråldrat och upphävs därför enligt förslaget.

10 §. Termen "premiereserv" i paragrafens 1 och 2 mom. ändras till "premieansvar" som bättre överensstämmer med begreppen i lagen om försäkringsbolag och lagen om pension för arbetstagare.

Till paragrafen 4 mom. fogas ett omnäm- nande om att social- och hälsovårdsministeriet också fastställer beräkningsgrunderna för pre- mieansvaret. Tidigare har grunderna fastställts på basis av hänvisningsstadgandet i lagens 17 § 1 mom.

11 §. Paragrafen justeras så att social- och hälsovårdsministeriet fastställer för tilläggs- pensionsförsäkring enligt lagen om pensions för företagare, utöver försäkringsvillkoren och premierna, också beräkningsgrunderna för an- svarsskulden. Tidigare framgick fastställandet av beräkningsgrunderna endast genom hänvis- ningsstadgandet i lagens 17 § 1 mom.

17 §. Hänvisningen i paragrafens 1 mom. ändras till följd av de föreslagna ändringarna av 3 och 3 a §§ i lagen om pension för arbets- tagare.

1.6. Lagen om pension för lantbruksföretagare

10 §. Det föreslås att ett nytt 4 mom. som överensstämmer med 10 § 3 mom. lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsför- hållanden sådant det lyder i denna regerings- proposition fogas till lagen. Tidigare stadgades om lantbruksföretagarnas pensionsanstalts an- svarsskuld genom en hänvisning i lagens 19 § 1 mom. till 10 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden.

Nuvarande 4 och 5 mom. blir 5 och 6 mom. till följd av tillägget till lagen.

11 §. Den föreslagna ändringen av paragraf-

ens 1 mom. motsvarar den föreslagna ändring- en av 11 § 1 mom. lagen om pension för företagare.

17 §. Den föreslagna ändringen av paragraf- ens 2 mom. och det nya 3 mom. som fogas till paragrafen motsvarar ändringarna 11 § 2 och 3 mom. lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden.

17 a §. Det föreslås att det i den nya 17 a § tas in ett stadgande enligt vilket Lantbruksfö- retagarnas pensionsanstalt för uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredning- ar skall ha en försäkringsmatematiker som uppfyller de behörighetsvillkor som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer. Beträffande behörighetsvillkoren och försäkringsmatemati- kerns uppgifter hänvisas i paragrafen till 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag, där mot- svarande stadganden om ett försäkringsbolags försäkringsmatematiker ingår. Stadgandena motsvarar varandra till sitt innehåll.

19 §. Det föreslås att hänvisningsstadgandet i paragrafens 1 mom. ändras till följd av de i denna regeringsproposition föreslagna ändring- arna av 3 och 3 a §§ i lagen om pension för arbetstagarna. Samtidigt stryks hänvisningen till 10 § 3 mom. lagen om pension för arbets- tagare i kortvariga arbetsförhållanden.

1.7. Lagen om sjömanspensioner

56 §. Paragrafens 1 mom. motsvarar till det sakliga innehållet samma paragrafs 2 mom. i den gällande lagen. Enligt momentet skall sjömanspensionskassans placeringsverksamhet i första hand riktas till ändamål som tjänar sjöfartens behov.

I paragrafens 2 mom. stadgas om skyldig- heten att sörja för hur säkra placeringarna är, deras avkastning och likviditet samt att de är lämpligt diversifierade och har lämplig sprid- ning. I fråga om dessa krav hänvisas till stadgandena i 10 kap. 3 § lagen om försäkrings- bolag i denna regeringsproposition.

Stadgandet i denna paragrafs 1 mom. skall dock anses vara primärt i förhållande till 2 mom., eftersom placeringsverksamheten som avses i 1 mom. till alla delar inte kan genom- föras till exempel enligt de nya spridningsstad- ganden som gäller för försäkringsbolagens pla- ceringsverksamhet.

Stadgandet i nuvarande 1 mom. enligt vilket sjömanspensionskassans fullmäktige åligger att

fastställa de riktlinjer som styrelsen skall följa vid placeringen av medel har flyttats till paragrafens 3 mom.

Enligt paragrafens 4 mom. ger social- och hälsovårdsministeriet mera detaljerade bestämmelser om tillämpningen av 2 mom.

64 c §. Det föreslås att ett stadgande fogas i den nya 64 c § enligt vilket Sjömanspensionskassan för uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall ha en försäkringsmatematiker som uppfyller de behörighetsvillkor som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer. Beträffande behörighetsvillkoren och försäkringsmatematikerns uppgifter hänvisas i paragrafen till 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag, där motsvarande stadganden om ett försäkringsbolags försäkringsmatematiker ingår. Stadgandena motsvarar varandra till sitt innehåll.

1.8. Lagen om olycksfallsförsäkring

Eftersom den lagstadgade olycksfallsförsäkring som bedrivs av finska försäkringsbolag anses vara en del av den lagstadgade socialförsäkringen i Finland, tolkades den på grundval av artikel 2 punkt 1 d i första skadeförsäkringsdirektivet stanna utanför tillämpningsområdet för EG:s skadeförsäkringsdirektiv. Enligt Finlands tolkning ändrar det tredje skadeförsäkringsdirektivet, enligt vars 2 artikel 2 punkt direktivet inte tillämpas sådana slag av försäkringar eller verksamheter, företag eller inrättningar, på vilka det första skadeförsäkringsdirektivet inte tillämpas, inte på något sätt situationen till denna del. Därför föreslås det att stadgandet i 29 § lagen om olycksfallsförsäkring, enligt vilket endast finska försäkringsbolag kan beviljas koncession att bedriva olycksfallsförsäkring, inte upphävs.

Eftersom inhemska försäkringsbolag i Finland bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring som en del av sin affärsverksamhet, tillämpas på dessa försäkringsbolag följaktligen stadgandena om skadeförsäkringsbolag i lagen om försäkringsbolag. Det föreslås att stadganden om beviljande av koncession och förutsättningarna för beviljandet undantagsvis tas in i lagen om olycksfallsförsäkring.

Dessa stadganden följer långt principerna i de stadganden som fogats till lagen om pension för arbetstagare: 1) beslutanderätten bibehålls hos statsrådet, 2) den fria prövningsrätten

slopas, men statsrådet har en mer omfattande prövningsrätt än vid beviljande av koncession för frivillig försäkring och 3) det stadgas i lagen om förutsättningarna för beviljande av koncession.

Statsrådet kan enligt förslaget vägra att bevilja koncession, om statsrådet bedömer att den planerade försäkringsrörelsen eller de delägare som äger minst den i 3 kap 3 § 1 mom. lagen om försäkringsbolag nämnda andelen av försäkringsbolaget som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet äventyrar en sund utveckling av den lagstadgade olycksfallsförsäkringsverksamheten. Statsrådet kan alltså vid prövningen beakta om försäkringsbolagets sakkunnighet och resurser kan anses vara tillräckliga för bedrivande av tillförlitlig olycksfallsförsäkringsverksamhet som uppfyller soliditetskraven, och bedöma vilken verkan det planerade försäkringsbolagets verksamhet har på utvecklingen av olycksfallsförsäkringen i Finland och på andra inom branschen verksamma försäkringsbolag.

Eftersom ändamålsenlighetsprövningen slopas, kommer den sökande alltid att ha rätt att överklaga beslutet till högsta förvaltningsdomstolen.

Andra förutsättningar för beviljande av koncession är enligt förslaget att försäkringsbolagets ledning uppfyller kraven i 7 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag och att försäkringsbolagets aktiekapital eller garantikapital och grundfond (grundkapital) tillsammans uppgår till minst 14 miljoner mark. Detta betyder att det föreslås att grundkapitalet av ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring fördubblas på grund av verksamhetens natur.

Dessutom föreslås att hänvisningen till statens försäkringsanstalt i 29 § slopas eftersom den är onödig.

Eftersom statsrådet enligt förslaget även i fortsättningen har rätt att bevilja och återta koncession, skall paragrafens 2 mom. ändras så att vid tillämpning av den föreskrivna tid under vilken koncession skall beviljas och stadgandena om återtagande av koncession i lagen om försäkringsbolag, skall det som stadgas om social- och hälsovårdsministeriet i tillämpliga delar gälla statsrådet, i fråga om en koncession för lagstadgad olycksfallsförsäkring. Vid återtagande av koncession följs alltså samma stadganden som för annan försäkringsrörelse.

I paragrafens 3 mom. stadgas att det belopp

som krävs till grundkapital kan ändras att motsvara utvecklingen av den allmänna prisnivån.

1.9. Lagen om försäkringsmäklare

2 §. *Driftställe.* Det föreslås att paragrafen ändras så att det fasta driftstället i stället för i Finland kan finnas också någon annanstans inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. På så sätt genomförs för försäkringsmäklarnas del principen om tjänsternas fria rörlighet som ingår i EES-avtalet.

5 §. *Anteckningar i försäkringsmäklarregistret.* Eftersom det enligt lagförslaget inte längre förutsätts att en försäkringsmäklare har ett fast driftställe i Finland, föreslås det att paragrafens 1 mom. 1 och 2 punkter ändras så att det driftställes adress antingen i Finland eller annanstans inom EES från vilken försäkringsmäklarverksamheten i Finland bedrivs antecknas i registret i stället för ett i Finland beläget driftställes adress.

6 §. *Näringsanmälan.* Eftersom grundanmälan på grund av ändringen av 2 § inte kan förutsättas av försäkringsmäklare som inte har driftställe i Finland, och eftersom stadganden om näringsanmälan i övrigt ingår i lagen om handelsregister (129/79), upphävs 6 §.

15 §. *Tillsyn över försäkringsmäklare.* I 4 § straffregisterlagen (770/93), som trädde i kraft den 1 oktober 1993, och i 12 § straffregisterförordningen (772/93) stadgas om de finska myndigheternas rätt att erhålla uppgifter från straffregistret för utredning och uppskattning av en persons pålitlighet. Med stöd av 4 § 3 mom. straffregisterlagen och 12 § 4 punkt straffregisterförordningen har social- och hälsovårdsministeriet rätt att erhålla uppgifter från straffregistret för registrering av försäkringsmäklare. Eftersom det i straffregisterlagen och i straffregisterförordningen stadgas om rätten att erhålla uppgifter från straffregistret, föreslås att 15 paragrafens 5 mom. upphävs.

20 a §. *Identifiering av kunder.* Det föreslås att ett stadgande som motsvarar stadgandet om identifiering av kunderna i lagarna om inhemska och utländska försäkringsbolag fogas till lagen. Stadgandet grundar sig på rådets direktiv 91/308/EEG om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar.

21 §. *Twivelaktiga affärstransaktioner.* Det fö-

reslås att paragrafen ändras så att social- och hälsovårdsministeriet har rätt att registrera försäkringsmäklarnas anmälningar om försök att tvätta pengar. Registreringen är påkallad bland annat av ministeriets samarbete med andra myndigheter som är ansvariga för förhindrandet av tvättning av pengar, till exempel finansinspektionen och polisen. Enligt dataombudsmannens ställningstagande är det inte möjligt att grunda ett register om det inte finns ett stadgande därom i lagen.

Eftersom det kan vara fråga om känsligt material är det ur datasekretessens synpunkt viktigt att det stadgas i lag om användningen av uppgifterna. Social- och hälsovårdsministeriet kan enligt förslaget använda och överlåta uppgifter i anmälningarna om tvättning av pengar endast i verksamhet som är ägnad att förhindra tvättning av pengar.

2. Ikraftträdande

2.1. Lagen om försäkringsbolag

Avsikten är att lagen skall träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst. Försäkringsbolag som är verksamma när lagen träder i kraft, har rätt att bedriva försäkringsrörelse i enlighet med den koncession som antecknats i det koncessionsregister som upprätthålls av social- och hälsovårdsministeriet. Om försäkringsbolagets verksamhetsområde är geografiskt begränsat, har försäkringsbolaget efter att lagen har trätt i kraft rätt att bedriva försäkringsrörelse inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

För att social- och hälsovårdsministeriet skall få kännedom om vad som hör till dess tillsynsområde, skall försäkringsbolagen inom tre månader från det att lagen har trätt i kraft sända en utredning om försäkringsbolagets representationer i andra länder till social- och hälsovårdsministeriet. Eftersom försäkringsbolagen efter det att lagen har trätt i kraft skall anmäla till ministeriet om utländska dotterbolag som inköpts eller grundats, skall till utredningen som sänds till ministeriet fogas uppgifter om utländska dotterbolag som redan är i försäkringsbolagets ägo.

Efter att denna lag har trätt i kraft tillämpas vad som stadgas i 6 och 12 mom. i ikraftträdelsestadgandena för lag av den 9 augusti 1993 om försäkringsbolag i fråga om fastställande

av grunderna för försäkring inte mer på försäkringsbolag.

70 artikeln 2 punkten i direktivet om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag ger medlemsstaterna rätt att föreskriva att de stadganden och bestämmelser som avses i direktivet tillämpas första gången på årsbokslut och sammanställd redovisning för det räkenskapsår som börjar den 1 januari 1995 eller under kalenderåret 1995. I anslutning till detta föreslås att propositionens 10 kap. 1, 4, 4 a, 8 och 9 §§ om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsbolag skall tillämpas första gången på bokföringen för det räkenskapsår som upphör den 31 december 1995. Till innehållet motsvarande ikraftträdelsestadganden om försäkringsbolag finns i lagen den 23 december 1992 om ändring av 11 och 12 kap. lagen om aktiebolag (1573/92) och den samma dag givna lagen om ändring av bokföringslagen (1572/92).

Dessutom föreslås det i ikraftträdelsestadgandena att ministeriet kan av särskilt vägande skäl bevilja sådant försäkringsbolag som enbart bedriver återförsäkring och som är verksamt när denna lag träder i kraft tillstånd att för viss tid avvika från kraven enligt 10 kap. 3 § 2 mom. denna lag. Beviljandet av tillstånd gäller de bolag som behöver övergångstid i fråga om täckningsstadgandena. Eftersom tillståndet föreslås gälla för en bestämd tid, skall bolaget redan vid ansökan om dispens framlägga en plan om hur det ämnar förfara för att uppfylla kraven enligt ovan nämnda moment.

Det föreslås att lagen om pension för arbetstagare ändras så att försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse skall överföra sitt försäkringsbestånd som består av andra försäkringar än lagstadgade pensionsförsäkringar till ett annat försäkringsbolag. Eftersom det dock i ett pensionsförsäkringsbolag som försatts i likvidation innan denna lag träder i kraft kan finnas både lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse och annan livförsäkringsrörelse föreslås i ikraftträdelsestadgandet att härvid vid fördelningen av utredningsboets medel mellan den lagstadgade pensionsförsäkringsrörelsen och den övriga försäkringsrörelsen iaktas de försäkringsbolagslagens stadganden som gällde innan denna lag trädde i kraft. Efter detta skulle på egendomen i ett särskilt utredningsbo tillämpas det ändrade 1 mom. i 15 kap. 14 § lagen om försäkringsbolag.

2.2. Lagen om pension för arbetstagare

Avsikten är att lagen skall träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

Enligt ikraftträdelsestadgandets 2 mom. lagen om ändring av 3 § lagen om pension för arbetstagare som trädde i kraft i början av 1994, skall differentieringen av den lagstadgade arbetspensionsförsäkringen till att handhas av försäkringsbolag som endast bedriver denna verksamhet genomföras inom två år efter ikraftträdandet, dvs. före 1996.

I samband med förhandlingarna om kompletteringar till EES-avtalet har Finland förbundit sig att ändra det ovan nämnda förslaget för det första på så sätt att ett försäkringsbolag som bedriver pensionsförsäkring skall avsluta försäljningen och marknadsföringen av andra livförsäkringar, när Gemensamma EES-kommitténs beslut genom vilket det tredje livförsäkringsdirektivet blir en del av EES-avtalet träder i kraft. För det andra skall annat än direktförsäkringsbestånd eller med det direkt förknippat återförsäkringsbestånd som uppkommit till följd av verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare överlåtas till ett annat försäkringsbolag redan före början av år 1995. Denna ändring av tidtabellen skall genomföras så att det i ikraftträdelsestadgandet bestäms att försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse måste överföra den del av försäkringsbeståndet som inte har uppkommit som en följd av lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse, till ett annat försäkringsbolag inom tre månader från det att lagen trätt i kraft.

Det aktuella försäkringsbolaget skall innan denna frist går ut ansöka om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse av den ändring av bolagsordningen som lagen förutsätter. En registreringsanmälan om ändringen skall göras inom tre månader efter att ministeriet givit sitt beslut.

För att stadgandet om differentiering skall följas och för att oanvänd koncession skall hållas i kraft kan det förenas med påföljden enligt ikraftträdelsestadgandets 4 mom. att den särskilda koncession som avses i lagen om pension för arbetstagare förfaller.

Enligt ikraftträdelsestadgandets 5 mom. skall om begränsningen av verksamheten eller om påföljden att den särskilda koncessionen för-

faller på tjänstens vägnar göras en anteckning i försäkringsbolagens koncessionsregister. Enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer skall vederbörande försäkringsbolag ges tillfälle att bli hört innan anteckningen görs.

2.3. Övriga lagar som föreslås bli ändrade

Avsikten är att lagarna skall träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

Det föreslås att arbetspensionskassa som avses i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62), pensionskassan för utövande konstnärer, lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och sjömanspensionskassan har en övergångsperiod på ett år för anställning av en i lagen avsedd försäkringsmatematiker.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om försäkringsbolag**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/79) 3 kap. 2 a—2 c §§ och 13 kap. 5—8 §§,

av dessa lagrum 3 kap. 2 a—2 c §§ och 13 kap. 7 och 8 § sådana de lyder i lag av den 9 augusti 1993 (752/93),

ändras 1 kap. 3 § 2—5 mom., 2 kap. 2 §, 5 § 1 mom., 5 a § och 10 § 1 mom. 4 punkten, 3 kap. 3 och 4 §§, rubriken för 10 kap., 10 kap. 1 § 2 och 3 mom., 2 § 2 och 4 mom., 3 § 2—5 mom., 3 a, 4 och 8 §§, 9 § 1 mom. 3 och 4 punkten och 10 § 1 mom., 11 kap. 1 § 1 mom., 4 § 4 mom. och 6 §, 12 kap. 1 § 1 mom., 2 och 3 §§ och 5 § 1 mom., rubriken för 13 kap., 13 kap. 1—4 §§, 14 kap. 4, 5, 5 a och 6 §§, 7 § 2 mom. och 8 §, 14 a kap. 2 § 2 mom., 15 kap. 1 § 2 mom. och 14 § 1 mom., 16 kap. 5 a §, 17 kap. 1 § 1 mom., 18 kap. 5 § 1 mom. 6 punkten, 6 och 6 a §§, 6 c § 1 mom. samt 8 § 1 mom.,

av dessa lagrum 1 kap. 3 § 2—5 mom., 2 kap. 5 § 1 mom., 5 a och 6 §§, 10 kap. 3 § 2—5 mom. och 3 a §, 11 kap. 1 § 1 mom., 4 § 4 mom. och 6 §, 12 kap. 5 § 1 mom., 14 kap. 5 a §, 15 kap. 1 § 2 mom., 16 kap. 5 a § samt 18 kap. 5 § 1 mom. 6 punkten, 6 a § och 6 c § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag av den 9 augusti 1993, 2 kap. 2 §, 13 kap. 2 § samt 14 kap. 4, 5 och 8 §§ sådana de lyder delvis ändrade genom sistnämnda lag, 2 kap. 10 § 1 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag av den 27 juni 1986 (517/86), 10 kap. 1 § 2 mom. sådan den lyder i lag av den 27 mars 1987 (329/87), 14 a kap. 2 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 5 april 1991 (632/91), samt 18 kap. 8 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 7 april 1989 (318/89), samt

fogas till 1 kap. 3 a §, sådan den lyder i nämnda lag av den 9 augusti 1993, nya 2 och 3 mom., till 2 kap. 4 §, sådan den lyder delvis ändrad genom sistnämnda lag, ett nytt 5 mom. och till 5 §, sådan den lyder ändrad genom sistnämnda lag och nämnda lag av den 7 april 1989, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom. till lagen ett nytt 2 a kap., till 3 kap. nya 5—9 §§, till 10 kap. 2 § ett nytt 5 mom., till kapitlets 3 §, sådan den lyder ändrad genom nämnda lag av den 9 augusti 1993, nya 6—9 mom., till kapitlet en ny 4 a §, till 14 kap. 1 § ett nytt 2 mom., till 14 kap. en ny 5 b §, till 16 kap. 3 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 27 juli 1986 och den 5 april 1991, nya 4 och 5 mom., varvid det nuvarande 4 och 5 mom. blir 6 och 7 mom., samt till 16 kap. nya 5 b och 5 c §§ som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna stadganden

3 §

Ett försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsrörelse (*livförsäkringsbolag*) får inte bedriva annan försäkringsrörelse än livförsäkring och återförsäkring av livförsäkring. Ett försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkringsrörelse (*skadeförsäkringsbolag*) får inte bedriva annan försäkringsrörelse än skadeförsäkring.

Ett försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsrörelse (*livförsäkringsbolag*) får inte bedriva annan försäkringsrörelse än livförsäkring och i 3 mom. *avsedd skadeförsäkring som hör till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 samt återförsäkring av sådan skadeförsäkring och livförsäkring. Ett livförsäkringsbolag skall hålla den skadeförsäkringsrörelse som det bedriver*

Gällande lydelse

Med *livförsäkring* avses verksamhet som hör till livförsäkringsklasserna 1—4 i EG-rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse (79/267/EEG), till vilket det hänvisas i bilaga IX till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-avtalet*). Med *skadeförsäkring* avses verksamhet som hör till skadeförsäkringsklasserna i EG-rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (73/239/EEG), till vilket det hänvisas i bilaga IX till EES-avtalet samt återförsäkring. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om försäkringsklasserna.

Ett försäkringsbolag får *inte ensamt eller tillsammans med andra försäkringsbolag eller försäkringsföreningar* utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd inneha aktiemajoriteten eller majoriteten av röstetalet för samtliga aktier i ett aktiebolag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, om bolagets verksamhet inte kan anses ansluta sig till försäkringsrörelsen och vara ändamålsenlig för denna eller om bolaget inte är ett bostads- eller fastighetsbolag. Vad som ovan stadgas om aktiemajoriteten och röstetalet för aktier i ett aktiebolag tillämpas även på motsvarande bestämmanderätt i en annan sammanslutning. Har försäkringsbolaget mer än hälften av det röstetal som aktierna medför i ett sådant aktiebolag eller motsvarande bestämmanderätt i en sådan annan sammanslutning som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, används om nämnda aktiebolag eller sammanslutning i denna lag benämningen sidobolag.

Föreslagen lydelse

skild från livförsäkringsrörelsen. Ett försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkringsrörelse (skadeförsäkringsbolag) får inte bedriva annan försäkringsrörelse än skadeförsäkring. Ett försäkringsbolag som bedriver endast sådan skadeförsäkring som hör till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 enligt 3 mom. samt återförsäkring av sådan skadeförsäkring får dock samtidigt bedriva livförsäkring samt återförsäkring av livförsäkring. Efter att ett sådant bolag har börjat bedriva livförsäkringsrörelse skall på bolaget tillämpas, vad som i denna lag stadgas om livförsäkringsbolag.

Med *livförsäkring* avses verksamhet som hör till de livförsäkringsklasserna som avses i rådets första direktiv om samordning av lagar, och andra författningar angående rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse (79/267/EEG). Med *skadeförsäkring* avses verksamhet som hör till skadeförsäkringsklasserna i rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (73/239/EEG) samt återförsäkring. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om försäkringsklasserna.

Ett försäkringsbolag får utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd inneha aktiemajoriteten eller majoriteten av röstetalet för samtliga aktier i ett aktiebolag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, om bolagets verksamhet kan anses ansluta sig till försäkringsrörelsen eller bolaget är ett bostads- eller fastighetsbolag eller ett sådant kreditinstitut, finansiellt institut eller fondbolag som står under offentlig övervakning. Ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring får emellertid inte utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd inneha aktiemajoriteten eller majoriteten av röstetalet för samtliga aktier i ett sådant kreditinstitut, finansiellt institut eller fondbolag som står under offentlig övervakning. Vad som ovan stadgas om aktiemajoriteten och röstetalet för aktier i ett aktiebolag tillämpas även på motsvarande bestämmanderätt i en annan sammanslutning. Har försäkringsbolaget mer än hälften av det röstetal som aktierna

Gällande lydelse

Hör ett försäkringsbolag till en försäkringsbolagskoncern, beaktas även de aktier och den bestämmanderätt som innehas av de övriga bolagen inom koncernen, när den begränsning som stadgas i 4 mom. tillämpas på försäkringsbolaget. På motsvarande sätt beaktas de aktier och den bestämmanderätt som innehas av försäkringsbolagets sidobolag eller av en pensionsstiftelse eller pensionskassa som grundats av eller som finns i samband med försäkringsbolaget, ett bolag som hör till försäkringsbolagskoncernen eller försäkringsbolagets sidobolag.

Föreslagen lydelse

medför i ett sådant aktiebolag eller motsvarande bestämmanderätt i en sådan annan sammanslutning som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, används om nämnda aktiebolag eller sammanslutning i denna lag benämningen sidobolag.

Hör ett försäkringsbolag till en försäkringsbolagskoncern, beaktas även de aktier och den bestämmanderätt som innehas av de övriga bolagen inom koncernen, när den begränsning som stadgas i 4 mom. tillämpas på försäkringsbolaget. På motsvarande sätt beaktas de aktier och den bestämmanderätt som innehas av försäkringsbolagets sidobolag eller av en pensionsstiftelse eller pensionskassa som grundats av eller som finns i samband med försäkringsbolaget, ett bolag som hör till försäkringsbolagskoncernen eller försäkringsbolagets sidobolag. Dessutom beaktas de aktier och den bestämmanderätt som innehas av sådana övriga försäkringsbolag vilkas aktie- eller garantikapital till minst 20 procent ägs av försäkringsbolaget eller sådana bolag som hör till försäkringsbolagskoncernen och innehavet motsvarar minst 20 procent av det röstetal som bolagets samtliga aktier eller garantiandelar medför. Om försäkringsbolaget i betydande omfattning har gemensam ledning och förvaltning med ett annat försäkringsbolag och om verksamheten dessutom har ordnats gemensamt med det andra försäkringsbolaget, kan social- och hälsovårdsministeriet föreskriva att även de aktier och den bestämmanderätt som innehas av detta andra försäkringsbolag skall beaktas när den begränsning som stadgas i 4 mom. tillämpas på försäkringsbolaget.

3 a §

På försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring tillämpas dock inte 2 kap. 2 § 1—3 och 5 mom., 4 § 1 mom. 3 punkten, 5 § 1, 2 och 5 mom., 2 a och 13 kap., 14 kap. 1 § 2 mom., 4 § 2 och 3 mom., 16 kap. 3 § 4 och 5 mom. samt 5 a—5 c §§ i denna lag.

Vad som i 2 kap. 5 a § och 14 kap. 5 a § stadgas om social- och hälsovårdsministeriet gäller i tillämpliga delar statsrådet när det är fråga om försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap

Försäkringsbolags bildande

2 §

För det försäkringsbolag som skall bildas skall hos statsrådet ansökas om koncession. Koncession beviljas för bestämda försäkringsklasser och klassgrupper. Koncessionen kan på sökandes begäran begränsas till att gälla endast en del av en försäkringsklass eller en del av finska statens territorium. Till ansökningen skall fogas en plan för den tilltänkta verksamheten (verksamhetsplan). Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om verksamhetsplanen.

Stadfästelse av försäkringsbolags bolagsordning och ändringar i denna skall sökas hos social- och hälsovårdsministeriet.

Ett försäkringsbolag skall hos statsrådet ansöka om utvidgning av koncessionen, om bolaget ämnar bedriva försäkringsrörelse som inte nämns i den gällande koncessionen. Till ansökningen skall fogas den verksamhetsplan som nämns i 1 mom.

2 §

För det försäkringsbolag som skall bildas skall hos social- och hälsovårdsministeriet ansökas om koncession. Koncession beviljas för bestämda försäkringsklasser och klassgrupper. Koncessionen kan på sökandes begäran begränsas till att gälla endast en del av en försäkringsklass.

Koncessionen gäller inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och på sökandes begäran också utanför samarbetsområdet. Koncessionen ger rätt att bedriva försäkringsrörelse inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet med stöd av etableringsrätten och rätten att fritt tillhandahålla tjänster.

Genom förordning kan stadgas att koncession att bedriva skadeförsäkringsverksamhet inte på det sätt som avses i 2 mom. andra meningen är i kraft i en sådan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat), och där tillsynen över utländska EES-försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkringsverksamhet inom denna stats territorium inte grundar sig på rådets direktiv 92/49/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring samt om ändring av direktiv 73/239/EEG och 88/357/EEG. Med EES-försäkringsbolag avses ett sådant försäkringsbolag som har sin hemort i en EES-stat.

Till ansökan om koncession skall fogas en plan för den tilltänkta verksamheten (verksamhetsplan) samt en utredning över bolagets tilltänkta styrelsemedlemmar, verkställande direktör och de aktieägare som skall lämna en sådan anmälan som avses i 3 kap. 3 § samt om deras innehav. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om verksamhetsplanen.

Ett försäkringsbolag skall hos social- och hälsovårdsministeriet ansöka om utvidgning av koncessionen, om bolaget ämnar utvidga sin verksamhet till sådana försäkringsklasser eller klassgrupper som inte nämns i den gällande koncessionen eller om ett försäkringsbolag som

Gällande lydelse

Då försäkringsbolag fusionerats, tillkommer de koncessioner de fusionerade bolagen hade det övertagande bolaget eller i 16 kap. 2 § avsedda bolag som skall bildas, såframt statsrådet icke av särskilda skäl annorlunda bestämmer.

Om ett försäkringsbolag har för avsikt att fritt tillhandahålla försäkringstjänster i någon annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, skall bolaget innan verksamheten inleds göra anmälan om dett till social- och hälsovårdsministeriet och till anmälan foga den verksamhetsplan som nämns i 1 mom.

5 §

Koncession skall beviljas, om inte den planerade försäkringsrörelsen bedöms äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet och om försäkringsbolagets aktiekapital eller garantikapital och grundfond sammanlagt (*grundkapital*) uppgår till minst följande belopp:

1) vid bedrivande av lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse 30 000 000 mark,

2) vid bedrivande av annan livförsäkringsrörelse än sådan som avses i 1 punkten 14 000 000 mark,

3) vid bedrivande av till skadeförsäkringsklasserna 10—16 hörande skadeförsäkringsrörelse 14 000 000 mark samt

4) vid bedrivande av annan försäkringsrörelse 7 000 000 mark.

Föreslagen lydelse

har beviljats koncession inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ämnar bedriva försäkringsrörelse utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Till anmälan skall fogas den verksamhetsplan som nämns i 4 mom.

Då försäkringsbolag har fusionerats tillkommer de koncessioner de fusionerade bolagen hade det övertagande bolaget eller i 16 kap. 2 § avsedda bolag som skall bildas, om *inte social- och hälsovårdsministeriet av särskilda skäl bestämmer något annat.*

4 §

Fastställelse av försäkringsbolagets bolagsordning och ändringar i den skall sökas hos social- och hälsovårdsministeriet.

5 §

Koncession skall beviljas om *det på grundval av erhållen utredning om den tilltänkta försäkringsrörelsen och de delägare i försäkringsbolaget som avses i 2 § 4 mom. i detta kapitel kan anses att försäkringsbolaget i sin verksamhet följer sunda och försiktiga affärsprinciper, om försäkringsbolagets ledning uppfyller de krav som ställs på den i 7 kap. 3 § 2 mom. och om försäkringsbolagets aktiekapital eller garantikapital och grundfond sammanlagt (grundkapital) uppgår till minst följande belopp:*

1) vid bedrivande av livförsäkringsrörelse och till skadeförsäkringsklasserna 10—16 hörande försäkringsrörelse 14 000 000 mark samt

2) vid bedrivande av annan försäkringsrörelse 7 000 000 mark.

Om koncession för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring stadgas i lagen om pension för arbetstagare (395/61) och

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

om koncession för bedrivande av lagstadgad olycksfallsförsäkring stadgas i lagen om olycksfallsförsäkring (608/48).

5 a §

Statsrådet skall inom sex månader efter att ansökningen anhängiggjorts och de för avgörandet av ärendet behövliga handlingarna och utredningarna ingivits besluta om koncession skall beviljas eller förvägras.

Om ett beslut inte har givits inom den i 1 mom. utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. Statsrådet skall underrätta besvärinstansen om att beslutet har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

5 a §

Social- och hälsovårdsministeriet skall inom sex månader efter att ansökningen anhängiggjorts och de för avgörandet av ärendet behövliga handlingarna och utredningarna har ingivits besluta om koncession skall beviljas eller förvägras.

Om ett beslut inte har givits inom den i 1 mom. utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Sådana besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. *Social- och hälsovårdsministeriet* skall underrätta besvärinstansen om att beslut har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

10 §

Bolaget är bildat, såvida beslutet om bildande vid konstituerande stämma, som hållits inom den tid som nämns i 9 § 1 mom., har understötts av flertalet av de av tecknarna avgivna rösterna och minst två tredjedelar av de vid stämman företrädde garantiandelarna eller aktierna eller, i det fall som nämns i 9 § 2 mom., av två tredjedelar av stiftarna, och om vid konstituerande stämman kan visas.

4) att av garantiandelarna och av grundfonden eller aktierna sammanlagt i pengar har erlagts minst hälften av det belopp som i 2 kap. 5 § 2 mom. stadgas för bolaget.

4) att av garantiandelarna och av grundfonden eller aktierna sammanlagt i pengar har erlagts minst hälften av det belopp som i 2 kap. 5 § 1 mom. stadgas för bolaget.

2 a kap.

Bedrivande av direkt försäkring utomlands

1 §

På direkt försäkringsverksamhet som med stöd av etableringsrätten bedrivs i en annan EES-stat än Finland tillämpas 2—7 §§ i detta kapitel.

Utän hinder av 1 mom. skall dock på sådan

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

verksamhet enligt 1 mom. som skadeförsäkringsbolag bedriver i stater som avses i 2 kap. 2 § 3 mom. tillämpas stadgandena i 2 och 16 §§.

2 §

Med bedrivande av direkt försäkringsverksamhet med stöd av etableringsrätten avses i denna lag inrättande av ett fast driftställe (representation) i en annan EES-stat än Finland.

Med representation avses utöver agenturer och filialer också ett kontor, som förestås av bolagets egen personal, och en person som bedriver självständig verksamhet och har en stående fullmakt att företräda bolaget på samma sätt som en agentur.

3 §

Innan ett försäkringsbolag inrättar en representation skall den göra anmälan om detta till social- och hälsovårdsministeriet.

Till den anmälan som avses i 1 mom. skall fogas följande uppgifter:

- a) en utredning om den stat eller de stater där bolaget ämnar inrätta en representation,
- b) en verksamhetsplan som anger arten av den tilltänkta verksamheten och representationens organisation,
- c) representationens kontaktuppgifter,
- d) en utredning om representationens generalagent som har rätt att företräda bolaget i alla rättsförhållanden som hänför sig till bolagets verksamhet,
- e) om försäkringsbolaget i etableringsstaten ämnar bedriva annan skadeförsäkring som hör till försäkringsklass 10 än ansvarsförsäkring för fraktförare lämnas en utredning över att bolaget har blivit medlem i den nationella byrån och den nationella garantifonden i den stat där representationen är belägen och
- f) en beräkning för det intyg som avses i 4 § 2 mom.

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall inom tre månader från mottagandet av försäkringsbolagets anmälan samt all utredning som avses i 3 § sända de erhållna uppgifterna till de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen är tilltänkt att bli belägen och underrätta försäkringsbolaget om att uppgifterna har sänts.

Ministeriet skall till den information som

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

sänds foga ett intyg över att försäkringsbolaget med beaktande av den tilltänkta verksamheten uppfyller kraven på verksamhetskaptal enligt 11 kap.

Om uppgifterna inte har sänts inom den tid som stadgas i 1 mom. kan försäkringsbolaget anföra besvär. Besvären anses då gälla ministeriets avslagsbeslut. Sådana besvär kan anföras tills ministeriet har fattat ett beslut om överlämnande av informationen. Ministeriet skall underrätta besvärsinstansen om att beslutet har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden.

5 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan vägra att sända uppgifter om ministeriet har anledning att ifrågasätta att försäkringsbolagets solvens är tillräcklig eller att dess förvaltning har organiserats på ett behörigt sätt, eller att försäkringsbolagets ledning eller representationens generalagent uppfyller kraven enligt 7 kap. 3 § 2 mom. Representationen kan inte grundas om ministeriet har vägrat att överlämna uppgifterna.

6 §

Representationen får inleda sin verksamhet när försäkringsbolaget genom förmedling av social- och hälsovårdsministeriet har fått svar från de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen kommer att vara belägen på de uppgifter som sänts till dem, dock senast två månader efter att social- och hälsovårdsministeriet har underrättat försäkringsbolaget om att informationen har sänts.

7 §

Försäkringsbolaget skall anmäla ändringar av uppgifterna i de utredningar som avses i 3 § 2 mom. punkterna b—d skriftligen till social- och hälsovårdsministeriet samt till de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen är belägen minst en månad innan ändringen företas. Härvid skall i tillämpliga delar iaktas det förfarande som stadgas i 4—6 §§.

8 §

På fritt tillhandahållande av försäkringstjänst-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ter som ett försäkringsbolag bedriver i en annan EES-stat än Finland tillämpas stadgandena i 9—15 §§ i detta kapitel.

Utan hinder av 1 mom. skall dock på sådan direkt försäkringsverksamhet enligt 1 mom. som ett skadeförsäkringsbolag bedriver i stater som avses i 2 kap. 2 § 3 mom. tillämpas stadgandena i 9, 10 och 18 §§.

9 §

Med fritt tillhandahållande av försäkrings-tjänster avses att ett försäkringsbolag från en annan stat än den stat i vilken tjänsterna tillhandahålls ingår

1) skadeförsäkringsavtal som hänförs sig till en risk som finns i den stat där tjänsterna tillhandahålls,

2) livförsäkringsavtal med en fysisk person som är varaktigt bosatt i den stat där tjänsterna tillhandahålls, eller

3) livförsäkringsavtal med en juridisk person vars driftställe i den stat där tjänsterna tillhandahålls avtalet hänförs sig till.

10 §

Risken skall anses vara belägen i den stat där tjänsterna tillhandahålls, om det är fråga om

1) egendom som är belägen i denna stat när försäkringen avser en fastighet eller byggnad eller en byggnad och dess lösöre, om lösöret har försäkrats genom samma försäkringsavtal som byggnaden,

2) ett fordon som är registrerat i denna stat, när försäkringen avser ett fordon, eller

3) en försäkring som har tecknats i denna stat, när försäkringen har en giltighetstid av högst fyra månader och täcker risker som hänförs sig till en resa eller semester.

I andra fall än de som nämns i 1 mom. anses risken vara belägen i den stat där tjänsterna tillhandahålls, om försäkringstagaren är varaktigt bosatt där, eller, när försäkringstagaren är en juridisk person, om försäkringstagaren där har det driftställe som försäkringen gäller.

11 §

Om ett försäkringsbolag ämnar bedriva fritt tillhandahållande av försäkringstjänster i en eller flera EES-stater skall det innan det inleder verksamheten anmäla detta till social- och hälsovårdsministeriet.

Till anmälan skall fogas en utredning över de

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

risker den tilltänkta verksamheten gäller och en beräkning för det intyg som avses i 12 § 2 mom.

12 §

Social- och hälsovårdsministeriets skall inom en månad från mottagandet av den anmälan som avses i 11 § underrätta den myndighet som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där bolaget har för avsikt att fritt tillhandahålla försäkringstjänster om försäkringsbolagets anmälan och informera försäkringsbolaget om att uppgifterna har sänts.

Till uppgifterna skall ministeriet foga ett intyg om att försäkringsbolaget, med beaktande av den tilltänkta verksamheten, uppfyller kraven på verksamhetskapital enligt 11 kap., en utredning inom vilka försäkringsklasser försäkringsbolaget har rätt att bedriva verksamhet samt en utredning om de risker den tilltänkta verksamheten gäller.

Om ministeriet inte har sänt uppgifterna inom den tid som anges i 1 mom. kan sökanden anföra besvär enligt 4 § 3 mom.

13 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan vägra att sända uppgifter om det har skäl att ifrågasätta att försäkringsbolagets solvens är tillräcklig, att dess förvaltning har organiserats på ett behörigt sätt eller att försäkringsbolagets ledning uppfyller kraven enligt 7 kap. 3 § 2 mom.

Fritt tillhandahållandet av tjänster kan inte inledas om ministeriet har vägrat att sända uppgifter.

14 §

Försäkringsbolaget får fritt börja tillhandahålla tjänster då det har fått social- och hälsovårdsministeriets meddelande om att uppgifterna har sänts till den myndighet som avses i 12 § 1 mom.

15 §

När de uppgifter som avses i 11 § ändras, skall det förfarande som stadgas i 11—14 § tillämpas.

16 §

Ett försäkringsbolag som ämnar grunda en representation i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller ett skadeförsäkringsbolag som ämnar grunda en representation i en sådan EES-stat som avses i 2

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

kap. 2 § 3 mom., skall före inrättande av representationen anmäla detta till social- och hälsovårdsministeriet. I fråga om de uppgifter som skall fogas till anmälan gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i 3 §.

Social- och hälsovårdsministeriet kan inom tre månader efter att den har fått den anmälan som avses i 1 mom. förbjuda inrättande av representationen, om ministeriet har anledning att ifrågasätta att försäkringsbolagets solvens är tillräcklig, att dess förvaltning organiserats på behörigt sätt eller att försäkringsbolagets ledning eller representationens generalagent uppfyller kraven enligt 7 kap. 3 § 2 mom.

17 §

Om ett utländskt försäkringsföretag har blivit dotterföretag till ett försäkringsbolag, skall försäkringsbolaget underrätta social- och hälsovårdsministeriet om detta inom tre månader.

18 §

Om ett försäkringsbolag ämnar bedriva fritt tillhandahållande av försäkringstjänster i sådana EES-stater som avses i 2 kap. 2 § 3 mom., skall det innan det inleder verksamheten anmäla detta till social- och hälsovårdsministeriet och till anmälan foga en verksamhetsplan. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om verksamhetsplanen.

3 kap.

Delägarskap i försäkringsbolag

2 a §

Den som direkt eller indirekt ämnar förvärva aktier eller garantiandelar i ett försäkringsbolag skall anmäla detta till social- och hälsovårdsministeriet, om han på grund av förvärvet kommer att inneha sammanlagt mer än en tiondedel, en femtedel, en tredjedel eller hälften av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller av det röstetal som alla aktier eller garantiandelar medför. I anmälan skall ges tillräckliga uppgifter om anmälaren och det tilltänkta förvärvet, om anmälarens ekonomiska ställning och tidigare innehav i försäkringsbolaget samt om de avtals- och finansieringsarrangemang som gäller aktierna eller garantiandelarna. Anmälaren skall på begäran av ministeriet ge de tilläggsupplysningar som ministeriet kräver.

(upphävs)
(se 3 §)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

En anmälan som avses i 1 mom. skall göras också i det fall att det i innehavet ingående antalet aktier eller garantiandelar i försäkringsbolaget sjunker under någon av de gränser för innehav som nämns i 1 mom.

Om en anmälare som avses i 1 mom. är ett aktiebolag eller ett därmed jämförbart utländskt bolag eller ett ömsesidigt försäkringsbolag, beaktas vid tillämpningen av de gränser för innehav om vilka stadgas i momentet även innehaven hos andra bolag som hör till samma koncern som detta bolag och likaså innehaven hos en pensionsstiftelse eller pensionskassa som har grundats av dessa bolag eller som verkar i samband med dem. Vid tillämpningen av denna paragraf jämföras med en koncern de som sinsemellan står i ett sådant beroendeförhållande som kan jämföras med en koncern.

2 b §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att av den som av ett försäkringsbolags aktier eller garantiandelar äger ett antal som utgör mer än en tiondedel av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller av det röstetal som alla aktier eller garantiandelar medför få de uppgifter som behövs för övervakningen av försäkringsbolagets solvens.

(upphävs)
(se 7 §)

2 c §

Social- och hälsovårdsministeriet kan inom tre månader efterdetatt den anmälan som avses i 2 a § 1 mom. jämte behövliga utredningar har inlämnats till ministeriet förbjuda aktie- eller garantiandelsförvärvet, om innehavet anses äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet. Ministeriet har rätt att för innehavet ställa de villkor som ministeriet anser nödvändiga för tryggnad av en sund utveckling av försäkringsväsendet.

(upphävs)
(se 4 §)

Anses det efter ett förvärv av aktier eller garantiandelar att ett innehav som överskrider någon av de gränser som stadgas i 2 a § 1 mom. äventyrar de försäkrade förmånerna, kan social- och hälsovårdsministeriet förbjuda innehavaren av aktier eller garantiandelar att utöva rösträtt i försäkringsbolaget.

Den som i strid med 2 a § 1 mom. har underlåtit att göra anmälan enligt nämnda moment eller som har förvärvat aktier eller garantiandelar i strid med social- och hälsovårdsministeriets förbud, har i fråga om dessa aktier

Gällande lydelse

eller garantiandelar inte några andra rättigheter i försäkringsbolaget än rätt till vinst. Ett dylikt förvärv får inte införas i försäkringsbolagets aktie- eller garantiandelsbok och inte heller i aktieägar- eller garantiandelsägarförteckningen.

3 §

Beträffande ömsesidigt försäkringsbolags garantiandel, garantiandelsbrev, garantiandelsbok och garantiandelsägarförteckningar skall i tillämpliga delar iakttas vad i 3 kap. lagen om aktiebolag är stadgat om aktie, aktiebrev, aktiebok och aktieägarförteckning.

Föreslagen lydelse

3 §

(Se 8 §)

Den som direkt eller indirekt ämnar förvärva aktier eller garantiandelar i ett försäkringsbolag skall anmäla detta på förhand till social- och hälsovårdsministeriet, om han på grund av förvärvet kommer att inneha minst 10 procent av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller ett innehav som motsvarar 10 procent av röstetalet för samtliga aktier eller garantiandelar eller som annars berättigar till att använda därmed jämförbart eller annars betydande inflytande i försäkringsbolagets förvaltning.

Om avsikten är att öka ett innehav som avses i 1 mom. så att det på grund av förvärvet kommer att uppgå till minst 20, 33 eller 50 procent av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller så att innehavet kommer att medföra en lika stor andel av det röstetal som alla aktier eller garantiandelar medför eller så att försäkringsbolaget blir ett dotterföretag, skall också detta förvärv anmälas på förhand till social- och hälsovårdsministeriet.

I anmälan skall ges tillräckliga uppgifter om anmälaren och det tilltänkta förvärvet, om anmälarens ekonomiska ställning och tidigare innehav i försäkringsbolaget samt om de avtals- och finansieringsarrangemang som gäller aktierna eller garantiandelarna. Anmälaren skall på begäran av ministeriet ge de tilläggsupplysningar som ministeriet kräver.

En anmälan som avses i 1 eller 2 mom. skall göras också i det fall att det i innehavet ingående antalet aktier eller garantiandelar i försäkringsbolaget sjunker under någon av de gränser för innehav som stadgas i 1 eller 2 mom. eller om försäkringsbolaget upphör att vara ett dotterföretag till den anmälningspliktiga.

Om en anmälare som avses i 1 eller 2 mom. är ett aktiebolag eller ett därmed jämförbart utländskt bolag eller ett ömsesidigt försäkringsbo-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

lag, beaktas vid tillämpningen av de gränser för innehav om vilka stadgas i 1 och 2 mom. även innehaven hos andra bolag som hör till samma koncern som detta bolag och likaså innehaven hos en pensionsstiftelse eller pensionskassa som har grundats av dessa bolag eller som verkar i samband med dem. Vid tillämpningen av denna paragraf jämföras med en koncern de som sinsemellan står i ett sådant beroendeförhållande som kan jämföras med en koncern. Om anmälaren är ett annat försäkringsbolag och detta bolag hör till en av social- och hälsovårdsministeriet bestämd samarbetsgrupp som avses i 1 kap. 3 § 5 mom., beaktas vid tillämpning av gränserna för innehav även innehaven hos de andra bolag som hör till samarbetsgruppen.

4 §

Beträffande garantiandel i ömsesidigt försäkringsbolag gäller i tillämpliga delar vad i 7 kap. lagen om aktiebolag är stadgat om förbud mot att förvärva eller såsom pant mottaga egna aktier.

(Se 9 §)

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan inom tre månader efter det att den anmälan som avses i 3 § 1 eller 2 mom. jämte behövliga utredningar har inlämnats till ministeriet förbjuda aktie- eller garantiandelsförvärvet, om innehavet anses äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet. Ministeriet har rätt att för innehavet ställa de villkor som ministeriet anser nödvändiga för tryggande av en sund utveckling av försäkringsväsendet.

Anses det efter ett förvärv av aktier eller garantiandelar att ett innehav som överskrider någon av de gränser som stadgas i 3 § 1 eller 2 mom. äventyrar försäkringsbolagets verksamhet enligt sunda och försiktiga affärsprinciper, kan social- och hälsovårdsministeriet förbjuda innehavaren av aktier eller garantiandelar att utöva rösträtt i försäkringsbolaget.

5 §

Den som i strid med 3 § 1 eller 2 mom. har underlåtit att göra anmälan enligt nämnda moment eller som har förvärvat aktier eller garantiandelar i strid med social- och hälsovårdsministeriets förbud, har i fråga om dessa aktier eller garantiandelar inte några andra rättigheter i försäkringsbolaget än rätt till vinst. Ett dylikt förvärv får inte införas i försäkringsbolagets

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

aktie- eller garantiandelsbok och inte heller i aktieägar- eller garantiandelsägarförteckningen.

6 §

Ett försäkringsbolag skall årligen inom den tidpunkt som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet anmäla till ministeriet sådana ägare som avses i 3 § 1 och 2 mom. och storleken av deras innehav samt omedelbart meddela om de förändringar av dessa innehav som kommit till bolagets kännedom.

7 §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att få de uppgifter som behövs för övervakningen av försäkringsbolagets solvens av var och en som äger ett antal aktier eller garantiandelar som utgör minst 10 procent av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller ett innehav som motsvarar minst 10 procent av röstetalet för samtliga aktier eller garantiandelar eller som annars berättigar att använda därmed jämförbart eller annars betydande inflytande i försäkringsbolagets förvaltning.

8 §

Beträffande ett ömsesidigt försäkringsbolags garantiandel, garantiandelsbrev, garantiandelsbok och garantiandelsägarförteckningar skall i tillämpliga delar iakttas vad i 3 kap. lagen om aktiebolag stadgas om aktie, aktiebrev, aktiebok och aktieägarförteckning.

9 §

Beträffande garantiandel i ett ömsesidigt försäkringsbolag gäller i tillämpliga delar vad som i 7 kap. lagen om aktiebolag stadgas om förbud mot att förvärva eller såsom pant ta emot egna aktier.

10 kap
Bokslut10 kap.
Bokslut och koncernbokslut

1 §

För varje räkenskapsperiod skall uppgöras ett bokslut, som omfattar resultaträkning, balansräkning och verksamhetsberättelse, samt i moderbolag även ett koncernbokslut. Ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse får dock inte omfattas

För varje räkenskapsperiod skall uppgöras ett bokslut, som omfattar resultaträkning, balansräkning, *deras bilagor* och verksamhetsberättelse, samt i moderbolag även ett koncernbokslut. *Bokslutsuppgifter om ett dotterbolag eller intressebolag som bedriver lagstadgad pen-*

Gällande lydelse

av koncernbokslutet för ett annat försäkringsbolag eller ett bolag av annat slag, och ett försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkringsrörelse får inte heller omfattas av koncernbokslutet för ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse.

I försäkringsbolags bokföring skall utan hinder av vad annorstädes i lag är stadgat iakttagas stadgandena i denna lag samt av social- och hälsovårdsministeriet utfärdade anvisningar, vilka föranledes av försäkringsverksamhetens speciella karaktär.

Föreslagen lydelse

sionsförsäkringsrörelse får dock inte tas med i koncernbokslutet för ett annat försäkringsbolag eller ett bolag av annat slag.

I försäkringsbolagens bokföring skall utan hinder av vad som stadgas på något annat ställe i lag iakttagas stadgandena i denna lag samt av social- och hälsovårdsministeriet utfärdade föreskrifter som föranleds av försäkringsverksamhetens speciella karaktär.

2 §

Premieansvaret motsvarar kapitalvärdet av de utbetalningar som föranledes av de i gällande försäkringsavtal avsedda framtida försäkringsfallen och av öriga utgifter för dessa försäkringar, minskat med kapitalvärdet av framtida premier och ökat med kapitalvärdet av den ansvarighet som möjligen förorsakas av de försäkringar som förfaller under överenskommen försäkringstid. Såsom premieansvar betraktas även för nedan i 13 kap. 3 § avsedda extra förmåner gjord reservering, vilken enligt sina grunder icke får användas till täckande av annan förlust än sådan som uppkommit till följd av ändring av grunden för beräkning av ansvarsskulden.

Premieansvaret motsvarar kapitalvärdet av de utbetalningar som föranleds av de i gällande försäkringsavtal avsedda framtida försäkringsfallen och av övriga utgifter för dessa försäkringar, minskat med kapitalvärdet av framtida premier och ökat med kapitalvärdet av den ansvarighet som möjligen förorsakas av de försäkringar som förfaller under överenskommen försäkringstid. Om försäkringsavtalets art förutsätter detta kan premieansvaret fastställas till det sammanlagda beloppet av betalda försäkringspremier och för försäkringen krediterade övriga intäkter, minskat med inkasserade kostnader för upprätthållande av försäkringsskyddet och förvaltningen av försäkringen enligt försäkringsavtalet. Som premieansvar betraktas även sådant ansvar som orsakas av extra förmåner enligt 13 kap. 3 § i denna lag eller 12 a § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare och som enligt grunderna inte får användas för att täcka annan än sådan förlust som har uppkommit till följd av en ändring av grunden för beräkning av ansvarsskulden.

Bolaget skall ha betryggande beräkningsgrunder för bestämmande av ansvarsskulden. Social- och hälsovårdsministeriet kan kräva att de statistiska beräkningselementen och den diskontering som tillämpas vid bestämmandet av ansvarsskulden för en skadeförsäkring fastställas på förhand. Om ansvarsskuldens beskaffenhet och de krav som den omständigheten att ansvarsskulden skall vara betryggande ställer i fråga om denna stadgas för liv- och skadeförsäkringars del närmare genom förordning och för lagstadgad pensionsförsäkrings del i lagar om arbetspension.

Gällande lydelse

Har försäkring beviljas av flera än en försäkringsanstalt på villkor att de ansvarar solidariskt, får oavsett sådant villkor från ansvarsskulden utelämnas den del av ansvarighetens kapitalvärde, som enligt avtalet hänför sig till annat finskt försäkringsbolag, såframt detta icke befinner sig i likvidation eller i nedan i 14 kap. 6 § avsedd ställning. I sistnämnda och andra fall bestämmer social- och hälsovårdsministeriet huruvida och i vilken mån kapitalvärdet av annat försäkringsbolags ansvarighet får utelämnas från ansvarsskulden.

Föreslagen lydelse

Har en försäkring beviljats av flera än en försäkringsanstalt gemensamt på villkor att de ansvarar solidariskt, får oavsett sådana villkor från ansvarsskulden utelämnas den del av ansvarighetens kapitalvärde, som enligt avtalet hänför sig till ett annat finskt försäkringsbolag eller ett utländskt EES-försäkringsbolag, förutsatt att detta inte befinner sig i likvidation eller i nedan i 14 kap. 6 § avsedd ställning. I det sistnämnda fallet eller om det är fråga om ett annat utländskt försäkringsbolag har social- och hälsovårdsministeriet rätt att bestämma huruvida och i vilken mån kapitalvärdet av ett annat försäkringsbolags ansvarighet får utelämnas från ansvarsskulden.

3 §

Av täckningen för premieansvaret för livförsäkring, med undantag av sådana för högst tio år tagna tilläggsförsäkringar som avses i livförsäkringklass l c, och för längre tid än tio år meddelad skadeförsäkring samt för ersättningssansvaret för tids- och livräntor skall företecknas ett belopp, som är minst 85 procent av det sammanlagda beloppet av nämnda ansvar. Den förtecknade täckningen skall bestå av

- 1) obligationer och andra skuldförbindelser som utfärdats eller garanterats av finska staten, en kommun eller ett kommunalförbund,
- 2) obligationer hörande till obligationslån som upptagits av en finsk hypoteksförening eller depositionsbank.
- 3) fordringsbevis för vilka en finsk depositionsbank är ansvarig,
- 4) skuldförbindelser för vilka säkerheten utgås av inteckning i fast egendom i Finland eller i anläggning på annans grund och i legorätten till själva grunden, dock så att bolagets fordran samt fordringarna med samma eller bättre förmånsrätt sammanlagt inte överstiger 70 procent eller, då det är fråga om en sådan sammanslutnings egendom, i vilken bolaget har ovillkorlig bestämmanderätt, 85 procent av det värde den intecknade egendomen enligt en kompetent fackmans uppskattning kan anses ha,
- 5) fast egendom i Finland, dock så att det förtecknade värdet och de fordringar till säkerhet för vilka inteckning fastställts i denna

De tillgångar som täcker ansvarsskulden skall vara uppbyggda med hänsyn till arten av den försäkringsrörelse som bolaget bedriver så att dess placeringar, vilka skall vara diversifierade och ha lämplig spridning, tryggar tillgångarnas säkerhet, avkastning och möjligheten att förvandla dem i pengar.

Gällande lydelse

egendom får dock sammanlagt inte överstiga 85 procent av egendomens värde beräknat på det sätt som nämns i 4 punkten,

6) andra värdepapper och förbindelser som med hänsyn till beskaffenheten och tryggheten kan likställas med ovan i 1—4 punkten nämnda eller i vilka täckningen med ministeriets samtycke kan placeras, eller

7) skuldförbindelser mot pant i försäkringsbrev, utfärdade av bolaget, högst till deras återköpsvärde.

Likvärdig med förtecknad täckning anses en återförsäkringsvares ansvarighet för en ansvarsskuld enligt 2 mom., högst till ett av ministeriet godkänt belopp, samt de delar av obetalda försäkringspremier som vid beräkningen av premieansvaret har antagits vara erlagda.

Värdepapper och förbindelser som gäller den förtecknade täckningen skall förvaras åtskilda från bolagets övriga egendom.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

Föreslagen lydelse

Ett försäkringsbolag som bedriver direkt försäkring skall täcka ansvarsskulden med sådana slag av tillgångar som stadgas nedan i denna paragraf och som värderade till gängse värde på sådana grunder som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt räcker till för att täcka ansvarsskulden från vilken följande poster först har avdragits:

1) en andel som motsvarar avgiven återförsäkringsrörelse, högst till det belopp som ministeriet godkänner,

2) en andel som motsvarar erhållen återförsäkringsrörelse till ett belopp av motsvarande återförsäkringsdepositionsfordringarna,

3) fordringar som baserar sig på regressrätt,

4) värdet av sådana skadade föremål som varit försäkringsobjekt och vilkas äganderätt överförs eller har överförs till försäkringsbolaget,

5) motsäkerheter i bolagets besittning och som hänför sig till kända försäkringsfall inom kreditförsäkringsverksamheten,

6) utgifter som hänför sig till anskaffningen av försäkringar och som har aktiverats i balansräkningen bland aktiva och

7) andra poster som ministeriet av särskilda skäl har godkänt som avdrag.

Ministeriet kan av särskilda skäl tillåta eller föreskriva att vissa tillgångar som hör till täckningen skall värderas avvikande från deras gängse värde.

Täckningen av ansvarsskulden skall med de begränsningar som fastställs i förordning bestå av

1) masskuldebrevslån och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument,

2) lånefordringar och andra fordringar som baserar sig på skuldförbindelser,

3) aktier och andra andelar med rörlig avkastning,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4) andelar i placeringsfonder och andra därmed jämförbara företag för kollektivplaceringar,

5) fastigheter, byggnader och rättigheter i fast egendom såsom utnyttjande- och dispositions- och legorätt, aktier och andelar i fastighetsammanslutningar, rättigheter till vattenkraft som utnyttjas av vattenkraftverk förutsatt att inteckning har fastställts som säkerhet för rätten att använda vattenkraft, byggnadstida fordringar på sådana fastighetsbolag som äger i denna punkt avsedda tillgångar och i vilka försäkringsbolaget har bestämmanderätten i egenskap av innehavare av täckningen,

6) sådana fordringar på försäkringstagare, försäkringsgivare och försäkringsförmedlare som härrör från verksamhet med direkt försäkring och återförsäkring,

7) skattefordringar och andra fordringar på staten och andra offentliga samfund,

8) fordringar på garantifonder,

9) andra materiella nyttigheter än de tillgångar som avses i punkt 5,

10) pengar och banktillgodohavanden, depositioner i kreditinstitut och andra institut med rätt att ta emot depositioner,

11) resultatregleringar såsom upplupna räntor, hyror och andra upplupna inkomster och förskottsbetalningar, eller

12) när det gäller lagstadgad pensionsförsäkring andra sådana poster som social- och hälsovårdsministeriet har godkänt på grund av denna försäkringsforms speciella karaktär.

Ministeriet kan på försäkringsbolagets begäran som täckning av ansvarsskulden för en bestämd tid godkänna även andra tillgångar än de som avses i 5 mom.

Ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse skall utöver ansvarsskulden täcka andra av social- och hälsovårdsministeriet bestämda, med ansvarsskuld jämställbara poster och därvid i tillämpliga delar iaktta vad som stadgas i denna paragraf.

Vad som stadgas i 1 och 2 mom. gäller också sådana försäkringsbolag som bedriver enbart återförsäkringsverksamhet.

Ministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

3 a §

Vad som i 3 § 2 mom. stadgas om täckning av ansvarsskulden gäller inte sådan försäkring som är anknuten till vissa investeringars ut-

3 a §

Vad som i 3 § 2—9 mom. stadgas om täckning av ansvarsskulden gäller inte sådan försäkring som är anknuten till vissa investe-

Gällande lydelse

veckling och som avses i livförsäkringsklass 3 (*fondförsäkring*). Täckningen av dessa försäkringsbestånds ansvarsskuld skall hållas åtskild från täckningen av den övriga ansvarsskulden.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om motsvarigheten mellan ansvarsskulden för fondförsäkringar och de täckande tillgångarna samt om förteckningen av täckningen.

Föreslagen lydelse

ringars utveckling och som avses i livförsäkringsklass 3 (*fondförsäkring*). Täckningen av dessa försäkringsbestånds ansvarsskuld skall hållas åtskild från täckningen av den övriga ansvarsskulden.

Till de placeringsobjekt som bestämmer värdeutvecklingen av fondförsäkringar får höras sådana

- 1) aktier och andelar,
- 2) förbindelser med sämre företrädesrätt än gäldenärens övriga förbindelser,
- 3) derivativavtal,
- 4) masskuldebrevslån och
- 5) andra penning- och kapitalmarknadsinstrument, med vilka handel bedrivs på reglerade marknader i EES-stater eller i därmed enligt social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter jämförbara andra stater. Om reglerade marknader stadgas i förordning som avses i 3 § 5 mom.

Utöver de tillgångar som avses i 2 mom. och som är föremål för offentlig handel får till sådana placeringsobjekt som bestämmer värdeutvecklingen av fondförsäkringar räknas andra i 3 § 5 mom. nämnda tillgångar högst till det belopp som fastställs av ministeriet.

Ansvarsskulden för fondförsäkringarna skall täckas med tillgångar som hör till de placeringsobjekt som bestämmer värdeutvecklingen av dessa försäkringar, med sådana av ministeriet fastställda undantag som inte äventyrar försäkrade förmåner eller uppfyllandet av sådana solvenskrav som avses i 11 kap.

Ministeriet meddelar närmare föreskrifter om hur försäkringsbolaget skall täcka ansvarsskulden för fondförsäkringar. I ministeriets föreskrifter behandlas särskilt lokaliseringen av de tillgångar som hör till täckningen för ansvarsskulden, begränsningar av återköp av en försäkring samt av utbyte av placeringsobjektet samt förteckning av täckningen. Ministeriet kan vid behov också meddela föreskrifter om de principer för spridning av de risker som orsakas av placeringsverksamheten vilka försäkringsbolaget skall iaktta vid valet av placeringar som bestämmer fondförsäkringarnas värdeutveckling.

4 §

Har försäkringsbolags förslitning icke underkastade investeringstillgångar bokförts till ett lägre belopp än anskaffningsutgifter eller det

4 §

Anskaffningsutgiften för försäkringsbolagets vid utgången av räkenskapsperioden återstående placeringar skall aktiveras. Anskaffningsutgiften

Gällande lydelse

lägre värde som utgår den sannolika anskaffningsutgiften eller det sannolika överlåtelsepriset, skall skillnaden (*förhandsbokföring av kostnad*) upptagas särskilt i balansräkningen. I resultaträkningen skall såsom en särskild post upptagas under räkenskapsperioden skedd ändring i förhandsbokföringen av kostnad.

Föreslagen lydelse

för byggnader skall under sin verkningstid avskrivnas enligt plan. Den anskaffningsutgift för placeringar som upptas i balansräkningen skall nedskrivnas på ett resultatpåverkande sätt, i det fall att placeringens gängse värde vid räkenskapsperiodens utgång underskrider anskaffningsutgiften eller med stöd av detta moment med tidigare gjorda nedskrivningar minskade anskaffningsutgiften. Om inte social- och hälsovårdsministeriet av särskilda skäl bestämmelser annorlunda kan man i fråga om placeringar som skall betraktas som anläggningstillgångar och fordringar låta bli att göra nedskrivningen om värdeminskningen skall anses vara tillfälligt. Nedskrivningen skall återföras till anskaffningsutgiften på ett resultatpåverkande sätt, till den del placeringens gängse värde vid utgången av de följande räkenskapsperioderna eventuellt överskrider den nedskrivna anskaffningsutgiften.

Masskuldebrevslån samt andra penning- och kapitalmarknadsinstrument kan upptas i balansräkningen på ett från 1 mom. avvikande sätt, enligt vad social- och hälsovårdsministeriet närmare föreskriver.

Om det gängse värdet av ett jord- eller vattenområde, en byggnad, ett värdepapper eller någon jämförbar nyttighet vid utgången av räkenskapsperioden permanent är väsentligt mycket högre än anskaffningsutgiften, kan i balansräkningen utöver anskaffningsutgiften upptas en uppskrivning som är högst så stor som differensen mellan det gängse värdet och anskaffningsutgiften. Om nyttighetens värde har skrivits upp under räkenskapsperioden, skall ett mot uppskrivningen svarande belopp i fråga om en till placeringstillgångarna hänförd nyttighet upptas i resultaträkningen och i fråga om en till anläggningstillgångarna hänförd nyttighet i uppskrivningsfonden bland passiva i balansräkningen.

En nyttighet som överförs från en till placeringstillgångarna eller anläggningstillgångarna hänförd grupp av placeringar till en annan, skall åsättas det balansvärde som avses i 1—3 mom.

Om en uppskrivning visar sig vara obefogad skall den uppskrivning som upptagits i resultaträkningen korrigeras på ett resultatpåverkande sätt och den uppskrivning som har upptagits i uppskrivningsfonden skall återföras.

Uppskrivningsfonden får användas endast för ett aktiebolags fondemission, för sådan överföring till aktiekapitalet som avses i 4 kap. 12 § 2 mom. lagen om aktiebolag eller för överföring

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

till ett ömsesidigt försäkringsbolags grundfond, och även i sådana fall endast om fonden består av uppskrivningar av placeringar som hänför sig till anläggningstillgångarna. När uppskrivningar återförs skall det kapital som har avsatts till fonden i motsvarande mån minskas med det belopp som återförs. Om bolagets aktiekapital eller grundfond har ökats genom användning av uppskrivningsfonden och det kapital som har avsatts till fonden inte kan minskas med det belopp som återförs, skall ett motsvarande belopp upptas som en minskning av det egna fria kapitalet.

I en bilaga till balansräkningen skall balanspostsvis uppges placeringarnas anskaffningsutgift och gängse värde.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om fastställande av gängse värde och anskaffningsutgift för placeringar samt om framställningssättet för byggnadsavskrivningar enligt plan.

4 a §

Vad som stadgas i 4 § 1—7 mom. gäller inte fondförsäkringar.

De placeringar som utgör täckning för fondförsäkringars ansvarsskuld skall i balansräkningen tas upp särskilt, till gängse värde. Om differensen mellan placeringarnas gängse värde och anskaffningsutgift har förändrats under räkenskapsperioden, skall ett mot förändringen svarande belopp upptas i resultaträkningen. I en bilaga till balansräkningen skall uppges anskaffningsutgiften för placeringarna.

8 §

Har försäkringsbolag fordringar hos bolag inom försäkringsbolagets koncern eller skulder till sådant bolag, skall de anges i bilaga till balansräkningen i enlighet med vad social- och hälsovårdsministeriet bestämmer.

Vad i 1 mom. är stadgat gäller även penninglån, å ena sidan till medlemmar av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören i försäkringsbolaget eller i annat bolag inom försäkringsbolagets koncern, å andra sidan till andra aktieägare i annat bolag inom försäkringsbolagets koncern än försäkringsbolaget och dotterbolag, såframt det sammanlagda beloppet av ifrågavarande lån

8 §

Om balansräkningen innehåller penninglån till medlemmar av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören i försäkringsbolaget eller i ett annat bolag inom försäkringsbolagets koncern skall i en bilaga till balansräkningen separat anges deras sammanlagda belopp, om det överskrider det av social- och hälsovårdsministeriet fastställda beloppet. Vad som sagts i detta moment gäller också penning-

Gällande lydelse

överstiger det belopp som ministeriet bestämmer.

Med ovan i 2 mom. avsedd person skall likställas denna persons make eller syskon eller den som med honom är i rätt upp- eller nedstigande skyldskap eller svägerlag eller i sådant svägerlag, att den ena är gift med den andras syskon.

Har försäkringsbolaget ställt panter eller därmed jämförbara säkerheter för annans förbindelse, skall de upptagas i bilaga till balansräkningen, specificerade på sätt ministeriet bestämt. Detsamma gäller andra av försäkringsbolaget ingångna ansvarsförbindelser än sådana som grundar sig på försäkringar.

Föreslagen lydelse

lån till andra aktieägare i ett annat bolag inom försäkringsbolagets koncern än ett försäkringsbolag och ett dotterbolag. Ministeriet meddelar närmare föreskrifter om penninglån som avses i detta moment.

Med en person som avses i 1 mom. skall likställas en sådan persons make eller syskon eller den som med honom är i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svägerlag eller i sådant svägerlag att den ena är gift med den andras syskon.

Om försäkringsbolaget har ställt panter eller därmed jämförbara säkerheter för någon annans förbindelse, skall de upptas i en bilaga till balansräkningen, specificerade på de sätt som ministeriet har bestämt. Detsamma gäller andra av försäkringsbolaget ingångna ansvarsförbindelser än sådana som grundar sig på försäkringar.

9 §

I resultaträkningen eller balansräkningen eller i bilaga till dessa skall lämnas följande uppgifter:

3) för fast egendom och aktier som är anläggningstillgång eller investeringstillgång skall anges beskattningsvärdet, fördelat på motsvarande balansräkningsposter; och

4) avviker räkenskapsperiodens avskrivningar i fråga om belopp eller beräkningsgrunder avsevärt från avskrivningarna i närmast föregående bokslut, skall motiverad redogörelse lämnas för avvikelsen. Även eljest skall redogörelse lämnas för sådana i räkenskapsperiodens resultat ingående intäkts- och kostnadsposter, som på ett betydelsefullt sätt inverkar på möjligheten att jämföra resultatet med närmast föregående bokslut eller eljest är av avsevärd betydelse.

10 §

Till försäkringsbolagets verksamhetsberättelse skall fogas en finansieringskalkyl. I denna skall redogöras för anskaffningen av medel och

3) om räkenskapsperiodens avskrivningar i fråga om belopp eller beräkningsgrunder avsevärt avviker från avskrivningarna i närmast föregående bokslut, skall motiverad redogörelse lämnas för avvikelsen. Även annars skall redogörelse lämnas för sådana i räkenskapsperiodens resultat ingående intäkts- och kostnadsposter, som på ett betydelsefullt sätt inverkar på möjligheten att jämföra resultatet med närmast föregående bokslut eller annars är av avsevärd betydelse, och

4) för försäkringsbolagets förvaltningsråds- eller styrelsemedlemmars eller verkställande direktörs del den sammanlagda beloppen av de pensionsförbindelser som uppstår eller uppstått med anledning av deras uppgifter i bolaget samt av lån som har beviljats dem och väsentliga uppgifter om lånevillkoren och återbetalningen.

10 §

Till försäkringsbolagets och dess koncerns verksamhetsberättelse skall fogas en finansieringskalkyl och, i moderbolaget, även kon-

Gällande lydelse

för deras användning under räkenskapsperioden.

Föreslagen lydelse

cernens finansieringskalkyl. I finansieringskalkylen skall redogöras för anskaffningen av medel och för deras användning under räkenskapsperioden.

11 luku

Verksamhetskaptal

1 §

Med ett försäkringsbolags verksamhetskaptal avses det belopp varmed bolagets tillgångar med beaktande av deras art och uppskattade enligt de grunder som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet skall anses överstiga försäkringsbolagets skulder.

1 §

Med försäkringsbolagets verksamhetskaptal avses det belopp med vilket bolagets tillgångar anses överstiga dess skulder och andra därmed jämförbara förbindelser. Tillgångar, skulder och förbindelser definieras och uppskattas med beaktande av deras art enligt de grunder som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet.

4 §

Minimibeloppet av ett sådant försäkringsbolags verksamhetskaptal som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse beräknas enligt 1 mom. I fråga om invalid-, arbetslöshets- och familjepensionsförsäkringsrörelse enligt minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare (395/61) iaktas dock i stället för 1 mom. 2 punkten 2 § 1 mom. 1 punkten. Vid uträkningen av minimibeloppet av verksamhetskaptal lämnas en sådan rörelse som avses i lagen om pension för företagare (468/69) i sin helhet obeaktad, och 10 procent beaktas av en sådan rörelse som avses i lagen om pension för arbetstagare.

4 §

Minimibeloppet av ett sådant försäkringsbolags verksamhetskaptal som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse beräknas enligt 1 mom. I fråga om invalid- och arbetslöshetsförsäkringsrörelse enligt minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare iaktas dock 2 § 1 mom. 1 punkten i stället för 1 mom. 2 punkten. Vid uträkningen av minimibeloppet av verksamhetskaptalet lämnas en sådan rörelse som avses i lagen om pension för företagare (468/69) i sin helhet obeaktad, och av en sådan rörelse som avses i lagen om pension för arbetstagare beaktas 10 procent.

6 §

Ett försäkringsbolags eget kapital skall utgöra minst hälften av dess i 3 och 5 §§ angivna garantibelopp.

6 §

Ett försäkringsbolags eget kapital skall utgöra minst hälften av försäkringsbolags garantibelopp enligt 3 och 5 §§. På de villkor som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer skall vid tillämpningen av denna paragraf sådana av försäkringsbolaget upptaget lån som har sämre förmånsrätt än försäkringsbolagets övriga förbindelser jämföras med eget kapital.

Av ett livförsäkringsbolags verksamhetskaptal skall minst en andel som motsvarar det minimigarantibelopp som anges i 5 § 2 mom. utgöras av poster om vilka det stadgas genom förordning.

Hälften av ett livförsäkringsbolags garantibelopp, dock alltid minst ett belopp enligt 5 § 2 mom., skall bestå av poster om vilka stadgas genom förordning.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

**Vinsutdelning och annan användning
av bolagets tillgångar****1 §**

Bolagets medel får utbetalas till delägarna endast i enlighet med vad i denna lag är stadgat om vinsutdelning, utbetalning vid nedsättning av aktiekapitalet eller reservfonden och utskiftning vid bolagets upplösning. Såsom vinstutdelning anses icke sådant utgivande av extra förmåner, vilket sker enligt stadgandena i 13 kap. i enlighet med av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder.

2 §

Vinstutdelning får icke överstiga det sammanlagda beloppet av vinst enligt fastställd balansräkning för den senaste räkenskapsperioden och bolagets övriga fria egna kapital, med avdrag av den förlust balansräkningen utvisar och det belopp som med anledning av stadgandena i 11 kap. angående förhållandet mellan det egna kapitalet och verksamhetskapitalet eller enligt bolagsordningen skall avsättas till reservfond eller eljest innehållas. Om förbud av särskilda skäl är stadgat i 6 kap. 2 § lagen om aktiebolag.

Vid bestämmande av en i 12 kap. 4 § 2 mom. lagen om aktiebolag avsedd vinst, som skall utdelas, skall från vinsten dessutom avdragas det belopp, som med anledning av stadgandena i 11 kap. angående förhållandet mellan det egna kapitalet och verksamhetskapitalet skall avsättas till reservfond eller eljest innehållas.

3 §

Har bolagets medel utbetalats till delägare i strid med de för försäkring fastställda grunderna, skall även i tillämpliga delar iakttagas vad i 12 kap. 5 § lagen om aktiebolag är stadgat.

5 §

Penninglån får beviljas en medlem av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören i försäkringsbolaget eller ett annat bolag i försäkringsbolagets koncern samt säkerhet ställas för deras förpliktelser endast inom gränserna för det fria egna kapitalet enligt den fastställda balansräkningen för den

1 §

Bolagets medel får utbetalas till delägarna endast i enlighet med vad som i denna lag stadgas om vinstutdelning, utbetalning vid nedsättning av aktiekapitalet eller reservfonden och utskiftning vid bolagets upplösning. Som vinstutdelning betraktas inte sådant utgivande av extra förmåner som sker i enlighet med beräkningsgrunderna, med iakttagande av stadgandena i 13 kap. eller 12 a § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare.

2 §

Sådan vinstutdelning som avses i 12 kap. 2 § 1 mom. och 4 § 2 mom. lagen om aktiebolag är förbjuden, om försäkringsbolagets eget kapital understiger minimibeloppet enligt 11 kap. 6 § 1 mom. Med eget kapital jämställs härvid inte sådant av försäkringsbolaget upptaget lån som avses i 11 kap. 6 §.

Vid beräkningen av det sammanlagda beloppet enligt 12 kap. 2 § 2 mom. lagen om aktiebolag beaktas inte i 10 kap. 1 § 2 mom. avsett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring.

3 §

Om bolagets medel har utbetalats till delägare i strid med försäkringsgrunderna, skall även i tillämpliga delar iakttagas vad som stadgas i 12 kap. 5 § lagen om aktiebolag.

5 §

Penninglån får beviljas en medlem av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören i försäkringsbolaget eller ett annat bolag i försäkringsbolagets koncern samt säkerhet ställas för deras förpliktelser endast inom gränserna för det fria egna kapitalet enligt den fastställda balansräkningen för den

Gällande lydelse

senaste räkenskapsperioden och endast under förutsättning att gäldenären ställer en säkerhet som är jämförbar med en sådan investering som avses i 10 kap. 3 § 2 mom. 1—4, 6 och 7 punkten. Detsamma gäller lån eller ställande av säkerhet för den som är make eller syskon till ovan nämnd person eller med honom i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svågerlag eller i sådant svågerlag, att den ena är gift med den andras syskon.

Föreslagen lydelse

senaste räkenskapsperioden och endast under förutsättning att för lånet eller säkerheten finns borgen som har ställts av en depositionsbank som beviljats koncession i en EES-stat eller någon annan betryggande säkerhet. Detsamma gäller lån eller ställande av säkerhet för den som är make eller syskon till en ovan nämnd person eller med honom i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svågerlag eller i sådant svågerlag att den ena är gift med den andras syskon.

13 kap.

Livförsäkring och annan långtidsförsäkring

2 §

Vid livförsäkring, med undantag av sådana tilläggförsäkringar för högst tio år som avses i livförsäkringsklass 1 c, skall iakttagas av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder i vilka bestäms:

- 1) hur försäkringspremierna beräknas;
- 2) hur ansvarsskulden beräknas;
- 3) om fribrev och återköp;
- 4) om påföljderna av underlåtenhet att erlægga premie; samt
- 5) om försäkringstagares rättigheter då försäkring upphör före den överenskomna tidens utgång av annan orsak än återköp eller bolaget eljest befrias från ansvarighet.

I ansökan som gäller grunderna för beräkning av försäkringspremie skall framläggas utredning ompå vilken grupp av försäkrade, med beaktande av vederbörandes hälsotillstånd

13 kap.

Livförsäkring

1 §

En livförsäkring samt försäkringar som hör till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 skall utöver de beräkningsgrunder enligt 10 kap. 2 § som gäller för ansvarsskulden ha beräkningsgrunder i vilka det fastställs hur försäkringspremierna eller beloppen av det försäkringskydd som svarar mot dessa beräknas samt för dessa försäkringars återköpsvärde och fribrevsvärde. Med fribrevsvärdet avses det skydd som försäkringen ger om försäkringspremier inte längre betalas.

Av beräkningsgrunderna skall också framgå hur de försäkrade indelas i grupper på grundval av de faktorer som påverkar bolagets ansvar.

2 §

Beräkningsgrunderna för försäkringspremierna för nya livförsäkringar skall uppgöras med hänsyn till tryggandet av de försäkrade förmåner så att försäkringsbolaget kan uppfylla alla sina åtaganden som föranleds av dessa försäkringar utan att behöva använda andra tillgångar än försäkringspremierna för dessa försäkringar, och den avkastning som erhålls genom placering av dem, på ett sätt som skulle kunna äventyra möjligheterna att uppfylla solvenskraven enligt 11 kap.

Gällande lydelse

och övriga på bolagets ansvarighet verkande omständigheter, envar premie skall tillämpas. Inträffar häri senare förändring, skall denna och orsaken därtill utan dröjsmål meddelas social- och hälsovårdsministeriet.

3 §

Vad i 2 § är stadgat om grunderna för livförsäkring skall i tillämpliga delar iakttagas vid beviljande av sådana till försäkring anslutna extra förmåner, till vilka bolaget icke i försäkringsavtalet förbundit sig.

4 §

Grunderna för beräkning av premieansvaret får ändras endast så att premieansvaret, beräknat efter de nya grunderna och uppdelat på sätt social- och hälsovårdsministeriet godkänner vid den tidpunkt då ändringen genomföres för varje grupp är minst lika stort som det enligt tidigare grunder beräknade premieansvaret, såframt icke skillnaden överföres till den i 10 kap. 2 § 2 mom. avsedda reserveringen för ovan i 3 § avsedda extra förmåner.

5 §

I 2 § 1 mom. 1 och 2 punkterna nämnda grunder skall uppgöras med beaktande främst av de försäkrade förmånerna och i 3—5 punkten samt i 3 § nämnda grunder med beaktande främst av skäligheten hos dessa.

Föreslagen lydelse

3 §

När extra förmåner beviljas på sådana försäkringar som enligt försäkringsavtalet har rätt till eventuella extra förmåner på grundval av överskott som dessa försäkringar avkastat, skall i skälig omfattning beaktas både det totala beloppet av de extra förmåner som beviljas för dessa försäkringar och, i fråga om fördelningen av dessa förmåner, beloppet och uppkomsten av överskottet på dessa försäkringar. De extra förmånerna får inte äventyra möjligheterna att uppfylla av de solvenskrav som avses i 11 kap. eller beständigheten av de extra förmånernas nivå.

Vad som i 1 § stadgas om beräkningsgrunderna för livförsäkring skall i tillämpliga delar iakttagas vid beviljande av extra förmåner som är anslutna till försäkringen.

4 §

De beräkningsgrunder om vilka stadgas i 1 § och 10 kap. 2 § får inte ändras så att ändringen nedsätter enstaka försäkringars återköpsvärden utan att försäkringstagaren ges möjlighet att avsluta försäkringen genom att lyfta det onedsatta återköpsvärdet. Ändringar av grunderna får inte sänka försäkringarnas fribrevsvärde, om det inte är fråga om sådana ändringar som föranleds av ändringar i lagstiftningen eller av att bolaget måste sänka den räntesats som används för beräkningen av ansvarsskulden på grund av att social- och hälsovårdsministeriet har sänkt den övre gränsen för den ränta som skall användas vid sådan beräkning.

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Livförsäkringsbolag får icke utan social- och hälsovårdsministeriets samtycke ingå avtal om återförsäkring av sådana livförsäkringar som bolaget beviljar i framtiden, såframt icke avtalet från bolagets sida kan uppsägas att upphöra utan ersättning senast ett år efter uppsägningen.

(upphävs)

7 §

På beräknade av ansvarsskuld och på skadeförsäkring som beviljas för längre tid än tio år skall vad som i 2—6 §§ stadgas om livförsäkring tillämpas på motsvarande sätt.

(upphävs)

8 §

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om vilket slags egendom värdeutvecklingen för en fondförsäkring kan bindas till.

(upphävs)

Vid fondförsäkring skall iakttagas en av ministeriet fastställd grund i vilken det bestäms på hurdana villkor ett investeringsobjekt som är anknutet till en försäkring kan ändras på yrkande av försäkringstagaren. Denna grund skall i likhet med en grund som gäller återköp av en fondförsäkring göras upp med beaktande av att de försäkrade förmånerna tryggas och att grunden är skälig.

Ministeriet kan i fråga om fondförsäkring medge undantag från stadganden i 2—5 §§.

14 kap

Tillsynen över försäkringsbolag

1 §

Den finansiella tillsynen över försäkringsbolag ankommer på social- och hälsovårdsministeriet också i fråga om sådan försäkringsrörelse som avses i 2 a kap. 1 § 1 mom. och 8 § 1 mom. Den finansiella tillsynen skall särskilt omfatta kontroll av försäkringsbolagets solvens, den försäkringstekniska ansvarsskulden och de tillgångar som utgör täckning för denna samt kontrollen av de resurser som används för bedrivande av försäkringsklass 18 (turistassistans).

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet får när som helst granska ett försäkringsbolags och dess sidobolags rörelse och övriga verksamhet samt

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att granska ett försäkringsbolags och dess sidobolags rörelse och övriga verksamhet. Ministeriet

Gällande lydelse

delta i de sammanträden vid vilka beslutanderätten i försäkringsbolagsärenden utövas, dock inte i beslutsfattandet. För granskningen kan vid ministeriet finnas särskilda sakkunniga. Deras löneförmåner fastställs av ministeriet och erläggs av vederbörande bolags medel på det sätt som ministeriet bestämmer.

Om särskilt skäl det påkallar, kan ministeriet omhändertaga handlingar som är föremål för granskning. Bolaget skall på begäran avgiftsfritt utfä kopian av dessa.

5 §

Om försäkringsbolag underlåter att iakttaga lag, bolaget beviljad koncession, bolagsordningen, för försäkring fastställda grunder eller av social- och hälsovårdsministeriet med stöd av denna lag utfärdade bestämmelser, eller om grunderna för dess verksamhet icke längre överensstämmer med lag eller om bolaget trots varning från ministeriets sida förfarit i strid med god försäkringssed, skall ministeriet uppmana bolaget att rätta till saken inom utsatt tid, som utan tvingande skäl ej får överstiga sex månader.

Ministeriet har rätt att förbjuda verkställigheten av bolagsstämmans, förvaltningsrådets eller styrelsens beslut i ett ärende som nämns i 1 mom. Om beslutet redan har verkställts, kan ministeriet ålägga bolaget att vidta åtgärder för att få en rättelse till stånd.

Ministeriet kan förena en uppmaning eller ett förbud som nämns i denna paragraf med vite. Vite döms ut av länsstyrelsen i Nylands län.

Om en uppmaning eller ett beslut som avses

Föreslagen lydelse

har rätt att utföra granskningar i försäkringsbolagets utrymmen samt delta i de sammanträden vid vilka beslutanderätten i försäkringsbolagsärenden utövas, dock inte i beslutsfattandet.

Ministeriet har rätt att granska verksamheten i ett försäkringsbolags representation i en annan EES-stat, antingen självständigt eller genom sin representant, efter att ha underrättat de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen är belägen om detta.

Vad som stadgas i 2 mom. gäller inte försäkringsbolags representationer i stater som avses i 2 kap. 3 § 3 mom., om inte något annat följer av dessa staters lagstiftning.

För granskningen kan vid ministeriet finnas särskilda sakkunniga. Deras löneförmåner fastställs av ministeriet och betals av de berörda bolagens medel på det sätt som ministeriet fastställer.

Om särskilda skäl föreligger kan ministeriet omhändertaga handlingar som är föremål för granskning. Bolaget skall på begäran avgiftsfritt få kopian av dessa.

5 §

Om försäkringsbolaget underlåter att iakttaga lag, bolaget beviljad koncession, bolagsordningen eller föreskrifter social- och hälsovårdsministeriet har meddelat med stöd av denna lag, eller om bolaget förfarit i strid med god försäkringssed eller om det i bolagets verksamhet har uppdragats missbruk kan social- och hälsovårdsministeriet ge försäkringsbolaget en anmärkning, uppmana bolaget att rätta till saken inom utsatt tid eller förbjuda bolaget att fortsätta med det förfarande som ministeriet anser vara felaktigt.

Ministeriet har rätt att förbjuda verkställigheten av bolagsstämmans, förvaltningsrådets eller styrelsens beslut i ett ärende som nämns i 1 mom. Om beslutet redan har verkställts, kan ministeriet ålägga bolaget att vidta åtgärder för att få en rättelse till stånd.

Ministeriet kan förena en uppmaning eller ett förbud som nämns i denna paragraf med vite. Vite döms ut av länsstyrelsen i Nylands län.

Om en uppmaning eller ett förbud som avses

Gällande lydelse

ovan i denna paragraf inte iakttas, kan ministeriet förbjuda bolaget att bevilja nya försäkringar till dess saken rättats till. *Om det är fråga om grovt åsidosättande av förplikterserna, kan statsrådet begränsa eller återkalla bolagets koncession.*

Om bolaget inte indelar sin koncessionsenliga verksamhet inom 12 månader efter att koncessionen beviljades eller om bolaget lägger ner sin verksamhet för minst sex månader efter att koncessionen beviljats, kan statsrådet begränsa eller återkalla koncessionen.

Om de förhållanden som rådde när koncessionen beviljades har förändrats så att koncession inte längre skulle beviljas, eller om förutsättningarna för inledande av verksamheten inte längre uppfylls, kan statsrådet begränsa eller återkalla koncessionen.

5 a §

Ett skadeförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider minimibeloppet enligt 11 kap. 2 § och ett livförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider minimibeloppet enligt 11 kap. 4 § skall utan dröjsmål överlämnas till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande en plan för att återställa en sund finansiell ställning för bolaget.

Föreslagen lydelse

i denna paragraf inte iakttas, kan ministeriet förbjuda bolaget att bevilja nya försäkringar till dess saken har rättats till.

5 a §

Social- och hälsovårdsministeriet kan begränsa försäkringsbolagets koncession eller återkalla den, om

1) *bolaget inte inleder sin verksamhet inom 12 månader efter att koncessionen beviljades,*

2) *bolaget meddelar att det lägger ned sin försäkringsrörelse,*

3) *bolaget har lagt ned sin verksamhet för längre tid än sex månader efter att koncessionen beviljats,*

4) *försäkringsbolaget inte iakttar en uppmaning eller ett förbud som avses i 5 § i detta kapitel och åsidosättandet av förpliktelserna är grovt,*

5) *bolaget inte inom förskriven tid har kunnat vidta de åtgärder som har angivits i en sådan plan för att återställa en sund finansiell ställning för bolaget eller en sådan plan avseende kortfristig finansiering som nämns i 5 b §, eller om*

6) *de förhållanden som rådde då koncessionen beviljades har förändrats så att koncession inte längre skulle beviljas, eller om förutsättningarna för inledande av verksamheten inte längre uppfylls.*

Social- och hälsovårdsministeriet skall meddela om begränsningar eller återkallande av koncession till de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i de EES-stater där bolaget bedriver försäkringsrörelse enligt 2 a kap. 1 § 1 mom. eller 8 § 1 mom.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Om social- och hälsovårdsministeriet anser, att försäkringsbolag råkat eller håller på att råka i den ställning, att det skall upplösas, äger ministeriet befogenhet att omhändertaga bolaget tillhörig egendom till ett belopp som motsvarar i 15 kap. 10 § 1 mom. avsedd ansvarsskuld. Ministeriet kan även förbjuda bolaget att överlåta eller pantsätta egendom i bolagets besittning.

5 b §

Ett skadeförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider minimibeloppet enligt 11 kap. 2 § eller ett livförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider minimibeloppet enligt 11 kap. 4 § skall utan dröjsmål överlämna till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande en plan för återställande en sund finansiell ställning för bolaget.

Ett skadeförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 3 § och ett livförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 5 § samt ett försäkringsbolag vars eget kapital inte uppfyller minimikravet i 11 kap. 6 § skall utan dröjsmål överlämna till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande en plan avseende kortfristig finansiering.

6 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan omhänderta egendom som bolaget förfogar över eller förbjuda bolaget att överlåta eller pantsätta sådan egendom, efter att ha meddelat de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i de EES-stater där den risk som skadeförsäkringsavtalet täcker är belägen enligt 2 a kap. 10 § eller där livförsäkringstagaren är varaktigt bosatt, eller om livförsäkringstagaren är en juridisk person, där den juridiska personen har det driftställe till vilken avtalet hänför sig, om

1) försäkringsbolagets koncession har återkallats,

2) försäkringsbolaget inte uppfyller kraven på täckning av ansvarsskulden enligt 10 kap. 3 eller 3 a §,

3) försäkringsbolaget inte uppfyller de i 11 kap. fastställda kraven på bolagets verksamhetskapital och eget kapital som nämns i 5 b § 2 mom. i detta kapitel samt

4) försäkringsbolaget inte längre uppfyller de i 11 kap. fastställda kraven på bolagets verksamhetskapital som nämns i 5 b § 1 mom. i detta kapitel och ministeriet har anledning att anta att bolagets ekonomiska ställning ytterligare kommer att försämrats eller om ministeriet anser att bolaget håller på att råka ut för en sådan situation.

Ministeriet kan begära att de myndigheter som utöver tillsyn över försäkringsverksamheten

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

i sådana EES-stater där bolaget bedriver försäkringsrörelse enligt 2 a kap. 1 § 1 mom. eller 8 § 1 mom. i sin hemstat vidtar sådana åtgärder som avses i 1 mom.

7 §

För avgivande av utlåtande hålles under ledning av chefen för social- och hälsovårdsministeriets försäkringsavdelning eller annan av honom förordnad tjänsteman sammanträde med samtliga sakkunniga eller rådgivning med de sakkunniga, vilkas område ärendet berör.

För avgivande av utlåtande hålls ett sammanträde under ledning av chefen för social- och hälsovårdsministeriets försäkringsavdelning eller en av honom förordnad tjänsteman.

8 §

De sakkunniga skall avge utlåtanden om förslag till ändring eller utvecklande av lagstiftningen om försäkringsbolag samt i ärenden om enligt denna lag eller en med stöd av den utfärdad förordning skall avgöras av statsrådet eller av social- och hälsovårdsministeriet och om gäller

1) beviljande, ändring eller återkallande av koncession,

2) åtgärder som trots besvär kan verkställas,

3) fusion av försäkringsbolag, överföring av försäkringsbestånd eller ändring av ett försäkringsbolags bolagsform,

4) av ministeriet meddelade allmänna föreskrifter,

5) principerna för omställning av sakkunniga som avses i 14 kap. 4 § samt, om ärendet är av allmän betydelse,

6) bolagsordningen,

7) grunderna för försäkring och

8) kapital som avses i 11 kap. 1 §.

Ministeriet kan av de sakkunniga begära yttrande även i annat än i 1 mom. nämnt ärende.

Av de i 1 mom. angivna ärendena skall de i 1—5 punkten nämnda behandlas vid sammanträde med de sakkunniga och de övriga vid rådgivning med dessa. Ministeriet kan dock överföra ett ärende som annars borde behandlas vid rådgivning för behandling vid sammanträde. Likaså har en vid rådgivning närvarande sakkunnig rätt att till sammanträde hänskjuta ett ärende angående vilket enligt nämnda moment yttrande av sakkunniga skall inhämtas. På samma sätt kan majoriteten av de sakkunniga vid ett sammanträde yrka att ett ärende angå-

8 §

De sakkunniga skall avge utlåtande om förslag till ändring av lagstiftningen om försäkringsbolag, om närmare föreskrifter som meddelas med stöd av denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av denna lag, eller de principer som skall följas vid anställning av särskilda sakkunniga som avses i 14 kap. 4 § 4 mom.

Ministeriet kan höra sakkunniga också i andra än i 1 mom. nämnda ärenden.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

ende vars avgörande majoriteten är av annan mening än ministeriet skall hänskjutas till statsrådet för avgörande.

14 a kap

Tryggande av konkurrens

2 §

När social- och hälsovårdsministeriet fastställer försäkringsvillkor samt premiegrunder och övriga grunder skall även kraven på konkurrens beaktas.

I tillsynen över försäkringsbolagen skall social- och hälsovårdsministeriet ta hänsyn också till kravet på konkurrens.

15 kap.

Likvidation och upplösning

1 §

Ett skadeförsäkringsbolag vars verksamhetskaptal underskrider det garntibelopp som anges i 11 kap. 3 § och ett livförsäkringsbolag vars verksamhetskaptal underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 5 § samt ett försäkringsbolag vars eget kapital inte uppfyller minimikraven i 11 kap. 6 § skall utan dröjsmål överlämna till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande en plan avseende kortfristig finansiering. Försäkringsbolaget skall träda i likvidation och upplösas, om ovan nämnda krav som uppställs i 11 kap. inte uppfyllts inom tre månader efter det saken meddelas bolagsstämman. Social- och hälsovårdsministeriet får dock förlänga fristen till högst ett år, om inte de försäkrade förmånerna därigenom äventyras.

Ett skadeförsäkringsbolag vars verksamhetskaptal underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 3 § och ett livförsäkringsbolag vars verksamhetskaptal underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 5 § samt ett försäkringsbolag vars eget kapital inte uppfyller minimikraven i 11 kap. 6 § skall träda i likvidation och upplösas, om ovan nämnda krav som uppställs i 11 kap. inte uppfylls inom tre månader efter det saken meddelats bolagsstämman. Ministeriet får dock förlänga fristen till högst ett år, om inte de försäkrade förmånerna därigenom äventyras.

14 §

Har avtal om överlåtelse av försäkringsbeståndet icke kommit till stånd och har icke heller nytt bolag bildats inom två år från likvidationens inträde, skall social- och hälsovårdsministeriet bestämma den tidpunkt, då försäkringarna skall upphöra att vara i kraft. Härefter skall det särskilda administrationsboets tillgångar, om annat ej avtalats, förvandlas i pengar och fördelas mellan dem som på grund av försäkringsavtal äger rätt därtill i

14 §

Om något avtal om överlåtelse av försäkringsbeståndet inte har kommit till stånd och inte heller något nytt bolag bildats inom två år från likvidationens ikraftträdande, skall social- och hälsovårdsministeriet bestämma den tidpunkt då försäkringarna skall upphöra att vara i kraft. Därefter skall det särskilda administrationsboets tillgångar, om inte annat avtalats, förvandlas i pengar och fördelas mellan dem som på grund av försäkringsavtal äger rätt

Gällande lydelse

förhållande till vars och ens andel i ansvarsskulden. Administrationsboets tillgångar skall dock, såframt det är fråga om ett i lagen om pension för arbetstagare avsett försäkringsbolag, för det i sagda lag avsedda försäkringsbeståndets vidkommande användas till förmån för dem som har andel i ansvarsskulden, i förhållande till deras andelar i denna, genom upptagande av motsvarande försäkring i annat försäkringsbolag.

Föreslagen lydelse

därtill, i förhållande till vars och ens andel i ansvarsskulden. När det är fråga om ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse, skall det särskilda administrationsboets tillgångar, på det sätt som social- och hälsovårdsministeriet föreskriver, användas för de kostnader som orsakas av att liknande pensionskydd ordnas i ett annat försäkringsbolag. Härvid skall i första hand de kostnader minimeras, som tillämpningen av 12 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare orsakar.

16 kap

Fusion och överlåtelse av försäkringsbeståndet

3 §

Om det försäkringsbestånd som skall överlätas innehåller försäkringsavtal som har slutits med stöd av etableringsrätten eller det fria tillhandahållandet av tjänster enligt 2 a kap. 1 § 1 mom. eller 8 § 1 mom. skall ministeriet innan det ger tillstånd till överlåtelsen inhämta godkännande av de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den EES-stat där den risk som skadeförsäkringsavtalet gäller är belägen enligt 2 a kap. 10 § eller där livförsäkringstagaren är varaktigt bosatt eller, om livförsäkringstagaren är en juridisk person, där den juridiska personen har det driftsställe som avtalet hänförs till.

Om de försäkringsavtal som skall överlätas har slutits utgående från en representation som avses i 2 a kap. 6 §, skall ministeriet innan det ger tillstånd till överlåtelsen ge den myndighet som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen är belägen möjlighet att bli hörd i fråga om överlåtelsen av försäkringsbeståndet.

5 a §

I de fall som stadgas genom förordning får ett försäkringsbolag med social- och hälsovårdsministeriets samtycke och på villkor fastställda av ministeriet helt eller delvis överlåta sitt försäkringsbestånd till ett utländskt försäkringsbolag eller helt eller delvis överta ett utländskt försäkringsbolags försäkringsbe-

5 a §

Ett försäkringsbolag kan med social- och hälsovårdsministeriets samtycke helt eller delvis överlåta sitt bestånd av sådana försäkringsavtal som avses i 2 a kap. 1 § 1 mom. eller 8 § 1 mom. och som ingåtts med stöd av etableringsrätten eller rätten att fritt tillhandahålla tjänster till ett utländskt försäkringsbolag som har hemort i en

Gällande lydelse

stånd. Härvid skall i tillämpliga delar iaktas vad 1, 3 och 5 §§ stadgar om överlåtelse av försäkringsbeståndet eller en del av det, om inte ministeriet beviljar undantag. Det överlåtande utländska försäkringsbolaget skall dock inte förpliktas att underrätta delägarna i bolaget om den kungörelse som avse i 3 § 2 mom.

Föreslagen lydelse

stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (ett utländskt EES-försäkringsbolag).

Innan ministeriet ger tillstånd till överlåtelsen skall det inhämta bekräftelse av de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där det mottagande försäkringsbolaget är beläget om att det mottagande försäkringsbolaget har ett tillräckligt stort verksamhetskapital sedan överlåtelsen har beaktats samt samtycke av myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamhet i den EES-stat där den risk som skadeförsäkringsavtalet enligt 2 a kap. 10 § är belägen eller där försäkringstagaren är varaktigt bosatt eller, om försäkringstagaren är en juridisk person, där det driftsställe är beläget till vilket avtalet hänför sig.

Om försäkringsavtal som skall överlåtas har gjorts utgående från en representation, skall ministeriet innan det ger sitt samtycke ge de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen är belägen möjlighet att bli hörda i fråga om överlåtelsen av försäkringsbeståndet.

På överlåtelse av försäkringsbestånd enligt denna paragraf skall övrigt i tillämpliga delar tillämpas vad som stadgas i 1, 3 och 5 §§, dock så att den kungörelse som nämns i 3 § 2 mom. offentliggörs på det överlåtande bolagets bekostnad.

5 b §

Ett försäkringsbolag kan, om social- och hälsovårdsministeriet anser att särskilda skäl föreligger, helt eller delvis överlåta ett annat än i 5 a § avsett försäkringsbestånd till ett utländskt försäkringsbolag eller helt eller delvis överta försäkringsbestånd av ett utländskt försäkringsbolag.

Genom förordning kan med avvikelse från 1 mom. stadgas om ett skadeförsäkringsbolags rätt att överlåta försäkringsbeståndet eller en del av detta till ett utländskt EES-försäkringsbolag vars hemort är belägen i en stat som avses i 2 kap. 2 § 3 mom. och emotta försäkringsbeståndet eller en del av detta av ett sådant bolag.

I fråga om överlåtelse av sådan försäkringsbestånd som avses i denna paragraf gäller i

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

övrigt i tillämpliga delar vad som stadgas i 1, 3 och 5 §§, om inte social- och hälsovårdsministeriet beviljar undantag från detta.

5 c §

Om social- och hälsovårdsministeriet inte inom tre månader från det begäran har tillställts mottagaren har fått svar av de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i de EES-stater av vilka ministeriet med stöd av 3 § 4 mom. eller 5 a § 2 mom. har begärt bekräftelse eller godkännande eller till vilka ministeriet med stöd av 3 § 5 mom. eller 5 a § 3 mom. har gett möjlighet att bli hörda, skall dessa anses ha bekräftat att det mottagande bolagets verksamhetskapital är tillräcklig eller ha gett sitt godkännande eller affirmativa utlåtande angående överlåtelsen av försäkringsbeståndet.

17 kap.

Skadeståndsskyldighet

1 §

Har skada förorsakats genom överträdelse av denna lag eller de för försäkring fastställda grunderna, skall i tillämpliga delar iakttas vad i 15 kapl 1 och 33 §§ lagen om aktiebolag är stadgat om ersättande av skada som förorsakats genom överträdelse av lagen om aktiebolag eller bolagsordning.

1 §

Om skada har förorsakats genom överträdelse av denna lag eller försäkringsgrunderna skall i tillämpliga delar iakttas vad som i 15 kap. 1 och 3 §§ lagen om aktiebolag stadgas om ersättande av skada som förorsakats genom överträdelse av lagen om aktiebolag eller bolagsordning.

18 kap.

Särskilda stadganden

5 §

Den som

6) försummar att i fall som avses i 1 kapl 3 § 4 mom. anhålla om social- och hälsovårdsministeriets tillstånd eller förvärvar aktier eller garantiandelar i strid med 3 kap. 2 a § 1 mom;

skall, såframt gärningen ej är ringa eller annorstädes i lag strängare straff ej är stadgat, för försäkringsbollagsförseelse dömas till böter.

6 §

Den som olovligen yppar vad han vid full-

5 §

Den som

6) i strid med social- och hälsovårdsministeriets förbud som har meddelats med stöd av 3 kap. 4 § 1 mom. förvärvar aktier eller garantiandelar;

skall, såframt gärningen ej är ringa eller annorstädes i lag strängare straff ej är stadgat, för försäkringsbolagsförseelse dömas till böter.

6 §

Den som vid fullgörande av i denna lag

Gällande lydelse

görande av ovan i denna lag stadgade uppdrag eller såsom medlem av annat än i denna lag stadgat bolagsorgan erfarit om, försäkringsbolagets eller någon annans ekonomiska ställning eller affärs- eller yrkeshemlighet eller någon persons hälsotillstånd skall, såframt gärningen ej är ringa eller annorstädes i lag strängare straff är stadgat för gärningen, för olovlig yppande av försäkringshemlighet dömas till böter.

För brott, som nämnes i denna paragraf, får åtal icke väckas av allmän åklagare, om ej målsäganden anmält brottet till åtal.

Föreslagen lydelse

stadgade uppdrag eller såsom medlem av något annat än i denna lag stadgat bolagsorgan eller med stöd av 2 mom. har fått veta något om försäkringsbolagets eller någon annans ekonomiska ställning eller någon persons hälsotillstånd eller en affärs- eller yrkeshemlighet är skyldig att hålla det hemligt, om inte den till vars förmån tystnaplikten gäller ger sitt samtycke att saken yppas.

Utan hinder av 1 mom. har försäkringsbolaget och social- och hälsovårdsministeriet rätt att överlämna uppgifter som omfattas av försäkringshemligheten till åklagar- och förundersökningsmyndigheter för utredning av brott, till finansinspektionen, till andra myndigheter som övervakar finansmarknaden, till myndigheter som på något annat ställe i lag berättigas har rätt att få ovan nämnda uppgifter samt till de myndigheter i andra EES-stater som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten eller över finansieringsverksamheten och till myndigheter som har till uppgift att delta i försäkringsbolagens likvidations- eller konkursförfarande, samt till myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamhet i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om de uppgifter som skall lämnas är sekretessbelagda i den staten på det sätt som avses i denna paragraf. Dessutom har försäkringsbolaget och social- och hälsovårdsministeriet rätt att överlämna uppgifter som omfattas av försäkringshemligheten till en revisor i ett sådant försäkringsbolag eller ett kreditinstitut eller finansiellt institut som hör till samma koncern som försäkringsbolaget.

Utöver vad som stadgas i 2 mom. får social- och hälsovårdsministeriet samt de myndigheter som utövar tillsynen över försäkringsverksamheten i andra stater använda uppgifter som omfattas av den försäkringshemlighet som avses i denna paragraf endast:

- 1) för att kontrollera att förutsättningarna för att inleda försäkringsrörelse är uppfyllda,
- 2) för att övervaka försäkringsbolagets verksamhet, särskilt den försäkringstekniska ansvarsskulden, verksamhetskapitalet, förvaltnings- och bokföringsförfarandet samt den interna revisionen,
- 3) för att förelägga sanktioner samt
- 4) för att bemöta besvär som anförts över ministeriets beslut.

Gällande lydelse

6 a §

Utan hinder av stadganden i 6 § har social- och hälsovårdsministeriet rätt att överlämna uppgifter som omfattas av försäkringshemligheten till åklagar- och förundersökningsmyndigheter för utredning av brott, till myndigheter som på annat ställe i lag berättigas att få ovan nämnda uppgifter samt till andra staters myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamhet, om uppgifterna i dessa stater är sekretessbelagda.

6 c §

Utan hinder av 6 § skall ett försäkringsbolag, innan det slutför en affärstransaktion eller, om förhandsanmälan skulle medföra oskäligen besvär, utan dröjsmål efter det att affärstransaktion slutförts göra anmälan till social- och hälsovårdsministeriet, om det har anledning att betvivla det lagliga ursprunget hos de medel som används till de tjänster som försäkringsbolaget betts om. Den som anmälan gäller får inte underrättas om saken.

8 §

För uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall vid försäkringsbolagen finnas försäkringsmatematiker. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer behörighetsvillkoren för försäkringsmatematiker.

Föreslagen lydelse

Social- och hälsovårdsministeriet får inte överlämna uppgifter som har erhållits av myndigheter i andra EEs-stater eller som har erhållits vid revisioner som verkställts i andra EES-stater, om inte de myndigheter som har överlämnat uppgifterna eller de myndigheter som svarar för försäkringstillsynen i den staten där revisionen har verkställts uttryckligen har gett sitt tillstånd till detta.

6 a §

Den som olovligt yppar uppgifter som avses i 6 § 1 mom. skall, om gärningen inte är ringa eller strängare straff för gärningen inte stadgas på något annat ställe i lag, för olovligt yppande av försäkringshemlighet dömas till böter.

Allmän åklagare får inte väcka åtal för brott som nämns i 1 mom., om inte målsäganden har anmält brottet till åtal.

6 c §

Utan hinder av 6 § skall ett försäkringsbolag innan det slutför en affärstransaktion eller, om förhandsanmälan skulle medföra oskäligt besvär, utan dröjsmål efter det att affärstransaktionen slutförts göra anmälan till social- och hälsovårdsministeriet, om det har anledning att betvivla det lagliga ursprunget hos de medel som används till de tjänster som försäkringsbolaget betts om. Den som anmälan gäller får inte underrättas om saken. Ministeriet har rätt att registrera anmälningarna och de uppgifter som framgår av dem. Uppgifterna får användas och överlåtas endast för att motarbeta sådan brottslighet som avses i 3 mom. i denna paragraf.

8 §

För uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall ett försäkringsbolag ha en försäkringsmatematiker. Om försäkringsmatematikerns uppgifter stadgas genom förordning och behörighetsvillkoren för försäkringsmatematiker bestäms av social- och hälsovårdsministeriet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1. Denna lag träder i kraft den 199 .
2. På försäkringsbolag som före ikraftträdandet av denna lag har beviljats koncession för bedrivande av försäkringsrörelse skall efter nämnda tidpunkt tillämpas denna lag.
3. En koncessionsansökan som är anhängig när denna lag träder i kraft skall kompletteras enligt de krav som denna lag ställer.
4. Ett försäkringsbolag som är verksamt när denna lag träder i kraft har rätt att bedriva försäkringsrörelse i enlighet med den koncession som har införts i social- och hälsovårdsministeriets koncessionsregister. Om försäkringsbolagets verksamhetsområde enligt ikraftvarande koncession är geografiskt begränsat, har försäkringsbolaget efter att denna lag har trätt i kraft dock rätt att bedriva försäkringsrörelse enligt vad som stadgas i 2 kap. 2 § 2 och 3 mom. i denna lag.
5. Försäkringsbolagen skall inom tre månader efter att denna lag har trätt i kraft tillställa social- och hälsovårdsministeriet en utredning över försäkringsbolagets representationer och dotterbolag i utlandet.
6. Vad som i 6 och 12 mom. i ikraftträdelsestadgandet i lagen den 9 augusti 1993 om ändring av lagen om försäkringsbolag (752/93) stadgas om fastställande av grunder för försäkring tillämpas inte när denna lag har trätt i kraft.
7. Stadgandena i 10 kap. 1, 4, 4 a, 8 och 9 §§ tillämpas första gången på bokföringen för den räkenskapsperiod som utgår den 31 december 1995.
8. Social- och hälsovårdsministeriet kan av särskilt vägande skäl bevilja sådant försäkringsbolag som enbart bedriver återförsäkringsrörelse och som är verksamt när denna lag träder i kraft tillstånd att för viss tid avvika från kraven enligt 10 kap. 3 § 2 mom. i denna lag.
9. Om ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring har trätt i likvidation före denna lags ikraftträdande, skall det särskilda administrationsboets tillgångar fördelas mellan beståndet av lagstadgade pensionsförsäkringar och det övriga försäkringsbeståndet enligt 15 kap. 14 § 1 mom. som var i kraft före denna lags ikraftträdande. Efter delningen skall denna lag tillämpas på det särskilda administrationsboets tillgångar.

2.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 8 april 1961 om pension för arbetstagare (395/61) 4 i § och 12 § 1 mom. 2 punkten och 5 mom.,

av dessa lagrum 4 i § sådan den lyder i lag av den 27 mars 1991 (612/91) samt 12 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag av den 19 november 1993 (979/93) och 5 mom. sådant det lyder i lag av den 16 december 1966 (639/66),

ändras 3 §, mellanrubriken före 12 §, 12 a och 13 §, 13 a § 3 mom. och 13 b § 4 mom.,

av dessa lagrum 3 § sådan den lyder delvis ändrad genom lagar av den 14 maj 1976, den 28 december 1990 och den 9 augusti 1993 (389/76, 1347/90 och 753/93), mellanrubriken före 12 § sådan den lyder i lag av den 9 februari 1962 (135/62), 12 a § sådan den lyder ändrad genom lag av den 18 januari 1985 (50/85) och nämnda lag av den 19 november 1993, 13 a § 3 mom. sådan den lyder ändrad genom lag av den 30 september 1994 (8461/94) samt 13 § och 13 b § 4 mom. sådana de lyder i lag av den 19 november 1993, samt

fogas till lagen en ny 3 a och 12 c § som följer:

Gällande lydelse

3 §

För anordnande av pensionsskydd skall arbetsgivare ha pensionsförsäkring i inhemskt försäkringsbolag eller i pensionskassa, som grundas för arbetstagare, anställda hos en viss arbetsgivare eller hos ett till en viss grupp av arbetsgivare hörande företag och som förutsättes i lagen om understödskassor (471/42), eller och i pensionsstiftelse, som förutsättes i lagen om pensionsstiftelser (469/55). Skulle stiftelsens verksamhet komma att varaktigt omfatta färre än 300 arbetstagare, skola pensionerna likväl tryggas genom försäkring. Försäkringsbolag får ej vägra giva eller upprätthålla hos bolaget sökt pensionsförsäkring till den del denna ej överskrider pensionsskydd, som uppfyller i denna lag föreskrivna minimivillkor. Ömsesidigt försäkringsbolag kan dock vägra giva försäkring, om den som söker försäkringen icke enligt bolagsordningen kan godkännas som delägare i bolaget.

Försäkringsbolag, pensionskassor och pensionsstiftelser som bedriver verksamhet som avses i denna lag benämns nedan pensionsanstalter. *Försäkringsbolag skall för denna verksamhet inneha av statsrådet beviljad särskild koncession. Ett sådant försäkringsbolag får inte bedriva annan försäkringsrörelse än verksamhet som avses i denna lag och lagen om pension för företagare samt med den direkt förknippad återförsäkring.*

Pensionsanstalternas gemensamma ärenden

Förelagen lydelse

3 §

För anordnande av pensionsskydd skall arbetsgivare ha pensionsförsäkring i ett inhemskt försäkringsbolag, eller i en pensionskassa som grundas för arbetstagare som är anställda hos en viss arbetsgivare eller hos ett till en viss grupp av arbetsgivare hörande företag och som förutsätts i lagen om *försäkringskassor* (1164/92), eller *arbetsgivaren skall ha en pensionsstiftelse som förutsätts i lagen om pensionsstiftelser* (469/55). Skulle stiftelsens verksamhet komma att varaktigt omfatta färre än 300 arbetstagare, skall pensionerna likväl tryggas genom försäkring. Ett försäkringsbolag får inte vägra ge eller upprätthålla en hos bolaget sökt pensionsförsäkring till den del denna inte överskrider ett pensionsskydd som uppfyller i denna lag föreskrivna minimivillkor. Ett ömsesidigt försäkringsbolag kan dock vägra ge försäkring, om den som söker försäkringen inte enligt bolagsordningen kan godkännas som delägare i bolaget.

Försäkringsbolag, pensionskassor och pensionsstiftelser som bedriver verksamhet som avses i denna lag benämns nedan pensionsanstalter. Pensionsanstalternas gemensamma ärenden sköts av pensionsskyddscentralen i enlighet med vad som stadgas nedan.

Försäkringsbolag skall för verksamhet enligt

Gällande lydelse

skall i enlighet med vad som stadgas nedan handlas av en pensionsskyddscentral.

Villkoren och grunderna för pensionsskyddet skola vara godkända av [socialministeriet]. I dem må icke utan särskild orsak godkännas skiljaktighet, som är ägnad att försvåra handhavandet av pensionsanstalternas i denna lag föresätta gemensamma angelägenheter. Ministeriet är berättigat att på synnerliga skäl även godkänna villkor, som beträffande en eller flere förmåner icke uppfylla i denna lag föreskrivna minimifordringar, ifall pensionsskyddet enligt villkoren såsom helhet kan till sitt penningvärde anses motsvara åtminstone sagda minimiskydd, dock sålunda, att pensionen icke må fastställas till lägre belopp än vad nedan i 5 § 1 mom. stadgas.

Har arbetstagaren rätt att erhålla pension på grund av två eller flera arbetsförhållanden, bestäms hans rätt till pension för ettvar arbetsförhållande i enlighet med villkoren för det sista arbetsförhållandet. Skulle pensionsskyddets kapitalvärde härvid avsevärt förändras, skall pensionens belopp utan hinder av vad som stadgas i 3 mom. ändras så att det ursprungliga kapitalvärdet bevaras. Om dock arbetstagaren avgår med förtida ålderdomspension enligt lagen om sjömanspensioner innan han fyllt 60 år, beviljas pension enligt denna lag som ålderspension vid pensionsåldern enligt lagen om sjömanspensioner, om pensionsåldern enligt lagen om sjömanspensioner är lägre än 60 år och som förtida ålderspension om pensionsåldern enligt lagen om sjömanspensioner är minst 60 år.

Föreslagen lydelse

denna lag inneha av statsrådet beviljad koncession. Statsrådet skall bevilja ett försäkringsbolag koncession, om den tilltänkta försäkringsrörelsen eller försäkringsbolagets i 2 kap. 2 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag avsedda delägare inte bedöms äventyra en sund utveckling av pensionsförsäkringsverksamheten, om försäkringsbolagets ledning uppfyller de krav som ställs i 7 kap. 3 § 4 mom. lagen om försäkringsbolag och om försäkringsbolagets aktiekapital eller garantikapital och grundfond tillsammans (grundkapital) är minst 30 000 000 mark. Statsrådet kan foga villkor till koncessionen.

Försäkringsbolag som har fått koncession att bedriva försäkringsrörelse enligt denna lag får inte bedriva annan försäkringsrörelse än verksamhet som avses i denna lag och lagen om pension för företagare och till denna verksamhet direkt förknippad återförsäkring. I försäkringsbolagets bolagsordning skall nämnas vilken försäkring bolaget har rätt att bedriva.

Det belopp som nämns i 3 mom. kan genom förordning ändras så att det motsvarar utvecklingen av den allmänna prisnivån.

3 a §

Villkoren och grunderna för pensionsskyddet godkänns av social- och hälsovårdsministeriet. I dem får inte utan särskild orsak godkännas skiljaktigheter, som är ägnade att försvåra skötelsen av pensionsanstalternas gemensamma angelägenheter som avses i denna lag. Ministeriet kan av särskilda skäl även godkänna villkor som beträffande en eller flere förmåner inte uppfyller i denna lag föreskrivna minimifordringar, om pensionsskyddet enligt villkoren såsom helhet kan till sitt penningvärde anses motsvara åtminstone sagda minimiskydd, dock

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

sålunda, att pensionen inte kan fastställas till lägre belopp än vad som stadgas i 5 § 1 mom.

Har arbetstagaren rätt att erhålla pension på grund av två eller flera arbetsförhållanden, bestäms hans rätt till pension för ettvarit arbetsförhållande i enlighet med villkoren för det sista arbetsförhållandet. Skulle pensionskyddets kapitalvärde härvid avsevärt förändras, skall pensionens belopp utan hinder av vad som stadgas i 1 mom. ändras så att det ursprungliga kapitalvärdet bevaras. Om dock arbetstagaren avgår med förtida ålderspension enligt lagen om sjömanspensioner innan han har fyllt 60 år, beviljas pension enligt denna lag som ålderspension vid pensionsåldern enligt lagen om sjömanspensioner, om pensionsåldern enligt lagen om sjömanspensioner är lägre än 60 år och som förtida ålderspension om pensionsåldern enligt lagen om sjömanspensioner är minst 60 år.

4 i §

När en arbetstagare har avlidit kan den efterlevande maken beviljas lån för utbildning och såsom näringsstöd.

Lånet får på de villkor som social- och hälsovårdsministeriet fastställer användas såsom täckning för försäkringsfonden och pensionsansvaret, utan att sådan säkerhet krävs som förutsätts i lagstiftningen om pensionsanstalterna. Under samma förutsättningar får lånet utan hinder av 19 a § indrivnas genom avdrag från låntagarens familjepension.

(4 i § upphävas)

Fördelningen av ansvar och omkostnader, som av pensionerna förorsakas

Ansvar och förbindelser som orsakas av pensionerna

12 §

Pensionatsanstalternas ömsesidiga ansvar för pensionerna och rehabiliteringspenningen bestäms och pensionsanstalternas omkostnader för pensionerna och rehabiliteringspenningen fördelas mellan pensionsanstalterna, om dessa inte har kommit överens om något annat, enligt följande:

2) för invalidpension som beviljas med tillämpning av 6 a §, för halva beloppet av sådan arbetslöshetspension som har beviljats med tillämpning av 6 a § på ett arbetsförhållande som har pågått minst fem år, för familjepension till grund för vilken ligger förmånslåternas invalid-

(1 mom. 2 punkten upphävs)

Gällande lydelse

pension, beräknad med tillämpning av 6 a §, till den del den utbetalts för en tid före utgången av den månad under vilken förmånslätaren skulle ha nått pensionsåldern, i dessa pensioner även inbegripet en pensionsdel som eventuellt betalas enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och en 3 a § 4 mom. lagen om sjömanspensioner angiven pensionsdel som eventuellt betalas enligt nämnda lag, dock varken förhöjning enligt 7 c § eller med stöd av 9 § efter pensionens begynnande, i fråga om arbetslöshetspensionen dock efter den tidpunkt för arbetslöshetens början som avses i 4 c §, företagna förhöjningar, samt för den del av rehabiliteringspenningen som till sitt belopp motsvarar den med tillämpning av 6 a §, på ovan nämnt sätt fastställda delen av invalidpensionen, svarar enbart den pensionsanstalt till vars verksamhetskrets arbetstagaren eller förmånstagaren hörde på grundval av ett arbetsförhållande som avses i nämnda paragraf.

Förelagen lydelse

Den på försäkringsbolagen och pensionskassorna fallande andelen av de i 1 mom. 4 och 5 punkterna samt 3 och 4 mom. avsedda omkostnaderna beaktas årligen enligt av [socialministeriet] fastställda grunder vid bestämmandet av storleken av pensionsförsäkringspremien. På av [socialministeriet] uppställda villkor och enligt av ministeriet fastställda grunder må likväl för erläggandet av nämnda kostnader även tillämpas ett tillvägagångssätt, som innebär fondering på förhand. Detsamma gäller även beräkning av pensionsstiftelses pensionsansvar.

(5 mom. upphävas)

12 a §

För täckande av det ansvar och de kostnader som beaktandet av arbetslöshets- och utbildningstid förorsakar pensionsanstalter som bedriver i denna lag och i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden nämnd verksamhet, den i lagen om sjömanspensioner nämnda sjömanspensionskassan samt den i lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare nämnda kommunala pensionsanstalten, skall den i lagen om arbetslöshetskassor (603/84) nämnda centralkassan för arbetslöshetskassorna inom en tid som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet årligen till pensionsskyddscentralen betala en försäkringspremie, som beräknas enligt ett

12 a §

Ett försäkringsbolag eller en pensionskassa som bedriver verksamhet som avses i denna lag skall ansöka om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse för försäkringspremien och grunderna för beräkning av ansvarsskulden. En pensionsstiftelses pensionsansvar beräknas enligt grunder som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet.

Gällande lydelse

av social- och hälsovårdsministeriet fastställt procenttal av de stödavgifter som centralkassan betalt. Detta procenttal skall fastställas så att i försäkringspremie enligt uppskattning inflyter samma belopp som skulle erhållas, om för dagar som motsvarar i 7 b § 1 mom. 1—3 punkten nämnd förmån skulle betalas en mot medelpremien enligt denna lag svarande premie. I den genomsnittliga premien beaktas härvid inte den del av försäkringspremien som uppbärs för pensionskyddscentralens kreditförsäkring. Såsom lön som ligger till grund för försäkringspremien används den arbetsförtjänst som uppskattas motsvara den genomsnittliga lön som ligger till grund för den förmån som avses i 7 b § 1 mom. 1 punkten. På gemensam framställning av pensionskyddscentralen och centralkassan för arbetslöshetskassorna kan social- och hälsovårdsministeriet bestämma att förskott på ovan nämnd försäkringspremie skall betalas.

De medel som i enlighet med 1 mom. erhållits i försäkringspremier gottgör pensionskyddscentralen pensionsanstalterna enligt grunder som på framställning av pensionskyddscentralen fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.

Föreslagen lydelse

Grunderna för försäkringspremien, ansvarsskulden och pensionsansvaret skall uppgöras i första hand med beaktande till att de försäkrade förmånerna skall vara tryggade, dock med beaktande av vad som i 12 § stadgas om fördelningen av ansvaret och kostnaderna för pensionerna. Grunderna för sådana till försäkringen anslutna tilläggsförmåner som försäkringsbolaget inte har förbundit sig till i försäkringsavtalet skall uppgöras i första hand med beaktande av att de skall vara skäligen.

Den andel som försäkringsbolagen och försäkringskassorna skall betala av de kostnader som avses i 12 § 1 mom. 4 och 5 punkten samt i 4 mom. beaktas årligen enligt de grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet, när premien för pensionsförsäkringen bestäms. På villkor social- och hälsovårdsministeriet uppställer och enligt grunder som ministeriet fastställer kan likväl för betalning av nämnda kostnader även tillämpas ett tillvägagångssätt som innebär fondering på förhand. Detsamma gäller även beräkning av en pensionsstiftelses pensionsansvar.

Ändras grunderna för ansvarsskulden så att ansvarets belopp minskar, används de frigjorda medlen för kostnader som nämns i 12 § 1 mom. 4 punkten enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer. Om det dock är frågan om tilläggsförmåner enligt 11 §, skall

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

skillnaden överförs till ansvar som avses i 10 kap. 2 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag och som bildats för tilläggsförmåner enligt 2 mom., om det inte på grund av särskilda skäl skall anses att de frigjorda medlen skall användas på det sätt som avses i den första meningen i detta moment.

12 c §

För täckande av det ansvar och de kostnader som beaktandet av arbetslöshets- och utbildningstid förorsakar pensionsanstalter som bedriver i denna lag och i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden nämnd verksamhet, den i lagen om sjömanspensioner nämnda sjömanspensionskassan samt den i lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare nämnda kommunala pensionsanstalten, skall den i lagen om arbetslöshetskassor (603/84) nämnda centralkassan för arbetslöshetskassorna inom en tid som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet årligen till pensionskyddscentralen betala en försäkringspremie, som beräknas enligt ett av social- och hälsovårdsministeriet fastställt procenttal av de stödavgifter som centralkassan betalt. Detta procenttal skall fastställas så att i försäkringspremie enligt uppskattning inflyter samma belopp som skulle erhållas, om för dagar som motsvarar i 7 b § 1 mom. 1—3 punkten nämnd förmån skulle betalas en mot medelpremien enligt denna lag svarande premie. I den genomsnittliga premien beaktas härvid inte den del av försäkringspremien som uppbärs för pensionskyddscentralens kreditförsäkring. Såsom lön som ligger till grund för försäkringspremien används den arbetsförtjänst som uppskattas motsvara den genomsnittliga lön som ligger till grund för den förmån som avses i 7 b § 1 mom. 1 punkten. På gemensam framställning av pensionskyddscentralen och centralkassan för arbetslöshetskassorna kan social- och hälsovårdsministeriet bestämma att förskott på ovan nämnd försäkringspremie skall betalas.

De medel som i enlighet med 1 mom. erhållits i försäkringspremier gottgör pensionskyddscentralen pensionsanstalterna enligt grunder som på framställning av pensionskyddscentralen fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.

Gällande lydelse

fastställa den del av pensionsförsäkringspremien som arbetsgivaren skall bekosta till ett lägre belopp än vad lagen om försäkringsbolag (1062/79) och lagen om försäkringskassor (1164/92) stadgar, under förutsättning att det för täckande av den brist som sålunda uppkommer i försäkringspremieansvaret och ersättningsansvaret ställs en säkerhet som duger som företecknad täckning.

Föreslagen lydelse

fastställa den del av pensionsförsäkringspremien som arbetsgivaren skall bekosta, och som skall betalas till ett försäkringsbolag eller en pensionskassa, till ett lägre belopp än vad 12 a § och lagen om försäkringskassor stadgar om det för täckande av den brist som sålunda uppkommer i täckningen för ansvarsskulden ställs en bankgaranti, en kreditförsäkring eller en annan av social- och hälsovårdsministeriet godkänd säkerhet som med hänsyn till hur betryggande den är kan jämföras med dessa.

13 a §

När storleken på arbetspensionspremien enligt denna lag fastställs för 1995—1998 beaktas de i denna paragraf nämnda kostnaderna för pensionsanstalterna så som stadgas i 12 § 5 mom.

När storleken på arbetspensionspremien som baserar sig på denna lag fastställs för 1995—1998 beaktas de i denna paragraf nämnda kostnaderna för pensionsanstalterna så som stadgas i 12 a § 3 mom.

13 b §

Om en kreditförsäkringsrörelse som avses i denna paragraf inte har tillräckligt med medel för att täcka kostnader som rörelsen förorsakar pensionsskyddscentralen, svarar pensionsanstalterna tillsammans i förhållande till omfattningen av sin verksamhet i anslutning till minimiskyddet i denna lag för det belopp som saknas till och med den 31 december 2005, enligt de grunder som på framställning av pensionsskyddscentralen fastställs av social- och hälsovårdsministeriet. När storleken på premien för pensionsförsäkringen fastställs beaktas dessa kostnader för pensionsanstalterna så som stadgas i 12 § 5 mom.

Om en kreditförsäkringsrörelse som avses i denna paragraf inte har tillräckligt med medel för att täcka kostnader som rörelsen har förorsakat pensionsskyddscentralen, svarar pensionsanstalterna tillsammans i förhållande till omfattningen av sin verksamhet i anslutning till minimiskyddet i denna lag för det belopp som saknas till och med den 31 december 2005, enligt de grunder som på framställning av pensionsskyddscentralen fastställs av social- och hälsovårdsministeriet. När storleken på premien för pensionsförsäkringen fastställs beaktas dessa kostnader för pensionsanstalterna så som stadgas i 12 a § 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 199.

Försäkringsbolag som när denna lag träder i kraft bedriver verksamhet enligt denna lag eller lagen om pension för företagare får inte efter att denna lag har trätt i kraft bevilja andra försäkringar än i ovan nämnda lagar avsedda försäkringar och med dem direkt förknippade återförsäkringar.

Ett försäkringsbolag som avses i 3 § 3 mom. och som är verksamt när denna lag träder i kraft skall anpassa sin verksamhet till denna lag senast inom tre månader efter att den trätt i kraft. Bolaget skall före utgången av denna tid ansöka om social- och hälsovårdsministeriets

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

fastställelse för den ändring av bolagsordningen som lagen förutsätter och göra en registreringsanmälan om ändringen inom tre månader efter att ministeriet har givit sitt beslut.

Om bolaget inte rättar sig efter vad som stadgas i 3 mom. förfaller en sådan särskild koncession som har beviljats bolaget och som avses i 3 § 3 mom. i denna lag.

I försäkringsbolagens koncessionsregister skall beträffande de försäkringsbolag som avses i 3 mom. göras en anteckning om att verksamheten har begränsats på det sätt som stadgas i 3 § 3 mom. eller att den särskilda koncessionen har förfallit.

3.

Lag**om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62) 1 § 1 mom., 5 c § 2 mom., 10 § 3 mom. och 11 § 2 och 3 mom.,

av dessa lagrum 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 14 oktober 1994 (879/94), 5 c § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 28 juni 1993 (560/93), 10 § 3 mom. sådant det lyder i lag av den 22 november 1963 (526/63), 11 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 17 januari 1991 (53/91) och 11 § 3 mom. sådant det lyder i lag av den 27 mars 1991 (613/91), samt

fogas till lagen en ny 11 a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

För en arbetstagare som efter det år då han har fyllt 13 år är sysselsatt i skogsarbete, flottningsarbete, olika till gårdsbruk och trädgårdshushållning hörande arbeten, jord-, vatten- och husbyggnadsarbete, jordförbättringsarbete, arbete inom torvindustrin eller hamnarbete eller som tjänstgör på ett fartyg i inrikesfart eller, enligt vad som stadgas genom förordning, arbetar inom något annat sådant område som kännetecknas av kortvariga arbetsförhållanden, skall arbetsgivaren bekosta pensionsskydd för ålderdom och invaliditet samt för arbetstagarens anhöriga familjepensionsskydd enligt denna lag. Arbetstagaren är skyldig att delta i bekostandet av pensionsskyddet enligt denna lag så som stadgas i 10 c §. Om inte något annat stadgas i denna lag, gäller i övrigt i tillämpliga delar 3 § 2—4 mom., 4 § 1, 3 och 5 mom., 4 a—4 d och 4 f—4 n §§, 5 § 6 mom., 5 c, 7 a—7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10, 10 a, 10 c, 12, 13 a, 13 b och 14 §§, 15 § 2 mom., 15 a, 15 b, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 f, 22 och 23 §§ lagen om pension för arbetstagare (395/61).

Föreslagen lydelse

1 §

För en arbetstagare som efter det år då han har fyllt 13 år är sysselsatt i skogsarbete, flottningsarbete, olika till gårdsbruk och trädgårdshushållning hörande arbeten, jord-, vatten- och husbyggnadsarbete, jordförbättringsarbete, arbete inom torvindustrin eller hamnarbete eller som tjänstgör på ett fartyg i inrikesfart eller, enligt vad som stadgas genom förordning, arbetar inom något annat sådant område som kännetecknas av kortvariga arbetsförhållanden, skall arbetsgivaren bekosta pensionsskydd för ålderdom och invaliditet samt för arbetstagarens anhöriga *familjepensionsskydd* enligt denna lag. Arbetstagaren är skyldig att delta i bekostandet av pensionsskyddet enligt denna lag så som stadgas i 10 c §. Om inte något annat stadgas i denna lag, gäller i övrigt i tillämpliga delar 3 § 2 mom., 3 a §, 4 § 1, 3 och 5 mom., 4 a—4 d, 4 f—4 h och 4 j—4 n §§, 5 § 6 mom., 5 c, 7 a—7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10, 10 a, 10 c, 12, 13 a, 13 b och 14 §§, 15 § 2 mom., 15 a, 15 b, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19 a—9 d, 20, 21, 21 a—21 f, 22 och 23 §§ lagen om pension för arbetstagare.

5 c §

Om familjepension beviljas efter en sådan förmånslåtare som vid sin död inte uppbar pension, anses vid tillämpningen av 1 mom., 7 § 1 mom. och 9 § 1 mom. 2 punkten dödsdagen som den dag då sjukdomen, lytet eller skadan började, om inte förmånstagaren visar annat.

Om familjepension beviljas efter en förmånslåtare som vid sin död inte fick någon pension, betraktas vid tillämpning av 1 mom. och 7 § 1 mom. dödsdatumet som den dag då sjukdomen, lytet eller skadan inträffade, om inte förmånstagaren visar något annat.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

De medel, som erfordras för täckande av de framtida utgifter, vilka åsamkas genom anordnandet av det ovan i 2 mom. avsedda pensionskyddet, skall arbetspensionskassa i enlighet med av [socialministeriet] fast ställda grunder bokföra såsom *premiereserv*, omfattande även i 9 § 1 mom. 3 punkten avsedda utgifter i den mån sådana kassans inkomster, som icke skola användas för annat ändamål, förslå till täckning av sagda utgifter.

De medel som behövs för täckande av de framtida utgifter vilka åsamkas genom anordnandet av det pensionskydd som avses i 2 mom., skall arbetspensionskassan i enlighet med av *social- och hälsovårdsministeriet* fastställda grunder bokföra såsom *ansvarsskuld*, omfattande även i 9 § 1 mom. 3 punkten avsedda utgifter i den mån sådana kassans inkomster som inte skall användas för annat ändamål förslår till täckning av nämnda utgifter.

11 §

Placeringarna skall göras med beaktande av hur säkra de är, bibehållandet av realvärdet, avkastningen och pensionskassans likviditet. I fråga om säkerheten för placeringarna skall i tillämpliga delar gälla 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag (1062/79). Av täckningen för den premiereserv som avses ovan i 10 § 3 mom. skall dock förtecknas ett belopp som, uppskattat enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet har bestämt, utgör minst 90 procent av premiereserven.

Vad som stadgas i 1 och 2 mom. gäller inte lån, som beviljas enligt 4 i § lagen om pension för arbetstagare.

Placeringar skall göras så att de tryggar säkerhet, avkastning och likviditet samt är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning. Härvid skall i tillämpliga delar gälla vad som stadgas i 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag (1062/79).

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar föreskrifter om tillämpningen av 2 mom.

11 a §

För uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall arbetspensionskassan ha en försäkringsmatematiker.

Om försäkringsmatematikerns uppgifter och behörighetsvillkoren gäller på motsvarande sätt vad som stadgas i 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag.

Kassan skall göra en anmälan till social- och hälsovårdsministeriet när en försäkringsmatematiker har anställts och när denne har avgått.

Denna lag träder i kraft den

199 .

Arbetspensionskassan skall utse en i denna lag avsedd försäkringsmatematiker inom ett år lagens ikraftträdande.

4.

Lag**om ändring av lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 26 juli 1985 om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (662/85) 7 § 3 mom., 7 a § 3. mom. och 9 § 2 mom.,

av dessa lagrum 7 a § 3 mom. sådant det lyder i lag av den 28 juni 1993 (561/93) och 9 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 17 januari 1991 (54/91), samt

fogas till 9 §, sådan den lyder delvis ändrade genom nämnda lag av den 17 januari 1992, ett nytt 3 mom. och till lagen en ny 9 a § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

7 §

De medel, som behövs för täckande av de framtida utgifter som anordnandet av det i 2 mom. angivna pensionskyddet medför, skall pensionskassan i enlighet med grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet fondera såsom *premiereserv*, vilken omfattar även de i 12 § 1 mom. 4 punkten lagen om pension för arbetstagare nämnda utgifterna i den mån de inkomster som pensionskassan har och som inte skall användas för andra ändamål förslår till täckning av nämnda utgifter.

De medel som behövs för täckande av de framtida utgifter som anordnandet av det i pensionskydd som anges i 2 mom. medför, skall pensionskassan i enlighet med grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet bokföras som *ansvarsskuld*, vilken omfattar även de i 12 § 1 mom. 4 punkten lagen om pension för arbetstagare nämnda utgifterna i den mån de inkomster som pensionskassan har och som inte skall användas för andra ändamål förslår till täckning av nämnda utgifter.

7 a §

Arbetsgivaren svarar inför *pensionsanstalten* även för arbetstagarnas pensionsavgift.

Arbetsgivaren svarar inför pensionskassan för utövande konstnärer även för arbetstagarnas pensionsavgift.

9 §

Placeringarna skall göras med beaktande av hur säkra de är, bibehållandet av realvärdet, avkastningen och pensionskassans likviditet. I fråga om säkerheten för placeringarna skall i tillämpliga delar gälla 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag (1062/79). Av täckningen för den *premiereserv* som avses ovan i 7 § 3 mom. skall dock förtecknas ett belopp som, uppskattat enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet har bestämt, utgör minst 90 procent av *premiereserven*.

Placeringar skall göras så att de tryggar *säkerhet, avkastning och likviditet samt är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning*. Härvid skall dessutom i tillämpliga delar gälla vad som stadgas i 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag (1062/79).

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar föreskrifter om tillämpningen av 2 mom.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 a §

För uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall pensionskassan för utövande konstnärer ha en försäkringsmatematiker.

Om försäkringsmatematikerns uppgifter och behörighetsvillkoren gäller på motsvarande sätt vad som stadgas i 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag.

Kassan skall göra en anmälan till social- och hälsovårdsministeriet när en försäkringsmatematiker har anställts och när denne har avgått.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Pensionskassan för utövande konstnärer skall utse en i denna lag avsedd försäkringsmatematiker inom ett år från lagens ikraftträdande.

5.

Lag**om ändring av lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare (468/69) 9 § 4 mom. sådant det lyder i lag av den 13 december 1991 (1436/91),

ändras 2 § 1 mom., 10 § 1, 2 och 4 mom., 11 § 1 mom. och 17 § 1 mom.,

av dessa lagrum 10 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 30 december 1993 (1655/93) och 17 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 14 oktober 1994 (881/94), samt fogas till 9 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

2 §

Företagare är skyldig att upptaga i 1 § 1 mom. avsedd försäkring för pensionsskydd enligt denna lag i pensionsanstalt, som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare, eller och i sådant försäkringsbolag eller sådan i lagen om understödskassor avsedd pensionskassa, som bedriver verksamhet enbart enligt denna lag.

9 §

En företagare svarar såsom för egen skuld för sådana familjemedlemmars försäkringspremie som arbetar i hans företag. Om företagarverksamhet som avses i denna lag bedrivs i form av en sammanslutning eller ett samfund, svarar även sammanslutningen eller samfundet för sina delägars på nämnda verksamhet grundade försäkringspremier såsom för egen skuld.

Utan hinder av 1 mom. är premieprocentsatsen enligt denna lag 16,9 år 1992.

10 §

Av försäkringspremien enligt denna lag överföres till en premiereserv den del, som icke erfordras för skäligen förvaltningskostnader. Likaså överföres till premiereserven avkastningen av motsvarande placeringar. Från reserven avdrages pensionsanstaltens andel i pensioner och andra förmåner enligt denna lag.

Pensionsanstalterna svarar för pensioner och andra förmåner enligt denna lag i förhållande till sina premiereserver enligt 1 mom. Vid bestämmandet av premiereserverna beaktas

Föreslagen lydelse

2 §

Ett företagare är skyldig att uppta i 1 § 1 mom. avsedd försäkring för pensionsskydd enligt denna lag i en pensionsanstalt, som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare, eller i en sådan pensionskassa enligt lagen om försäkringskassor (1164/92) som bedriver verksamhet enbart enligt denna lag.

9 §

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer grunderna för försäkringspremien på framställning av pensionsanstalten.

(4 mom. upphävs)

10 §

Av försäkringspremien enligt denna lag fogas till premieansvaret den del som inte behövs för skäligen förvaltningskostnader. Likaså fogas till premieansvaret avkastningen av motsvarande placeringar. Från ansvaret avdras pensionsanstaltens andel i pensioner och andra förmåner enligt denna lag.

Pensionsanstalterna svarar för pensioner och andra förmåner enligt denna lag i förhållande till sitt premieansvar enligt 1 mom. Vid bestämmandet av premieansvaret beaktas härvid dock

Gällande lydelse

dock inte de obetalda försäkringspremier som har lämnats till indrivning i utsökningsväg eller bevakats i konkurs. Vid bestämmandet av premiereserverna beaktas inte heller sådana obetalda försäkringspremier som ingår i ett saneringsprogram enligt lagen om företagssanering (47/93) eller i ett betalningsprogram enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/93) eller i en sådan frivillig skuldsanering som till innehållet motsvarar principerna i de nämnda lagarna. Om den *premiereserv* som bestämts på detta sätt inte förslår till de ovan nämnda pensionerna och andra förmånerna, betalar staten den återstående delen. Staten skall enligt vad som *närmare* stadgas genom förordning varje år i förskott betala ett belopp som motsvarar vad staten uppskattas komma att betala som sin andel.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer grunderna för beräkning av de i 1 mom. avsedda skäliga förvaltningskostnaderna samt den i 1 och 3 mom. avsedda avkastningen av placeringar. Ministeriet meddelar även *närmare* föreskrifter angående tillämpningen av denna paragraf.

11 §

Företagare är berättigad att på villkor och mot *premie*, som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet, för sig och sina anhöriga anordna pensionsskydd, som är bättre än det pensionsskydd som förutsättes i denna lag.

17 §

Om inte annat följer av denna lag, gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 mom., 3, 4 och 4 a—4 n §§, 5 § 1 och 3—6 mom., 5 b, 5 c, 7 a, 7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10 och 10 c §§, 11 § 1 och 2 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten och 4 mom. samt 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 e och 22 §§ lagen om pension för arbetstagare.

Föreslagen lydelse

inte de obetalda försäkringspremier som har lämnats till indrivning i utsökningsväg eller bevakats i konkurs. Vid bestämmandet av *premieansvaret* beaktas inte heller sådana obetalda försäkringspremier som ingår i ett saneringsprogram enligt lagen om företagssanering (47/93) eller i ett betalningsprogram enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/93) eller i en sådan frivillig skuldsanering som till innehållet motsvarar principerna i de nämnda lagarna. Om det *premieansvar* som har bestämts på detta sätt inte förslår till de ovan nämnda pensionerna och andra förmånerna, betalar staten den återstående delen. Staten skall enligt vad som stadgas genom förordning varje år i förskott betala ett belopp som motsvarar vad staten uppskattas komma att betala som sin andel.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer de *grunder för beräkningen av premieansvaret* enligt vilka de skäliga förvaltningskostnaderna som avses i 1 mom. samt den avkastning av placeringar som avses i 1 och 3 mom. beräknas. Ministeriet meddelar även *närmare* föreskrifter angående tillämpningen av denna paragraf.

11 §

Företagare är berättigade att på de villkor och *grunder* som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet, anordna för sig och sina anhöriga pensionsskydd som är bättre än det pensionsskydd som förutsätts i denna lag.

17 §

Om inte annat följer av denna lag, gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 mom., 3 § 1 och 2 mom., 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §§, 5 § 1 och 3—6 mom., 5 b, 5 c, 7 a, 7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10 och 10 c §, 11 § 1 och 2 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten och 4 mom. samt 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 e och 22 §§ lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den
199 .

6.

Lag**om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/69) 11 § 1 mom., 17 § 2 mom. och 19 § 1 mom.,

av dessa lagrum 17 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 10 april 1981 (259/81) och 19 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 14 oktober 1994 (882/94), samt

fogas till 10 §, sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 19 november 1993 (983/93), ett nytt 4 mom., varvid nuvarande 4 och 5 mom. blir 5 och 6 mom., till 17 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 10 april 1981, ett nytt 3 mom. samt till lagen en ny 17 a § som följer:

Gällande lydelse

11 §

Lantbruksföretagare är berättigad att på villkor och mot *premie*, som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet, för sig och sina anhöriga anordna pensionsskydd, som är bättre än det pensionsskydd denna lag förutsätter. Försäkringspremien för här avsedd tilläggsförmån må erläggas även i ett för allt.

Föreslagen lydelse

10 §

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skall i enlighet med av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder bokföra såsom ansvarsskuld de medel som behövs för täckande av de framtida utgifter vilka åsamkas genom anordnandet av pensionsskydd enligt denna lag upp till det belopp som sådana anstaltens inkomster som inte skall användas för något annat ändamål förslår till täckning av nämnda utgifter.

11 §

Lantbruksföretagare är berättigade att på de villkor och *grunder* som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet, anordna för sig och sina anhöriga ett pensionsskydd som är bättre än det pensionsskydd som denna lag förutsätter. Försäkringspremien för sådan tilläggsförmån får betalas även i ett för allt.

17 §

Placeringarna skall göras med beaktande av deras säkerhet, realvärdets bevarande, avkastning och pensionsanstaltens likviditet. Säkerheten för placering skall utgöra i 10 kap. 3 § 1 mom. 1—4 punkterna lagen om försäkringsbolag (1062/79) nämnda eller till sin art och säkerhet därmed likställbara värdepapper eller förbindelser eller fast egendom, som till sitt värde motsvarar placeringen, eller och placeringsskreditförsäkring, som beviljats av pensionsskyddscentralen.

Placeringar skall göras så att de tryggar säkerhet, avkastning och likviditet samt är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning. Härvid skall i tillämpliga delar även gälla vad som stadgas i 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag (1062/79).

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar föreskrifter om tillämpningen av 2 mom.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

19 §

Om inte annat följer av denna lag gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 mom., 3 § 3 och 4 mom., 4 och 4 a—4 n §§, 5 § 1 och 3—6 mom., 5 b, 5 c, 7 a, 7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a och 10 c §§, 11 § 1 och 2 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten samt 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 e och 22 §§ lagen om pension för arbetstagare samt 10 § 3 mom. lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden.

19 §

Om inte annat följer av denna lag, gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 mom., 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §§, 5 § 1 och 3—6 mom., 5 b, 5 c, 7 a, 7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a och 10 c §, 11 § 1 och 2 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten samt 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 e och 22 §§ lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skall utse en i denna lag avsedd försäkringsmatematiker inom ett år från lagens ikraftträdande.

7.

Lag**om ändring av lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 26 januari 1956 om sjömanspensioner (72/56) 56 § samt fogas till lagen en ny 64 c § som följer:

Gällande lydelse

56 §

Pensionskassans tillgångar skola placeras med beaktande av säkerhet, avkastning och kassans likviditet. Vid bedömningen av säkerheten bör uppmärksamhet även fästas vid bevarandet av placeringarnas realvärde. Full-

Föreslagen lydelse

56 §

Pensionskassans tillgångar skall huvudsakligen och i mån av möjlighet placeras för ändamål som främjar utvecklingen av handelsflottan och handelssjöfarten i Finland.

Gällande lydelse

mäktige åligger att fastställa de riktlinjer, som styrelsen vid placeringen av medel skall följa.

Tillgångarna skola huvudsakligen och i mån av möjlighet placeras för ändamål, som främja utvecklingen av handelsflottan och handelssjöfarten i Finland.

Föreslagen lydelse

Placeringar skall göras så att de tryggar säkerhet, avkastning och likviditet samt är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning. Härvid skall i tillämpliga delar även gälla vad som stadgas i 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag (1062/79).

Fullmäktige skall fastställa de riktlinjer som styrelsen skall följa vid placeringen av medel.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar föreskrifter om tillämpningen av 2 mom.

64 c §

För uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall sjömanspensionskassan ha en försäkringsmatematiker.

Om försäkringsmatematikerns uppgifter och behörighetsvillkoren gäller på motsvarande sätt vad som stadgas i 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag.

Kassan skall göra en anmälan till social- och hälsovårdsministeriet när en försäkringsmatematiker har anställts och när denne avgår.

Denna lag träder i kraft den 199.

Sjömanspensionskassan skall utse en i denna lag avsedd försäkringsmatematiker inom ett år lagens ikraftträdande.

8.

Lag**om ändring av 29 § lagen om olycksfallsförsäkring**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 29 § lagen den 20 augusti 1948 om olycksfallsförsäkring (608/48) som följer:

Gällande lydelse

29 §

De försäkringsanstalter, vilka äro berättigade att bevilja i denna lag omförmälda försäkringar, äro statens försäkringsanstalt, därest sådan inrättas, och inhemskt försäkringsbolag,

Föreslagen lydelse

29 §

Endast sådana inhemska försäkringsbolag som av statsrådet har beviljats koncession därtill är berättigade att bevilja försäkringar som avses i denna lag. Statsrådet skall bevilja koncession,

Gällande lydelse

som av statsrådet beviljats koncession för bedrivande av förenämnda försäkringsrörelse.

Koncessionen kan återtagas, därest statsrådet finner tvingande skäl därtill föreligga.

Föreslagen lydelse

om den tilltänkta försäkringsrörelsen eller försäkringsbolagets i 2 kap. 2 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag avsedda delägare inte bedöms äventyra en sund utveckling av den lagstadgade olycksfallsförsäkringsverksamheten, om försäkringsbolagets ledning uppfyller de krav som ställs i 7 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag och om försäkringsbolagets aktiekapital eller garantikapital och grundfond tillsammans (grundkapital) är minst 14 000 000 mark.

Vad som i 2 kap. 5 a § och 14 kap. 5 a § lagen om försäkringsbolag (1062/79) stadgas om social- och hälsovårdsministeriet gäller i tillämpliga delar statsrådet när det är fråga om koncession som gäller lagstadgad olycksfallsförsäkring.

Det belopp som nämns i 1 mom. kan genom förordning ändras så att det som motsvarar utvecklingen av den allmänna prisnivån.

Denna lag träder i kraft den

199 .

9.

L a g**om ändring av lagen om försäkringsmäklare**

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i lagen den 19 februari 1993 om försäkringsmäklare (251/93) 6 § och 15 § 5 mom, ändras 2 §, 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten, och 21 § 1 mom. samt fogas till lagen en ny 20 a § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Driftställe

En försäkringsmäklare skall för sin rörelse ha ett fast driftställe i Finland.

Föreslagen lydelse

2 §

Driftställe

En försäkringsmäklare skall för sin rörelse ha ett fast driftställe i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

2 §

Anteckningar i försäkringsmäklarregistret

I försäkringsmäklarregistret skall antecknas

1) för en fysisk person som registrerats som försäkringsmäklare hans fullständiga namn, nationalitet, boningsort, adressen till hans driftställe i Finland samt, om han förmedlar försäkringar enbart för en sammanslutning som avses i 4 §, sammanslutningens firma,

1) för en fysisk person som har registrerats som försäkringsmäklare hans fullständiga namn, nationalitet, boningsort, adressen till det driftställe från vilket försäkringsmäklarverksamheten bedrivs samt, om han förmedlar försäkringar enbart för en sammanslutning som avses i 4 §, sammanslutningens firma,

Gällande lydelse

2) för en sammanslutning som registrerats som försäkringsmäklare sammanslutningens firma, hemort, adressen till sammanslutningens driftställe i Finland samt den ansvariga föreståndarens fullständiga namn, nationalitet och boningsort,

Föreslagen lydelse

2) för en sammanslutning som har registrerats som försäkringsmäklare sammanslutningens firma, hemort, adressen till *det driftställe från vilket försäkringsmäklarverksamheten bedrivs* samt den ansvariga föreståndarens fullständiga namn, nationalitet och boningsort.

6 §

Näringsanmälan

Innan försäkringsmäklaren inleder sin rörelse skall han göra grundenmälan enligt handelsregisterlagen (129/79).

6 §

(upphävs)

15 §

Tillsyn över försäkringsmäklare

Ministeriet har rätt att för registrering av försäkringsmäklare enligt 1 § få uppgifter ur straffregistret.

(5 mom. upphävs)

20 a §

Identifiering av kunder

Försäkringsmäklaren skall konstatera sin kunds identitet i sådana kundförhållanden om vilka social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter. Om det är sannolikt att kunden handlar för någon annans räkning, skall identifieringen med de medel försäkringsmäklaren förfogar över utsträckas också till denne. Identifieringsuppgifterna eller uppgifter om identifikationshandlingarna skall förvaras på ett tillförlitligt sätt under minst fem år från det kundförhållandet upphörde.

21 §

Tvivelaktiga affärstransaktioner

Försäkringsmäklaren skall utan hinder av 19 §, innan han slutför en affärstransaktion eller, om förhandsanmälan skulle medföra oskäligt besvär, ofördröjligen efter det att affärstransaktionen slutförts underrätta social- och hälsovårdsministeriet, om han har anledning att betvivla det lagliga ursprunget av de medel som används till de tjänster som försäkringsmäklaren betts om. Föremålet för anmälan får inte underrättas om saken.

21 §

Tvivelaktiga affärstransaktioner

Försäkringsmäklaren skall utan hinder av 19 §, innan han slutför en affärstransaktion eller, om förhandsanmälan skulle medföra oskäligt besvär, ofördröjligen efter det att affärstransaktionen har slutförts underrätta social- och hälsovårdsministeriet, om han har anledning att betvivla det lagliga ursprunget av de medel som används till de tjänster som försäkringsmäklaren har betts om. Föremålet för anmälan får inte underrättas om saken. *Ministeriet har rätt att registrera anmälningarna och*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

de uppgifter som framgår av dem. Uppgifterna får användas och överlåtas endast för att motarbeta sådan brottslighet som avses i 3 mom. i denna paragraf.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Förordning

om ändring av bokföringsförordningen

På föredragning av handels- och industriministern fogas till 11 § bokföringsförordningen av den 30 december 1992 (1575/92) ett nytt 3 mom. som följer:

11 §

Om moderföretaget i en koncern är en sammanslutning vars huvudsakliga syfte är att äga aktier och andelar i andra sammanslutningar och om dotterföretagen uteslutande eller delvis är försäkringsbolag, sålunda att koncernens rörelse huvudsakligen utgörs av försäkringsverksamhet, skall koncernbokslutet för moderföretaget upp-

göras enligt de formulär som fastställts för försäkringsbolag, så som social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmer.

Denna förordning träder i kraft den 199 .

Förordningen tillämpas första gången på bokföringen för den räkenskapsperiod som utlöper den 31 december 1995.

Utkast

Bilaga 3

Förordning

om de principer som skall iaktas då ansvarsskulden i försäkringsbolag beräknas

På föredragning av social- och hälsovårdsministern stadgas med stöd av 10 kap. 2 § 4 mom. lagen den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/79), sådant detta lagrum lyder i lag av den 1994 (/94):

1 §

När ansvarsskulden i livförsäkringsbolag beräknas skall följande principer iaktas:

1) Försiktighet vid beräkningen av ansvarsskulden förutsätter att det i en tillräcklig utsträckning beaktas att de faktorer som är väsentliga för beräkningarna kan variera på ett ogynnsamt sätt.

2) Metoden för beräkning av ansvarsskulden skall vara betryggande med hänsyn till hur de tillgångar värderas som utgör täckning för ansvarsskulden.

3) Räntesatsen för beräkning av ansvarsskulden skall väljas med försiktighet.

4) Räntesatsen för beräkning av ansvarsskulden kan väljas enligt avkastningsnivån för de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden, med avdrag för en tillräcklig försiktighetsmarginal. I fråga om avtal med en periodisk premie skall också nivån på avkastningen av investeringen av de framtida betalningarna beaktas. Avkastningsnivån skall även justeras så att den svarar mot avkastningen på framtida placeringar, till den del de placeringar som utgör täckning för ansvarsskulden är i kraft en kortare tid än ansvarsskulden.

5) Bestämmelserna i punkt 4 tillämpas inte på fondförsäkringsavtal, på försäkringsavtal med en engångspremie för en tid av högst åtta år eller på försäkringar för vilka i försäkringsavtalet inte intagits bestämmelser om rätt till utdelning av ett överskott. Räntesatsen för beräkning av ansvarsskulden för här nämnda försäkringar får inte överstiga den försiktigt uppskattade avkastningsnivån för de placeringar av bolaget som utgör täckning för dessa försäkringar.

6) Andelen för en enskild försäkring av bolagets premieansvar skall alltid uppgå till ett åtminstone lika stort belopp som det garanterade återköpsvärdet för denna försäkring.

7) Anskaffningsutgiften för en försäkring

kan periodiseras så att från premieansvarets bruttobelopp avdras en post som, med beaktande av de poster som uppburits för bolagets försäkringar för täckande av rörelsekostnaderna och nivån på de anskaffningsutgifter som bolaget eventuellt aktiverat i sin balansräkning, kan anses disponibel för detta ändamål utan att de försäkrade förmånerna riskeras.

8) Kostnaderna för skötseln av det existerande försäkringsbeståndet kan beaktas indirekt så att från de framtida intäkterna avdras de poster som uppstår för att täcka förvaltningskostnaderna för försäkringen om inte försiktigheten förutsätter en annan metod.

9) De framtida tilläggsförmånerna kan beaktas indirekt på ett sätt som motsvarar de bedömningar som utgör grund för hur ansvarsskulden skall beräknas samt den nuvarande metoden för att bestämma ett bolags tilläggsförmåner.

10) Principerna för hur ansvarsskulden beräknas får inte varieras från år till år så att möjligheterna att jämföra årsresultaten väsentligt minskar eller så att nivån på det överskott som skall återbäras till försäkringstagarna uppvisar en onödig variation.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om maximiräntesatsen för beräkning av ansvarsskulden och om tillämpningen av principerna i denna paragraf. Ministeriet skall även ange de allmänna principerna för beräkning av utjämningsansvaret och för hur utjämningsansvaret inverkar på de ovan nämnda försiktighetskraven. I fråga om utjämningsansvaret skall bolaget på förhand för social- och hälsovårdsministeriet göra redo för tillämpningen av de principer som ministeriet fastställt.

2 §

Då ansvarsskulden för ett skadeförsäkringsbolag beräknas skall följande principer iaktas:

1) Ansvarsskulden bör alltid vara tillräcklig så att försäkringsbolaget vid en skälig bedömning kan anses kunna fullgöra alla de skyldigheter som uppkommer till följd av bolagets försäkringsavtal.

2) Försäkringsbolaget kan nyttja statistiska metoder för beräkning av ansvarsskulden. Bolaget bör, på basis av eget material eller sådant statistiskt material som har inhämtats om försäkringsbestånd som bör anses motsvara dess eget försäkringsbestånd, kunna klargöra att de statistiska metoder som använts är adekvata.

3) Ansvarsskulden för ersättningar av pensionstyp beräknas med sedvanliga försäkringsmatematiska metoder.

4) För beräkning av ansvarsskulden får diskontering användas endast om den redovisas öppet och följande villkor uppfylls:

a) Den uppskattade genomsnittliga tiden för slutregleringen av skador inom en skadegrupp är minst fyra år.

b) Diskonteringen genomförs med en btryggande metod och social- och hälsovårdsministeriet informeras på förhand om hur diskonteringen genomförs.

c) Försäkringsbolaget beaktar vid uppskattningen av totalkostnaderna alla de faktorer som eventuellt ökar dessa.

d) Försäkringsbolaget kan på ett tillförlitligt sätt härleda den tillämpade beräkningsmodellen ur ett eget material eller ur statistiskt material om försäkringsbestånd som bör anses motsvara dess eget försäkringsbestånd.

e) Den räntesats som nyttjas som beräkningsgrund överstiger inte den nivå på avkastningen som med iakttagande av försiktighet bestämts för placering i de tillgångar som utgör täckning för ansvaret för den tid slutregleringen av en skada i genomsnitt uppskattas ta i anspråk.

I bilagor till bolagets balansräkning skall redogöras för den diskonteringsmetod som använts.

Social- och hälsovårdsministeriet kan meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av principerna i denna paragraf. Ministeriet skall även ange de allmänna principer som skall tillämpas på beräkningen av försäkringsbolagens utjämningsbelopp. Bolaget skall på förhand skaffa ministeriets fastställelse av det sätt på vilket de ovannämnda allmänna principerna för beräkning av utjämningsbeloppet tillämpas.

3 §

Denna förordning träder i kraft den 199 .

Utkast

Bilaga 4

Förordning

om täckning av ansvarsskulden i försäkringsbolag som bedriver direktförsäkringsrörelse

På föredragning av social- och hälsovårdsministern stadgas med stöd av 10 kap. 3 § 5 mom. lagen den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/79), sådant detta lagrum lyder i lag av den 1994 (/94):

1 §

Definitioner

I denna förordning avses med

1) *en EES-stat*, en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2) *en reglerad marknad i en EES-stat*, en fondbörs som står under offentlig tillsyn i en EES-stat samt andra sådana i en EES-stat fungerande system för omsättning som enligt social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter likställs med en sådan fondbörs,

3) *bruttobeloppet av ansvarsskulden*, totalbeloppet av denna före avdrag för de poster som 10 kap. 3 § 3 mom. lagen om försäkringsbolag stadgar,

4) *en skuldförbindelse*, en låne- och annan fordran som har sin grund i ett skuldförhållande samt masskuldebrevslån, andra penning- och kapitalmarknadsinstrument och bankfordran, dock inte aktier, andelar, derivativ avtal eller sådana förpliktelser som har en sämre förmånsrätt än gäldenärens övriga förpliktelser,

5) *en skuldförbindelse utan säkerhet*, en skuldförbindelse utan sådan säkerhet som enligt 2—4 §§ som sådan kan godtas som täckning för ansvarsskulden eller som enligt de föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet meddelar kan godtas som säkerhet, samt

6) *en fastighetssammanslutning*, en sammanslutning med huvudsakligt syfte att äga sådana tillgångar som nämns i 4 § 1 mom. 1—3 punkten.

7) *en sammanslutning*, också placeringsfonden och andra därmed jämförbara företag för kollektiv placeringar.

Vad denna förordning stadgar om en EES-stat skall i den utsträckning och under de förutsättningar som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer tillämpas också på en annan stat

som ministeriet i sin föreskrift eller i ett enskilt fall på begäran av ett försäkringsbolag jämställer med en EES-stat.

Vad denna förordning stadgar om en skuldförbindelse gäller också upplupen ränta.

Stadgandena i denna förordning om fastigheter och byggnader samt om de rättigheter som nämns i 10 kap. 3 § 5 mom. 5 punkten lagen om försäkringsbolag skall tillämpas på sådana tillgångar även då de ägs av en sådan fastighetssammanslutning som har hemort i en EES-stat och den som innehar täckningen har bestämmanderätten i sammanslutningen, på samma sätt som om de ägdes direkt av försäkringsbolaget. Vad detta moment stadgar gäller även en sådan fastighetssammanslutning som har hemort i en EES-stat om den som innehar täckningen har bestämmanderätten i sammanslutningen tillsammans med ett eller flera andra försäkringsbolag eller med ett eller flera andra bolag som hör till försäkringsbolags koncern eller som social- och hälsovårdsministeriet på försäkringsbolagets ansökan jämställer med en fastighetssammanslutning som avses i detta moment. Med ett försäkringsbolag avses i detta moment ett försäkringsbolag som erhållit koncession i en EES-stat.

I ansvarsskulden för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsflörsäkringsrörelse inberäknas vid tillämpningen av denna förordning även de poster som avses i 10 kap. 3 § 7 mom. lagen om försäkringsbolag.

2 §

Skuldförbindelser som kan täcka hela beloppet av ansvarsskulden

Med de villkor och begränsningar som 10 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag stadgar kan hela beloppet av ansvarsskulden täckas med

1) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller

borgesmannen är en EES-stat, landskapet Åland eller ett internationellt samfund med åtminstone en EES-stat som medlem,

2) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgesmannen är en depositionsbank eller ett försäkringsbolag som erhållit koncession i en EES-stat och står under offentlig tillsyn eller en annan sammanslutning som social- och hälsovårdsministeriet jämställer med en depositionsbank eller ett försäkringsbolag av ovannämnd art,

3) lånefordringar med livförsäkringar som beviljats av bolaget som pantsäkerhet, dock högst till återköpsvärdet,

4) skuldförbindelser i vilka gäldenären är en fysisk person eller en annan sammanslutning än de som omfattas av tillämpningsområdet för 1 eller 2 punkten och pantsäkerheten utgörs av skuldförbindelser som nämns i 1 och 2 punkten.

3 §

Grupper av tillgångslag som var för sig kan täcka högst hälften av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden får, med de villkor och begränsningar som 10 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag stadgar, till vardera av följande grupper av tillgångslag höra högst ett belopp som motsvarar 50 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden.

I gruppen

1) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgesmannen är en kommun, ett kommunalförbund, en församling som är ett offentligt samfund eller något annat regionalt offentligt samfund som kan jämföras med dessa och är belägen i en EES-stat samt har rätt att uppbära skatter eller har medlemmar som har en sådan rätt,

2) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgesmannen är ett annat kreditinstitut, som har koncession i en EES-stat och står under offentlig tillsyn, än en sådan depositionsbank som nämns i 2 § 2 punkten eller en annan sammanslutning som med stöd av 2 § 2 punkten jämföras med denna,

3) skuldförbindelser i vilka gäldenären är ett aktiebolag vars aktier omsätts på reglerade marknader i en EES-stat och som inte omfattas av tillämpningsområdet för 2 § 2 punkten,

4) skuldförbindelser som omsätts på regler-

ade marknader i en EES-stat och i vilka gäldenären är en annan sammanslutning än de som nämns i 1—3 punkten eller som omfattas av tillämpningsområdet för 2 § 1 eller 2 punkten,

5) sådana skuldförbindelser i vilka gäldenären är en fysisk person eller en annan sammanslutning än de som nämns i 1—3 punkten eller som omfattas av tillämpningsområdet för 2 § 1 eller 2 punkten, och för vilka skuldförbindelser som nämns i 1—4 punkten utgör pantsäkerhet.

II gruppen

1) aktier och andelar i sammanslutningar med hemort i en EES-stat och sådana aktier och andelar i andra sammanslutningar vilka omsätts på reglerade marknader i en EES-stat med undantag för aktier och andelar i fastighetssammanslutningar,

2) sådana av sammanslutningar som nämns i 1 punkten med hemort i en EES-stat emitterade förbindelser som har en sämre förmånsrätt än sammanslutningens övriga förbindelser, och motsvarande av andra i 1 punkten avsedda sammanslutningar emitterade förbindelser om de omsätts på reglerade marknader i en EES-stat.

3) sådana skuldförbindelser i vilka gäldenären är en fysisk person eller en annan sammanslutning än de som omfattas av tillämpningsområdet för 2 § 1 eller 2 punkten och för vilka aktier eller andelar som nämns i 1 punkten eller förbindelser som nämns i 2 punkten utgör pantsäkerhet.

Om till en skuldförbindelse som nämns i 1 mom. I gruppen 1—4 punkten knutits en pantsäkerhet som nämns i 1 mom. II gruppen 3 punkten, en borgen som nämns i 2 § 1 eller 2 punkten eller en inteckningssäkerhet som nämns i 4 § 2 mom. kan skuldförbindelsen upp till det belopp av säkerheten som kan utgöra täckning, lämnas obeaktad då tillämpningsområdet för den maximigräns om 50 procent som avses i 1 mom. I gruppen bestäms.

4 §

Grupper av tillgångslag som kan täcka sammanlagt högst 70 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Under de förutsättningar och med de begränsningar som 10 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag stadgar får av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden högst ett belopp som sammanlagt motsvarar 40

procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden höra till följande egendomsslag:

- 1) fastigheter och byggnader i en EES-stat,
- 2) de rättigheter till fast egendom eller vattenkraft i en EES-stat som nämns i 10 kap. 3 § 5 mom. 5 punkten lagen om försäkringsbolag,
- 3) aktier och andelar i fastighetssammanslutningar med hemort i en EES-stat,
- 4) skuldförbindelser av fastighetssammanslutningar som nämns i 1 § 4 mom. samt fordringar för byggnadstiden på sådana fastighetssammanslutningar som nämns i 1 § 4 mom. och i vilka ett försäkringsbolag har bestämmanderätten i egenskap av den som innehar täckningen.

Sammanräknat med de tillgångsslag som nämns i 1 mom. får högst en sådan andel av täckningen för ansvarsskulden som motsvarar 70 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden utgöras av sådana skuldförbindelser i vilka gäldenären är en fysisk person eller en annan sammanslutning än de som omfattas av tillämpningsområdet för 2 § 1 eller 2 punkten och för vilka säkerheten utgörs av en in-teckning i fast egendom i en EES-stat eller i en i 10 kap. 3 § 5 mom. 5 punkten lagen om försäkringsbolag nämnd rättighet till sådan egendom eller för vilka pantsäkerheten utgörs av aktier eller andelar som nämns i 1 mom. 3 punkten.

5 §

Grupper av tillgångsslag som kan täcka sammanlagt högst 25 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Under de förutsättningar och med de begränsningar som 10 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag stadgar får de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden utgöras av

1) andra skuldförbindelser utan säkerhet än masskuldebrevslån och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument, sammanlagt högst ett belopp som motsvarar 5 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden,

2) andra tillgångar än de som nämns i 2—4 §§ sammanräknat med de skuldförbindelser som nämns ovan i 1 punkten högst ett belopp som motsvarar 25 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden.

Den maximigräns som stadgas ovan i 1 mom. 1 punkten tillämpas inte om gäldenären är ett sammanslutning som avses i 2 § 1 och 2 punkten, 3 § 1 mom. I gruppen 1 och 2 punkten och 4 § 1 mom. 4 punkten.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om de villkor och begränsningar under vilka de tillgångar som avses i 1 mom. 2 punkten får beaktas i täckningen.

6 §

Begränsningen av likviditetsrisken till 10 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden får sammanlagt högst ett belopp som motsvarar 10 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden utgöras av sådana tillgångar som inte omsätts på reglerade marknader i en EES-stat och som hör till följande tillgångsslag:

1) aktier och andelar, med undantag av aktier och andelar i 1 § 4 mom. avsedda fastighetssammanslutningar och sådana placeringsfonder och andra med dem jämförbara företag för kollektiva placeringar på vilka tillämpas 1 punkten i II gruppen enligt 3 § 1 mom.:

- 2) förbindelser som har en sämre förmånsrätt än gäldenärens övriga förbindelser,
- 3) andra masskuldebrevslån än de som nämns i 2 § 1 och 2 punkten.

7 §

Begränsning av vissa enskilda riskkoncentreringar till 10 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden får i ett och samma enskilda objekt vara placerat ett belopp som motsvarar högst 10 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden då placeringen gäller

1) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgesmannen är ett och samma kommun, kommunalförbund, församling eller någon annan med dessa jämställd regional offentlig sammanslutning som hör till de offentliga sammanslutningar som avses i 3 § 1 mom. I gruppen 1 punkten,

2) en fastighet eller en byggnad eller en grupp av fastigheter eller byggnader som är belägna så nära varandra att de kan betraktas som en enda investering,

3) de i 10 kap. 3 § 5 mom. 5 punkten lagen om försäkringsbolag nämnda rättigheterna till ett objekt som enligt 2 punkten skall betraktas som en helhet,

4) skuldförbindelser för vilka säkerheten ut-

görs av inteckning i en fastighet eller i en anläggning på annans mark och i legorätt till själva marken eller i flera så nära varandra liggande fastigheter eller anläggningar och legorätter att de kan betraktas som en enda investering vid tillämpning av 2 punkten,

5) skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av en inteckning i sådana rättigheter som avses i 10 kap. 3 § 5 mom. 5 punkten lagen om försäkringsbolag då objektet för rättigheterna enligt 2 punkten kan betraktas som en helhet.

Om till en skuldförbindelse som nämns i 1 mom. 1 punkten knutits en säkerhet som enligt 2—4 §§ som sådan kan godkännas som täckning för ansvarsskulden eller som godkänns som säkerhet enligt de föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet meddelar, skall en sådan skuldförbindelse inte upp till det belopp av säkerheten som kan utgöra täckning beaktas vid tillämpning av den maximigräns om 10 procent som stadgas i 1 mom.

Om en fastighet eller en byggnad, ett objekt för en sådan rättighet som avses i 10 kap. 3 § 5 mom. 5 punkten lagen om försäkringsbolag eller ett objekt för en inteckning som fastställts till säkerhet för skuldförbindelsen är ett och samma eller är belägna så nära varandra att de kan betraktas som en enda investering, skall alla placeringar som nämns i detta moment samt vidare de skuldförbindelser och fordringar för byggnadstiden som anknyter till dessa och avses i 4 § 1 mom. 4 punkten sammanräknas vid tillämpning av den maximigräns om 10 procent som nämns ovan i 1 mom.

8 §

Begränsning av vissa enskilda riskkoncentrationer till 5, 10 eller 30 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden får försäkringsbolaget, inklusive samtliga placeringar och säkerheter som nämns nedan, placera högst ett belopp som motsvarar 5 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

1) aktier och andelar i samma sammanslutning och sådana förbindelser i denna sammanslutning som har en sämre förmånsrätt än sammanslutningen övriga förbindelser, dock så att högst ett belopp som motsvarar 2 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden får utgöras av sådana aktier, andelar och förbindelser

som nämns i denna punkt och vilka inte omsätts på reglerade marknader i en EES-stat och vilka inte är sådana aktier eller andelar i placeringsfonder och andra med dem jämförbara företag för kollektiva placeringar som omfattas av tillämpningsområdet enligt 1 punkten II gruppen i 3 § 1 mom.,

2) skuldförbindelser som ingåtts av samma gäldenär,

3) skuldförbindelser som ingåtts av andra gäldenärer till den del pantsäkerheten utgörs av tillgångar som nämns i 1 och 2 punkten eller säkerheten utgörs av en borgen eller en kreditförsäkring som beviljats av samma sammanslutning som avses i detta moment.

Om det är fråga om ett aktiebolag vars aktier omsätts på en reglerad marknad i en EES-stat, kan försäkringsbolaget utan hinder av vad som stadgas ovan i 1 mom. av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden, i varje sådant aktiebolag placera ett belopp som utgör högst 10 procent av ansvarsskuldens bruttobelopp. De placeringar som avses i detta moment får emellertid inte sammanlagt överskrida ett belopp som motsvarar 40 procent av ansvarsskuldens bruttobelopp.

Ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse får i stället för de maximigränser som nämns i 1 och 2 mom. placera ett belopp som motsvarar högst 30 procent, och ett annat försäkringsbolag högst 10 procent av ansvarsskuldens bruttobelopp i sådana slag av tillgångar som avses i 1 mom. 1—3 punkten, om en sammanslutning eller gäldenär som avses i 1 mom. är en sådan depositionsbank, ett sådant försäkringsbolag eller en sådan annan sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten. Till den del som de i denna paragrafs 1 och 2 mom. nämnda maximigränserna överskrids kan de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden emellertid vara uteslutande sådana skuldförbindelser vilkas säkerhet utgörs av borgen eller kreditförsäkring som har beviljats av en sådan sammanslutning som avses i 2 § 2 mom.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om hur den maximigräns om 30 procent och på motsvarande sätt den gräns om 10 procent vilka nämns i 3 mom. skall tillämpas då de villkor och begränsningar beaktas som 10 kap. 3 § 2 mom stadgar. I ministeriets föreskrifter skall särskild vikt fästas vid beloppet av de egna tillgångarna i en depositionsbank, ett försäkringsbolag eller en

annan sammanslutning som nämns i 2 § 2 punkten jämfört med bruttobeloppet av ansvarsskulden för den som innehar täckningen.

Denna paragraf tillämpas inte på sammanslutningar som nämns i 1 § 4 mom., 2 § 1 punkten och 3 § 1 mom. I gruppen 1 punkten.

Om till en skuldförbindelse som nämns i 1 mom. 2 punkten har knutits en säkerhet som enligt 2—4 §§ som sådan kan godkännas som täckning för ansvarsskulden eller som godkänns som säkerhet enligt de föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet meddelar, skall skuldförbindelsen inte upp till det belopp av säkerheten som kan utgöra täckning beaktas då tillämpningsområdet bestäms för den maximigräns om 5 procent som stadgas i 1 mom. eller 10 procent som stadgas i 2 mom. Det sammanlagda beloppet av de skuldförbindelser som nämns i 1 mom. 2 punkten får dock innan säkerheterna har avdragits uppgå till högst 30 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden.

Vid tillämpning av de maximigränser som stadgas i denna paragraf skall beaktas också sådana enligt 1 mom sammanräknade placeringar, som hänför sig till eller har anknytning till en annan sammanslutning eller person som står i en väsentlig ekonomisk intressegemenskap den sammanslutning eller person som avses i 1 mom.

9 §

Begränsning av vissa enskilda riskkoncentrationer till 1 procent och till 2 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden får ett belopp som motsvarar högst 1 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden vara placerade i masskuldebrevslån utan säkerhet och i andra penning- och kreditmarknadsinstrument utan säkerhet vilka inte omsätts på reglerade marknader i en EES-stat samt i andra skuldförbindelser utan säkerhet, som emitterats av en gäldenär och andra gäldenärer som står i en väsentlig ekonomisk intressegemenskap till honom. Social- och hälsovårdsministeriet kan i enskilda fall höja gränsen till 2 procent.

Den maximigräns som stadgas ovan i 1 mom. tillämpas inte om gäldenären är en sammanslutning som avses i 2 § 1 och 2 punkten, 3 § 1 mom. I gruppen 1 och 2 punkten och 4 § 1 mom. 4 punkten.

10 §

Aktier i ett dotterbolag

Ett försäkringsbolag får inte utan tillstånd av social- och hälsovårdsministeriet i täckningen för ansvarsskulden beakta aktier som det äger i ett sådant dotterbolag som avses i 1 kap. 4 § 1 mom. lagen om försäkringsbolag och som inte utgör en fastighetssammanslutning.

11 §

Begränsning av valutarisken

Ansvarsskulden skall täckas med tillgångar som uttrycks i den valuta i vilken försäkringsbolaget skall fullgöra sina förpliktelser på grund av försäkringsavtalen.

Vad 1 mom. ovan stadgar tillämpas inte om försäkringsbolaget i enlighet därmed skulle vara skyldigt att inneha tillgångar i en viss valuta till ett belopp som motsvarar högst 7 procent av de tillgångar i andra valutor som skall beaktas i täckningen för ansvarsskulden. Med avvikelse från vad 1 mom. stadgar får högst 20 procent av täckningen för den ansvarsskuld som svarar för förbindelser som skall fullgöras i en viss valuta utgöras av andra tillgångar än sådana som uttrycks i denna valuta eller sådana tillgångar som har skyddats mot valutakursändringar.

En ansvarsskuld som svarar för skyldigheter som skall fullgöras i en EES-stats valuta kan täckas också med tillgångar som är uttryckta i ECU.

12 §

Undantagslov att överskrida maximigränsen

Social- och hälsovårdsministeriet kan på begäran av ett försäkringsbolag bevilja tillstånd att överskrida den gräns som stadgas i 3 och 4 §§, 5 § 1 mom. 2 punkten och 7 § 1 mom. 1 punkten samt att under en viss tid överskrida den gräns som stadgas i 5 § 1 mom. 1 punkten, 6 §, 7 § 1 mom. 2—5 punkten och 3 mom. samt i 8 och 9 §§.

13 §

Bemyndigande att meddela föreskrifter

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar

närmare föreskrifter om hur ansvarsskulden skall täckas och om tillämpningen av denna förordning. I ministeriets föreskrifter skall särskilt behandlas var de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden skall vara belägna, hur derivativa avtal kan användas som täckning för ansvarsskulden, hur säkerheterna skall värderas och betydelsen av säkerheterna då de förbindelser som säkerheterna hänför sig till beaktas i täckningen samt förteckningen av täckningen och riktlinjerna för hur bolagets tillgångar skall placeras. Styrelsen för bolaget skall utarbeta och uppdatera dessa riktlinjer.

Ministeriet har rätt att i enskilda fall bestämma att vissa tillgångar inte får beaktas i täckningen för ansvarsskulden om det föreligger särskilda skäl med hänsyn till tillämpningen av 10 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag.

14 §

Övergångsstadgande rörande tillämpningen av 4 § 1 mom.

Om de tillgångar som nämns ovan i 4 § 1 mom. utgör täckning för bolagets ansvarsskuld den 31 december 1994 och då överstiger den gräns om 40 procent som 4 § 1 mom. stadgar tillämpas 4 § 1 mom. på bolaget så att maximigränsen tillsvidare i stället för 40 procent utgör ett procenttal som motsvarar den faktiska situation som råder i bolaget vid denna tidpunkt. Bolaget skall dock senast den 31 december 1998 undanröja denna överskridning.

15 §

Övergångsstadgande rörande tillämpningen av 7 §

Om vissa fastigheter och byggnader som utgjorde täckning för ansvarsskulden i ett bolag som bedriver skadeförsäkring, den 18 juni 1992 överskred den gräns som stadgas ovan i 7 § skall bolaget senast den 31 december 1998 undanröja denna överskridning. Vad som här stadgas om ett bolag som bedriver skadeförsäkring gäller på motsvarande sätt livförsäkringsbolag med fastigheter och byggnader som utgjorde täckning för ansvarsskulden den 10 november 1992 och vid den tidpunkten överskred den ovannämnda gränsen.

16 §

Övergångsstadgande om täckning för ansvarsskulden för en lagstadgad pensionsförsäkring

Av ansvarsskulden för en lagstadgad pensionsförsäkring skall, utaför de begränsningar som denna förordning stadgar i fråga om täckningen, under år 1995 falla en andel som motsvarar 10 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden samt under åren 1996—1999 en andel som bestäms så att från den ovannämnda procentandelen avdras 2 procentenheter för varje kalenderår som påbörjas efter 1995.

17 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 199 .

Utkast

Bilaga 5

Förordning

om poster som skall hänföras till försäkringsbolags verksamhetskapital

På föredragning av social- och hälsovårdsministern stadgas med stöd av 11 kap. 1 § 2 mom. och 6 § 2 mom. lagen den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/79), sådana dessa lagrum lyder i lag av den 9 augusti 1993 (752/93):

1 §

Till det verksamhetskapital som avses i 11 kap. 1 § 1 mom. lagen om försäkringsbolag hänförs enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer

1) det betalda aktiekapitalet eller, i fråga om ett ömsesidigt försäkringsbolag, den betalda grundfonden och det betalda garantikapitalet förutsatt att en återbetalning av garantikapitalet har begränsats på ett sätt som ministeriet godkänner,

2) när 25 procent av aktiekapitalet eller av summan av grundfonden och det garantikapital som uppfyller det ovan angivna villkoret har betalats, hälften av det obetalda aktiekapitalet eller av summan av grundfonden och garantikapitalet,

3) fonderna av bundet och fritt eget kapital, de frivilliga reserveringar som avses i 17 § bokföringslagen samt skillnaden mellan gjorda och planerliga avskrivningar,

4) räkenskapsperiodens och de föregående räkenskapsperiodernas vinst eller förlust,

5) skillnaden mellan tillgångarnas gängse värden och bokföringsvärden i balansräkningen till den del skillnaden inte kan anses vara av exceptionell karaktär,

6) på ansökan av försäkringsbolaget och med ministeriets samtycke det till fullo betalda kapitalet av ett sådant av bolaget för minst fem år eller med minst fem års uppsägningstid upptaget lån som enligt avtal har sämre förmånsrätt än alla andra borgenärsfordringar. Det belopp som skall beaktas kan uppgå till högst 50 procent av verksamhetskapitalet. Av maximibeloppet får högst 25 procent utgöras av lån som upptagits för en viss tid dock så att det belopp som hänförs till verksamhetskapitalet minskas jämnt för varje påbörjat år, om den återstående lånetiden är kortare än fem år,

7) den tilläggsavgift enligt 10 kap. 7 § 1 mom. lagen om försäkringsbolag, som ett

verksamt ömsesidigt skadeförsäkringsbolag kan uttaxera för räkenskapsperioden i fråga. Av tilläggsavgiften kan dock högst hälften av skillnaden mellan de högsta möjliga avgifterna och de uppburna avgifterna beaktas; det beaktade beloppet kan dock utgöra högst 50 procent av verksamhetskapitalet,

8) på ansökan av livförsäkringsbolaget och med ministeriets samtycke högst 50 procent av bolagets blivande överskott som har uppskattats på ett sätt som ministeriet godkänner,

9) på ansökan av livförsäkringsbolaget och med ministeriets samtycke en post som svarar mot periodiseringen av anskaffningsutgifterna för försäkringar till den del periodiseringen med beaktande av de rörelsekostnadsgrunder som bolaget iakttar inte kan anses ha blivit gjord till fullt belopp när premieansvaret fastställdes. Posten skall fastställas med beaktande av de transitoriska anskaffningsutgifter som inte har blivit avdragen från premieansvaret utan i stället har aktiverats i balansräkningen, samt

10) på ansökan av försäkringsbolaget och med ministeriets samtycke övriga poster som är jämförbara med de ovan angivna.

2 §

Från verksamhetskapitalet skall enligt grunder som fastställts av social- och hälsovårdsministeriet avdras alla de skulder som inte bokförts i balansräkningen och för vilka skyldigheten att prestera kan anses uppenbar. De skulder som skall avdras omfattar följande poster:

1) de utgifter för försäkringsbolagets pensionsförpliktelser för den egna personalen vilka inte har upptagits som kostnad med stöd av bokföringslagen,

2) den del av anskaffningsutgifterna för försäkringar och immateriella tillgångar som inte har upptagits som kostnad i resultaträkningen

med undantag för anskaffningsutgiften för försäkringar till den del den godtas enligt 1 § 10 punkten, och

3) den del av bolagets fria egna kapital som föreslås bli utdelad som vinst.

3 §

Minst 50 procent av ett livförsäkringsbolags garantibelopp enligt 11 kap. 5 § lagen om försäkringsbolag, dock alltid minst ett belopp som motsvarar det minimigarantibeloppet, skall bestå av de poster som nämns i 1 § 1—5 punkten denna förordning med avdrag för de poster som nämns i 2 § denna förordning.

4 §

Vad i denna förordning stadgas om livförsäkring tillämpas också på lagstadgad pensionsförsäkring med undantag av 1 § 1 mom. 8 och 9 punkten.

5 §

Denna förordning träder i kraft den 199 .

Genom denna förordning upphävs förordningen den 30 december 1993 om poster som skall hänföras till försäkringsbolags verksamhetskapital (1646/93).

Utkast

Bilaga 6

Förordning

om försäkringsmatematiker vid försäkringsbolag

På föredragning av social- och hälsovårdsministern stadgas med stöd av 18 kap. 8 § 1 mom. lagen den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/79), sådant detta lagrum lyder i lag av den 1994 (/94):

1 §

Försäkringsmatematiker vid försäkringsbolag skall tillse att de försäkringsmatematiska metoder som bolaget tillämpar är adekvata samt att sättet att bestämma bolagets premier och ansvarsskuld samt beloppet av dem uppfyller de krav som uppställs i lagen om försäkringsbolag, i speciallagar om lagstadgade försäkringar förordningen om försäkringsbolag samt i de föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet meddelar med stöd av dem.

som han behöver för att sköta sina uppgifter enligt 1 §.

3 §

Om en försäkringsmatematiker upptäcker brister i ärenden som nämns i 1 § skall han hos bolagets styrelse framställa om att saken skall rättas till. En försäkringsmatematiker har rätt att få uppgifter om vilka åtgärder styrelsen har vidtagit till följd av hans framställning.

2 §

Försäkringsmatematiker vid försäkringsbolag har rätt att av bolaget få alla de uppgifter

4 §

Denna förordning träder i kraft den 199 .